

መልመጃ 8 ለእነ

ሀ. የሚከተሉትን ምሳሌያዊ አነጋገሮች አሟላ

1. _____ ሁልጊዜ አይበላም
ሀ. ትምህርት ሐ. ሌብነት
ለ. ገበያ መ. አፍና ቅብቅብ
2. አውሬ ከዋሻ _____ ።
ሀ. አእዋፍ ከጢሻ ሐ. ጨንቀው መድረሻ
ለ. በሬ ከርሻ መ. ጠመንጃው ከትከሻ
3. አለአንድ ጥርስ የላት _____ ትነቀስ
ሀ. በግንዲላ ሐ. በወሰፈ
ለ. በእሾሀ መ. በዘነዘና
4. ዐውቆ የተኛ _____ ።
ሀ. ቢቀሰቅሱት ይነሳል ሐ. ሲቀሰቅሱት ይቆጣል
ለ. ቢቀሰቅሱት አይሰማም መ. ዐውቆ ይነሳል
5. አትረፍ ያሰው በሬ _____ ።
ሀ. ቆዳው ከበሮ ይሆናል ሐ. ሞቶ ሥጋው ይበላል
ለ. ቆዳው ገበያ ይሸጣል መ. እንዳረሰ ይሞታል
6. አፍ ያሰው _____ ።
ሀ. ሁሉም አለው ሐ. ይበረታል
ለ. ጤፍ ይቆላል መ. ጮማ ይቆርጣል
7. _____ እንድ ሰው አሰቦ።
ሀ. አንድ በቅሎ ሰቦ ሐ. አንድ አሀያ
ለ. አንድ በሬ ሰቦ መ. መልሱ የለም
8. አገር ያለምክር _____ ።
ሀ. ቤት ያለማገር ሐ. ዕዳ ያለብድር
ለ. ትዳር ያለ ፍቅር መ. ቤት ያለ በር
9. አይቡ ዳኛ _____ ።
ሀ. ሰውየው ሰቅሶኛ ሐ. ልጁ ኃይሰኛ
ለ. ቅቤው መልከኛ መ. አሬራው ጤነኛ

10. አንዱ ባንዱ ሲሥቅ _____ ።
ሀ. ጊዜው ጥልቅ ሐ. ጀምበር ጥልቅ
ለ. ምሽት ጥልቅ መ. ፀሐይ ጥልቅ
11. አሀያ እንኳን በወለደች _____ ።
ሀ. ትረገጣለች ሐ. ትጠራለች
ለ. ታርፋለች መ. ሰ እና ሐ መልሰ ይሆናሉ
12. አሰሌ በጉማሬ _____ በወሬ።
ሀ. ጥቅም ሐ. መንገድ
ለ. ጉርሻ መ. ሀ እና ለ መልሰ ይሆናሉ
13. አለማረፍ _____ መቆስቆስ
ሀ. ነገር ሐ. የተርብ ቤት
ለ. እሳት መ. መልሱ የለም
14. አሀያ የተጫነችውን _____
ሀ. አትበላም ሐ. ታሳርፋለች
ለ. ታገኘዋለች መ. ሌላው ይበላዋል
15. አይጥ ሰሞቷ _____ ።
ሀ. መፍራቷ ሐ. የድመት አፍንጫ ታሸታለች
ለ. መከሳቷ መ. ሰትሔድ ታድራለች
16. አካሔዱን ዐይተሀ _____ ።
ሀ. ናቀው ሐ. ጭብጠውን ቀማው
ለ. አድንቀው መ. አሰተምረው
17. አውራ የሌለው ንብ _____ ።
ሀ. ይበታተናል ሐ. አለቃ የሌለው ሕዝብ
ለ. ማር አይሰጥም መ. መልሱ የለም
18. አይቶ አያውቅ _____ ።
ሀ. ዳቦ ፍሪዳው ነው ሐ. አለቃውን ይንቅ
ለ. ሰውን ይንቅ መ. ሰ እና ሐ መልሰ ይሆናሉ
19. አንድ እግረኛ ያወራውን _____ ።
ሀ. ጥቂት ሰው ሰማው ሐ. ሺህ ፈረሰኛ አይመልሰውም
ለ. ማንም እያዳምጠው መ. መልሱ የለም
20. አታግባና _____ ።
ሀ. ተንዘላዘለ ሐ. አንጋጥፍ
ለ. የሰው አጥር ዝለል መ. ሀ እና ለ መልሰ ይሆናሉ

21. አትኩራ ገብሰ _____ ::
 ሀ. ጎመን ባወጣው ነብስ ሐ. ባቄላ ባወጣው ነብስ
 ለ. እንዳትወቀሰ መ. ሀ እና ሐ መልስ ይሆናሉ
22. አመጣል ብላ _____ ::
 ሀ. አሳበጠች ሐ. ጠነቆለች
 ለ. ሌላ አቆበለች መ. ለ እና ሐ መልስ ይሆናሉ
23. አበተውሎ ላየው _____ ::
 ሀ. ረጋብ አይኖርም ሐ. ባቄላ ዐይን አላት
 ለ. የሽንብራ አፍንጫ አለው መ. ለ እና ሐ መልስ ይሆናሉ
24. ዓባይ ማደሪያ የለው _____ ::
 ሀ. ግንድ ይዞ ይዞራል ሐ. ምን ይበጃው
 ለ. ዐፈር ይዞ ይዞራል መ. ጭራሮ ይዞ ይዞራል
25. አለ አባት _____ ::
 ሀ. ልጅ ሐ. ጎመን ባገት
 ለ. አያምር ቤት መ. ኩር ኩር አለ ባለቤቷ
26. አላጋጭ ገበሬ _____ ::
 ሀ. ይሞታል በሰኔ ሐ. አያጋጥም በሬ
 ለ. አያርበም በበሬ መ. አያርሰም
27. አባት ሳለ አጊጥ _____ ::
 ሀ. ዘንጥ ሐ. በጨለማ አትሯሯጥ
 ለ. ጀንበር ሳለ እሩጥ መ. መልሱ የለም
28. አንድ አይነድ _____ ::
 ሀ. አንድ አይፈርድ ሐ. አንድ አይገድል
 ለ. ሦስት ይነድ መ. ነፋስ ያጠፋል አመድ
29. አምና ከላምቼ _____ ከጥጀቹ
 ሀ. ዝንጀሮ ለ. ውሻ ሐ. ዘንድሮ መ. አቻምና
30. አሞራ በዛፍ _____ በጫፍ
 ሀ. ወፍ ለ. ጦጣ ሐ. ጉሬዝ መ. ውርርድ
31. አለድሃ ዘውድ _____ ማዕድ
 ሀ. አለባለቤት ሐ. አለ እንግዳ
 ለ. አለልጅ መ. አለ ገበሬ
32. አለ ጨለማ ፍረጋት _____ ኩራት
 ሀ. አለ ራስ ሐ. አለ ፓሊስ
 ለ. አለ ልጅ መ. አለ ዘመድ

33. አሉ ባልተኛ _____ አይተኛ
 ሀ. ቀን ቀን ሐ. ማታ ማታ
 ለ. ሌት ተቀን መ. ሁሉም መልስ ነው
34. አላሽከር በቅሉ _____ አምባሮ
 ሀ. አለ ፓሊስ ሐ. አለ ጠብ
 ለ. አለ ዘመድ መ. አለ ወንድም
35. አላንኮበር ሾላ _____ አይገኝም
 ሀ. ዐፈር ለ. ጫዳ ሐ. ከብት መ. ዛፍ
36. አላሀንም አምናለሁ _____ አሥራለሁ
 ሀ. አሀያዬንም ሐ. ጥጃዬንም
 ለ. ውሻዬንም መ. ሁሉም መልስ ነው
37. _____ ልብስ አበላሽ
 ሀ. አላዋቂ ልጅ ሐ. አላዋቂ ሰሚ
 ለ. ጋራሽ ሠራተኛ መ. አላዋቂ ለባሽ
38. _____ ንፍጥ ይለቀልቃል
 ሀ. አላዋቂ ልጅ ሐ. አላዋቂ ሰሚ
 ለ. አላዋቂ አጉራሽ መ. ሁሉም መልስ ነው
39. አላዋቂ ካረዳው _____ ያወራረደው
 ሀ. ዐዋቂ ለ. ብልጥ ሐ. ሞኝ መ. ባላገር
40. አላጋጭ _____ ::
 ሀ. ያናድዳል ሐ. አልማጭ
 ለ. ሸርዳጅ መ. ሁሉም መልስ ነው
41. አልበጫን _____ ::
 ሀ. ሒድ በለው ሐ. አምልጥ በለው
 ለ. ተደበቅ በለው መ. ግባ በለው
42. አልቀባም ብትል _____ ::
 ሀ. ትመሰክር ሐ. ትቀባ
 ለ. ታቃጥር መ. መልሱ የለም
43. አልቅትና ድሃ _____
 ሀ. ወንዝ ለወንዝ ሐ. ውጋ ለውጋ
 ለ. ጅረት ለጅረት መ. ሁሉም መልስ ነው
44. አልጋው ሲገኝ _____ ::
 ሀ. ዕቃው አይገኝ ሐ. ብርድልብሱ አይገኝ
 ለ. ፍራሹ አይገኝ መ. ባሱ አይገኝ

45. አመሌ አወጣኝ _____ ::
 ሀ. ከሥራዬ ሐ. ከማኅበሪ
 ለ. ከከርቶሌ መ. ከሰሽታዬ
46. _____ ዝንጀሮን ተመልከት
 ሀ. አካሎድ ሐ. አዘላለል
 ለ. አኗኗር መ. አመካከት
47. አመድ _____ ይሥቃል
 ሀ. በአመድ ሐ. በሽርክት
 ለ. በጥሬ መ. በዱቄት
48. አማች የበላው _____ የበላው::
 ሀ. ጠላት ለ. ውኃ ሐ. ወንበዴ መ. አላት
49. አሞራ በበላ _____ በዱላ
 ሀ. ዳውላ ሐ. አህያ
 ለ. ጥፍ ጥሬ መ. ሁሉም መልስ ነው
50. አርሶ ያልጠገበ _____ አይሆንለትም::
 ሀ. ከትኩቶ ለ. ልመና ሐ. ነግዶ መ. አወናብዶ

መልመጃ 8 /ለ/

- ለ. የሚከተሉትን ምሳሌያዊ እነጋገሮች ፍቺ ለጡ
- አትርፍ ባይ አጉዳይ
 ሀ. ዓሣ ኅርንጎ ስንዶ ያወጣል፤ የሰው ፈላጊ የራሱን ያጣል
 ለ. በገዛ ራሱ አባብ ጠመጠመ
 ሐ. የቆጡን አወርድ ብላ የብብቷን ጣለች
 መ. ሁሉም መልስ ነው
 - አያገባው ገብቶ አያወዛው ተቀብቶ
 ሀ. አንበላ ሳይገድሱ፤ ቆዳውን ያስማማሉ
 ለ. ሳይገድሱ ጎፈሬ ሳያዳምጡ ወሬ
 ሐ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
 መ. መልሱ የለም
 - አገባሻለሁ ያለሽ ሳያገባሽ ከባልሽ ሆድ አትባባሽ
 ሀ. የአህያ ባል ከጅብ አያለጥልም
 ለ. የማያድን ጋሻ ንን ይሰብራል
 ሐ. ከእጅ አይሻል ዶማ
 መ. ሁሉም መልስ ነው

- አለባብሰው ቢያርሱ በዐረም ይመለሱ
 ሀ. ተንጋሎ ቢተፋ ተመልሶ ባፋ
 ለ. ሆድን በጎመን ቢደልሱት ጉልበት በዳገት ይለግማል
 ሐ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
 መ. መልሱ የለም
- አሞራን ሲበሉት ለሙን ሻግራ ይሉ
 ሀ. አያጅቦ ሳታመካኝ ብላኝ
 ለ. ሊበሷት ያለባትን አሞራ ሰሚን ይላታል ሻግራ
 ሐ. ሞት ቢዘገይ የቀረ ይመሰላል
 መ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
- አልጠግብ ባይ ሲተፋ ያድራል
 ሀ. ተኩላ እንደአንበላ እጮሃለሁ ብላ ተተረተረች
 ለ. የቆጡን አወርድ ብላ የብብቷን ጣለች
 ሐ. አተርፍ ባይ አጉዳይ
 መ. ሁሉም መልስ ነው
- አፍ ሥራ ሲፈታ ወዳጁን ያማል
 ሀ. ሥራ ከመፍታት ልጅን ሳፋታት
 ለ. ሥራ ያጣ መነኩሴ፤ ቆቡን ቀዶ ይሰፋል
 ሐ. ዕውር ሲቀናጣ ዘንጉን ወርውሮ ፍለጋ ይገባል
 መ. ሁሉም መልስ ነው
- አያ ጅቦ እንኳን ድን፤ በልተህ ድሮውኑ ጫሂ ነህ
 ሀ. በደንባራ በቅሎ ቃጭል ተጨምሮ
 ለ. እንኳን ዘንብብሽ እንዲያውም ጤዛ ነሽ
 ሐ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
 መ. መልሱ የለም
- አረምን መንቀል ሥር ሳይሰድ ነው
 ሀ. ይህች ባቄላ ያደረች እንደሆነ አትቆረጠምም
 ለ. ሳይቃጠል በቅጠል
 ሐ. ልጅን መቅጣት በጡት
 መ. ሁሉም መልስ ነው

ሐ. የሚከተሉትን ምሳሌያዊ አነጋገሮች አዛምዱ

1. አይጥ ሞትዋን ሰትሻ ሰታብዛ ፍጫ፤ ሄዳ ታሽታለች የድመት አፍንጫ
2. አሥር ያበረረ አንድ አይዝም
3. አህያ ወደ ጅብ ውሻ ወደግጦሽ የተገለበጠሽ
4. አገር ሲያረጅ ጃርት ያበቅላል
5. አንበሳ ሳይገድሱ፣ ቆዳውን ያሰማማሉ
6. አለባለቤቱ አይነድም አላቱ
7. አይጠትም ጠላ ባልና ሚስት አጣላ
8. አዞ አንድም ተናዞ አንድም ስንት ይዞ
9. አንበሳ ሲያረጅ የገዝብ መጫወቻ ይሆናል
10. አንድ ግንድ ለሺህ አይከብድ
11. አልሞት ባይ ተጋዳይ
12. አህያ ለአህያ ቢራገጥ ጥርስ አይሳበርም
13. አላዋቂ ተራች፣ የራሱን አመልካች
14. አብ ሲነካ ወልድ ይነካ
15. አይጥ በበላ ዳዋ ተመታ
16. አህያ በሞተች ባመቱ ኩርኩር
17. ዐዋቂ ሲበዛ በሽተኛ ይሞታል
18. አፍንጫ ሲመቱት ዐይን ያለቅላል
19. አንዱን ሳይዘው፣ ደረሰ ጊዜው
20. አባት ያበጀው ለልጅ ይበጀው
21. አንቺ ምንቸገረሽ ሁለት አባት አለሽ አንዱ ቢሞትብሽ ባንዱ ትምያለሽ
22. አንበሳ ምን ይበላል ተበድሮ
23. አፍ ሲዋሽ ሆድ ይታዘባል
24. አህያውን ሲፈሩ ዳውላውን መቱ
25. አሁን የሚያልፍ ውጋ፣ አደረገኝ ድሃ

- ሀ. ውሻ ወደ ጥጥ ሚዳቆ ወደሊጥ
- ለ. ሳይገድሱ ጎፈሬ፣ ሳያደምጡ ወሬ
- ሐ. የሚያልፍ ቀን የማያልፍ ስም ያሰጣል
- መ. ራሱ ሲያረጅ መጋኝ ይሆናል
- ሠ. ወደት ትሔዳለህ? ወይበለሳ ሰሌን የለህምሳ?
- ረ. መከት ሲበባ ሾተል ይልሳል
- ሰ. መሬት ሲያረጅ፣ መጅ ያበቅላል
- ሸ. ሁለት የተመኘ አንዱንም አላገኘ
- ቀ. ባለቤት ካልራሽ ጎረቤት አይረዳም
- በ. አህያውን ፈርቶ ዳውላውን አምና የሞተውን ጥጃ ሰይፋ አፍንጫ ሲመታ ዐይን ያለቅላል
- ኀ. ባሰጌና ቆቅ በራሱ ያወራል
- ነ. ኹብ ከሚበላን ኹብ በልጅ ልቀደስ
- ሃ. ሃምሳ ሎሚ ሰሃምሳ ሰው ጌጡ ለአንድ ሰው ግን ሸክመ ነው የዘመድ ጥል የሥጋ ትል
- አ. ሁለት ጉድጓድ ያላት አይጥ አትሞትም
- ኸ. ሐሰተኛ በውሸተኛነቱ ራሱን በራሱ ይነቅፋል
- ወ. ከአንበሳ መገጋጋ ማገ ያወጣል ሥጋ
- ዘ. የሰው አባት የሚሰድብ አባቱን ያሰድብ
- ገ. ሴት በዛ ጎመን ጠነዛ
- የ. ሁሉ አማረሽን ገበያ አታውጣት
- ደ. የተጠቃ ሳለ፣ ያልተጠቃ ያማርራል
- ጂ. የሚያልፍ ቀን፣ የማያልፍ ስም ይሰጣል
- ገ. ገዘህን ባለ ጳካውን

- እሄድ ባይ፣ ስንቅ ፈጅ
- ሳይሔድ ከወዲሁ ስንቅን የሚወርስ
- እህል ለቀጠና፣ ወርቅ ለዝና
- ለችግር ጊዜ እህል ለዝና ደግሞ ጌጥ ያለፈልጋል
- እህል ላራሹ፣ ርስት ለወራሹ
- ሁሉም ለባለቤቱ ጥቅም ነው
- እህል ላበደረ ዐፈር፣ ወርቅ ላበደረ ጠጠር
- መልካም ሥራ ለሠራ መጥፎ ነገር ማድረግ
- እህል ሲያጠ፣ የናት ልጅ ያጡ
- በችግር ጊዜ ወዳጅ የለም
- እህል ሲገኝ፣ ወፍጮ ይሟልጣል
- አልጋው ሲገኝ ባሉ አይገኝ
- እህል ሲጠፋ ወፍጮ ይሰላል፣ እህል ሲገኝ ወፍጮ ይደገዛል
- ድሃና ገበያ ሳይገናኙ ይኖራሉ
- እህል ሲጠፋ፣ ወፍጮው ይቀራል
- ባልሆነ ጊዜ የሚገኝ ጥቅም ላይ የማይውል
- እህል በቀርበብ፣ እንቁላል በወታብ
- ለእህል የሚሆነውን ለእንቁላል፣ ለእንቁላል የሚሆነውን ለእህል ማድረግ የተገለበጠሽ
- እህል በጥቅምት፣ ልጅ በጡት
- በወቅቱ የተደረገ ነገር ውጤቱ ጥፍ ነው
- እህል ከበዩ፣ ሰው ከገዳዩ
- በሬ ከአራጁ ይውላል
- እህል ከባዶ፣ ልጅ ከጎዶ
- አንዳንዴ መልካም ነገር ከአገል በታ ይገኛል
- እህል ከውድማ ብቻውን ዋለ፣ አያሌ ለምችን እንዳገለለ
- ተፈላጊው ነገር እንደማይፈለግ ሁሉ ብቻውን መዋሉ
- እህል ከዘባጣ፣ ልጅ ካርጣጣ
- መልካም ነገር ካልሆነ በታ የሚገኝበት ጊዜ እለ
- እህል ከዳር፣ ልጅ ካጥል
- መልካም ነገር ካልሆነ በታ አንዳንዴ መገኘቱ
- እህል ካልተለወጠ፣ ነገር ካልተደመጠ
- የነገር ወጡ ማዳመጡ
- እህል ወዳዱን ይጎዳል
- አንዳንዴ የሚወዱትን ሳይውቁ መጉዳት ይኖራል
- እህል የበቀለበትን ያስታውቃል
- መልካም ቤተሰብ ውስጥ ያደገ ልጅ ከሥነምግባሩ ያስታውቃል
- እህል የያዘ ፈርዛዛ፣ ወርቅ የያዘ ቀበገበዛ
- ከፍተኛ ዋጋ ያለውን ዕቃ የያዘ ሰው ይነጥቁኛል በሚል ይቅባዘበዛል

- እህል ያለ ውጋ፣ ንጉሥ ያለድሃ
- እንዲ ያለእንዲ አይኖርም
- እለት ቆይቶ ላመት
- ትንሿ ተጠራቅማ ትልቅ ወይም ብዙ ትሆናለች
- እልልታ ለደስታ፣ እራታ ለርዳታ
- የበጎና የክፉ ነገር መገለጫዎች ለየቅል ናቸው
- እልክኛ መኻገር፣ ከላም ጡት ተጣብቆ ይገኛል
- ተንኮለኛ መልካሙን ሁሉ ለመጉዳት ያሸምቃል
- እልክ ምላጭ፣ ያሰውጣል
- እልህ እራሱን ይጎዳል
- እልፍ ሲሱ እልፍ ይገኛል፣ ድሃ ሞኝ ነው ሞቱን ይመኛል
- ያልተገላበጠ ያራል
- እማን ላይ ቆመሽ፣ እግዜርን ታሚያለሽ
- ያለሽበትን ሁኔታ ተረጂው
- እማኝ ሲገዙ፣ ነገር አያብዙ
- ፍሬ ነገር እንጂ ዝርዝር አይጠቅምም
- እምብዛም ሰለት፣ ይቀዳል አፎት
- መጠንን ያለፈ ነገር ችግር ያስከትላል
- እምብዛም ብለሃት፣ ያደርሳል ከምት
- መጠንን ያለፈ ነገር ችግር ያስከትላል
- እምድር የወደቀ ሥጋ ዐፈር ላይዝ አይነሳም
- ግጭት ካለ በግጭቱ የሚጎዱት ከዚህም ከዚያም ነው
- እረባዳ ጌቱ፣ ገራም ሚሰቅ
- የተመቻቸ መልካም ኑሮ
- እረኛ ቢያኮርፍ፣ እራቱ ምላው ይሆናል
- ዞሮ ዞሮ የሚጎዳው ራሱ ነው
- እሩቅ አላቢ፣ እቅርብ እዳሪ
- ሰው ባለበው መጠን ላይላካለት ይችላል
- እሪ በከንቱ፣ ማን ሲሰማው ነው ጩኸቱ
- መፍትሔ ለሌለው ነገር መድከሙ አላሰፈላጊ ነው
- እራስ ከተመለጠ፣ ነገር ካመለጠ
- ከአፍ ከወጣ አፍፍ
- እራቁቱን የተወለደ ልጅ፣ ለምድ አነለው ወይ
- ምንም ለሌለው ጥቂት ቢያገኝ መች ያንሰዋል
- እራት ሲበሱ፣ የመጣ እንግዳ እራቱ ፍሪዳ
- ሁሉ ነገር ከተሟላ ጌት እንግዳ ከመጣ ለማስተናገድ እይቸግርም
- እራት ሲበሱ የመጣ፣ ይቆጠራል ፍሪዳ እንዳመጣ
- አሰደላች እንግዳ
- እራት ቢንቁ እንድ እጅ ይለቃለቁ፣ ዳኛ ቢንቁ ከመከራ ይወድቁ
- በንቀት ምክንያት የሚመጣ ጦሰ ከባድ ነው

- እራት የለህም ቢሉት፣ ከወጡ እውጡልኝ አለ
- ተጨማሪ ነገር ተመኝ ያንንም ሳያገኝ
- እራት የሌላው ቄስ፣ እንደልቡ አይቀድስ
- ምግብ ካለገኘህ መሥራት አትችልም
- እራት የሌላት፣ ምሳ አማራት
- ትሰብሰው የላት ትከናከው አማራት
- እራት፣ የለማይ መብራት
- እራት በልቶ ማደር ተገቢ ነው
- እራት ለቀመሰው፣ እንጂ፣ ላልቀመሰው አይመርም
- ጉዳትን የሚያውቅ ጉዳት የደረሰበት ነው
- እርም፣ ለትህትና
- ከእንግዲህ ትህትና የሚሉትን አልደግመውም
- እርሚን ብታፈላ፣ አንድ ቁና አተላ
- የመጀመሪያ ቀን ብትሠራ አበላሽሽው
- እርሚን ብታፈላ፣ ጋን መሉ አተላ
- የመጀመሪያ ቀን ብትሠራ አበላሽቸው
- እርሚን ጠምቃ፣ ፈጀችው ጠልቃ ጠልቃ
- ማዳሪስ አልቻለችም አባከነችው
- እርሱ ራሱ ጊዜ መሆኑን ባያውቀው፣ ጊዜ ጊዜ ይላል ሞኝ ለው
- ጊዜን ሊጠቀምበት ወይም ላይጠቀምበት የሚችለው ለው ነው
- እርሱ ካለው ላያልፍ፣ ምንው በሽተኛው ባይለፈልፍ
- ለማይቀር ዕዳ መጨነቅ እይገባም
- እርሱ በርሱ፣ ሥጋን በኩስት ጠበሱ
- ተደጋገፉ ተረዳዱ
- እርሱ በርሱ የተከፋፈለ፣ ጌት አይቆምም
- እርሱ በርሱ ሲናቅር ለጠላት የተመቻቸ ይሆናል
- እርሱ በርሱ ያልተደጋገፈ፣ ግድግዳ አይቆምም
- ካልተባበሩ ሁኔታዎች እይሟሉም
- እርሱ አይወደኝ፣ መከራው አይለቀኝ
- መከራና ችግሩ ለእኔው ይተርፈኛል
- እርሻ ለባለ ከብት፣ ርስት ለባለርስት
- ላለው ይጨመርለታል
- እርሻ ላጥማጅ፣ መሬት ለተወላጅ
- ዞሮ ዞሮ የጌተሰብ ሀብት ያው ለተወላጅ ነው የሚከፋፈለው
- እርሻ ሲሉ፣ ሞፈር ቆረጣ
- ሠርገኛ መጣ በርበሬ ቀንጥሱ
- እርሻ ቢያለሰልሱ፣ እህል ያሳምራል፣ ገንዘብ ቢያከማቹት ያኮራል
- ማንኛውም ነገር በሥርዓት ከተሠራ ውጤት ይገኝበታል
- እርሻ ቢያርሱ፣ እንደልብ ያጎርሱ
- ሥራውን በደንብ የሠራ ሀብት ያገኛል
- ለሌላ ሰውም ይተርፋሉ

እርሻው ሲያምር፣ ዳቦው ያምር

- ሲያዩት ያማረ ነገር መጨረሻው ጥሩ ነው

እርሻ ያውቋል፣ ይጠብቋል

- አዋቂ ሰው ያለውን ጉብረት ይገነባከባል

እርሻ ደገ፣ ሳይደገድጉ

- ጠንክር የሠራ የሰውን እጅ አያይም

እርሻ ጋራ ዞር፣ የጎረቤት ዶር

- ተለፍቶ፣ ተደክሞ የሚገኝን ያልለፋው ሲበላ ይመኛል

እርኩም ይህን እስክበላ፣ ዕድሜ ሰጠኝ ይላል

- የነገውን ነገ ያውቃል

እርኩም ጉድ ባይ፣ ጦጣ አታላይ

- አንዱ ሲያታልል ሌላው በመታዘብ ጊዜውን ይፈጃል

እርያ በሬ፣ አይደለም

- የሚበላውንና የማይበላውን ለይተህ ዕውቅ

እርጅና፣ ብቻህን ና

- ሕመምና ድህነትን አታምጣብኝ

እርጉዝ ላም ያለው፣ ደረቅ አያንቀው

- ተስፋ ያለመልማል

እርጉዝ ሲያርዱ፣ በወዳጅ ቢፈርዱ፣ ሆድ መርበድበዱ

- በወዳጅህ ላይ አትጨክን

እርጉዝ ያቅፋ ይደግፋ

- አቅመ ደካማን መርዳት ተገቢ ነው

አሠራሰሁ ብላ ሌዳ፣ ተላጭታ መጣች

- ሲያጌጡ ይመላለጡ

እስር በፍገጅ፣ ጣል በደጅ

- አንዴ ከያዝክ አጥብቅ አትልቀቅ

እቡ እርጥብ፣ ነገሩ ደረቅ

- ሰውዬውና ተግባሩ የተለያዩ ነው

እሳት ለፈጀው፣ ምን ይበጀው

- ለተቸገረ ሰው መፍትሔው ምን ይሆን

እሳት መጣብህ ቢሉት፣ ሣር ውስጥ ገብቻለሁ አለ

- ክፉውንና በጎውን ለይቶ የማያውቅ

እሳት በሌለበት፣ ጢስ አይኖርም

- ላም ባልዋለበት ኩብት ለቀማ

እሳት ቢቀርቡት ያላክካል፣ መነኩሴ ቢቀርቡት ይልካል

- መልካም ነው የሚባለው ሁሉ ሲበዛ ወይም ሲቀርቡት ጉዳት ይኖረዋል

እሳት ቢያንቀላፋ፣ ገለባ ጎበኘው

- በግ ባልበላሽ ትበይኝ

እሳት ቢዳፈን፣ የጠፋ ይመስላል

- ሞት ቢዘገይ የቀረ ይመስላል

እሳት ቢፈጃት፣ ወደልጁ ጣሰች

- ሀ - ራስን ማዳን

እሳትና ነገር ቢያጋንኑት ይጋነናል

- ነገር እንዳደረጉት ነው፣ ሲተዉት ይተዋል

እሳትና ነፋስ፣ ማርና መላስ

- አንዱ ላንዱ ጠቃሚ ነው

እሳትና ነገር፣ ትንሽ ይበቃዋል

- ነገር ካጋነኑ ይጋነናል

እሳትና ድሃ፣ ሲነካኩት አይወድም

- ድሃ በቀላሉ ሆድ ይብሰዋል

እሳትና ጥል የቀረበውን ያቃጥል

- እሳት ጠቃሚ ቢሆንም ሲቀርቡት ጉዳት ሲያስከትል ይችላል

እሳትና፣ ጭድ ናቸው

- አይሰማሙ

እሳት አስ ዕንጨት አይሰማ፣ ጆሮ ዕዳውን አይሰማ

- ያስባለቤቱ አይነድም እሳቱ

እሳት፣ አመድ ይወልዳል

- ጎበዙ ስነፍ ሰው ወለደ

እሳት ከበላው፣ ወራሪ የዘረፈው

- በእሳት የተቃጠለ ነገር ወደቀድሞ ይዞታው ሊመለስ አይችልም

እሳት ከበረበረው፣ ሴት የመከረው

- ሴት የላከው ሞት አይፈራም

እሳት ካልነደደ፣ አይበራም

- የአንድን ሰው ማገንገት የሚታወቀው ቀርበው ሲያዩት ነው

እሳት ካየው፣ ምን ለየው

- በእሳት የተቃጠለ ነገር ዋጋ የለውም

እሳት፣ የገባ ቅቤ

- መልህ የማታገኘው

እሳት ጭር፣ ከነፋስ ላይ

- የሚመጣውን አስቀድመህ ለማወቅ ሞክር

እስላም ሲከብር ሴት፣ ክርስቲያን ሲከብር መሬት ያበዛል

- የሚጠቅመውን ባስቤቱ ያውቃል

እስራኤልና ዐሐይ እማይደርስበት የለም

- በየትኛውም ክፍለዓለም አሥራኤላውያን ይኖራሉ

እስኪያልፍ ያለፋል

- ትዕግሥት ያስፈልጋል

እስክትመጣ አህያ፣ ቀንድ ታበቅላለች

- ከሌደችበት ቶሎ አትመጣም

እሷ ሠርታ፣ እሷው ታፈርስዋለች

- አንኛው ታመጧው አንኛው ታሮጧው

- እሷ ሰንፋ ራቷን ገንፎ አድርጋ፣ ቢያገርሷት ተከሳት
 - ያንደኩት እሳት ፈጀኝ
- እሷ ነፍጋ ራቷን ገንፎ አድርጋ፣ ቢያገርሷት ተከሳት
 - ያሳደኩት ውሻ ነከሰኝ
- እሷ በፈሳችው፣ በኔ ለከከችው
 - ጥፋትን በሌላው ሳይ ማሸጋገር
- እሷው ሞታ፣ እሷው መርዶ ጠርታ
 - የማይታመንና ሲሆን የማይቸል ነገር
- እሷው ወልዳ አልመሰሰም፣ እሷው ጋግራ አልበሰለም
 - ሞኝና ቆቅ በራሱ ያወራል
- እሷ ጣፋጭ፣ ልጅቱ ቆንጣጭ
 - በተግባር የማይገናኙ
- እሸት በወረት፣ እህል መውቃት በከብት
 - በዘዴ በሰልት የሠሩት ሥራ አያደክምም ውጤትም ይኖረዋል
- እሺ ባይ እክባሪ፣ እምቢ ባይ እቅላይ (አሳፋሪ)
 - እሺ ይበልጣል ከሺ
- እሺና ገለባ፣ አይከብድም
 - እሺ ይበልጣል ከሺ
- እሸት አርገህ ቅዳው፣ እንዳይላሽ ጠላው
 - እንዲሆን የምትፈልገውን አስቀድመህ አሰብበት
- እሾህ ለረጋገ፣ ነገር ላምጪው
 - ነገር የሚጎዳው ነገር እምጪውን ነው
- እሾህ በሾህ ይነቀሳል፣ ገንዘብ በገንዘብ ይመለሳል
 - እርሶ በርሶ
- እሾህ በሾህ ይወጣል፣ ሰው በሰው ይመጣል
 - ለሰው መድኃኒቱ ሰው ነው
- እሾህን በሾህ
 - እርሶ በርሶ
- እሾህ አጣሪውን፣ ነገር ፈጣሪውን
 - እሾህ ላጣሪው ነገር ለሠሪው
- እበላ ባይ ቃል አቀባይ
 - ያጣ ሰው ለማግኘት ሲል የማያደርገው ነገር የለም
- እበላ ብዬ ተበላሁ
 - አገኛለሁ ብዬ ጉዳት ደረሰብኝ
- እበላ ብዬ ተበላሁ፣ ምንው ሳልበላ በቀረሁ
 - እንዲህ ያለ ችግር ውስጥ ከምወድቅ ፊቱን በቀረብኝ
- እበላ ያሰ ዳኛ፣ እገደል ያሰ ደመኛ
 - ሁሉቱም አድብተው ይጠባበቃሉ
- እበት ትል፣ ይወልዳል
 - ከወላጆቹ አንዱ የማይረቡ ናቸው

- እበት ትል ይወልዳል፣ ድሃ እብሰት ይወዳል
 - ሰመኖር ሲል የሚያደርገው ነው
- እበትና ከብት፣ ወገንና ከብት
 - ህብትና ወገን እንደሚያሰፈልጉ ሁሉ ከብት ለማገድነት ያሰፈልጋል
- እባብ ለእባብ፣ ደተያያል ካብ ሰካብ
 - ምላጭን ምላጭ አይቆርጠውም
- እባብ ላይበላው አብላላው
 - ላይጠቀምበት ሰካከፎት ወይም ነካከቶት ተወው
- እባብ ሲያዩት ይለሰልሳል፣ ጌታ ቢጫወት ባልገጀራ ይመሰላል
 - ጉድና ጅራት ከወደኋላ ነው
- እባብ ሰለሆኑ፣ ይሔዳል በሆኑ
 - እንዳንዱ ሰሆኑ ሲል ያላመነበትን ይፈጽማል
- እባብ ቀጭን ነው፣ ተብሎ ራሱ አይረገጥም
 - በእቋሙ ሰውን መናቅ አያሰፈልግም
- እባብ በምድር ተጋድሞ፣ ሰው በትር ይዞ ቆሞ
 - ጠላት በእጅህ ገብቶ ምን ትጠብቃለህ
- እባብ በራሱ ላይ የጠመጠው፣ ከሰይፍ ላይ እግሩ የቆመ
 - ችግርን ሆን ብሎ በራሱ ላይ የፈጠረ
- እባብ በእግርህ፣ በትር ከጅህ
 - ጠላትህ በእጅህ ገብቶ ምን ትጠብቃለህ
- እባብና ጓጉንቸር፣ ባንድ ይኖራሉ
 - ዘመድ ከዘመዱ አህያ ካመዱ - *proverb by proverb*
- እባብን ሞተ ብሎ፣ ራሱን መርገጥ መቅበጥ
 - ጠላትህን መናቅ የሰብህም
- እባብ በፈር ያልቅብኛል፣ ብሎ ሲሰት ይኖራል
 - የሕይወቱ መገኛ በመሆኑ ነው
- እባብ እንደ መለሰለሰሽ፣ ቅናተ ዮሐንሰ በሆንሽ
 - ተጉኮል ያሰበት ጥሩ ይመሰላል አይታወቅበትም
- እባብ የልቡን፣ አይቶ እግር ነሳው
 - እግር ቢኖረው ኖሮ ፍጥርቱን ሁሉ ምን ያደርገው ነበር
- እባብ የሚገለው፣ በምላሱ እኮ ነው
 - ክፉ ንግግር ለትልቅ ወንጀል ያነሳሳል
- እባብ ያየ፣ በልጥ በረየ
 - ሥጋ ያንገረገፈው ቀይ በሬ ሲያደ ይሸኛል
- እባብ ጉድጓዱን አይሰት
 - ቀማኛ ሞሻውን፣ ድሃ ስልቻውን - *Q by P*
- እባብ ጉድጓዱን፣ ጡሻ ጌታውን
 - ቀማኛ ሞሻውን፣ ድሃ ስልቻውን

እባብ ግደል፣ ከነበትሩ ገደል

- ተንኮላኛን እስከመጨረሻው ማሰወገድ ይገባል

እባብ ጥበቃልኝ፣ ይብረድልኝ

- ተንኮላኛን በጊዜው ካላሰወገዱት ያልታለበ ነገር ያመጣል

እባክህ አታጋልጠኝ፣ ለጠላት አትሰጠኝ

- በጠላት እጅ ከገባሁ መትረፈያ የለኝም

እባክሽ ያሏት ጎረቤት፣ ትሆን እመቤት

- ሰው ሲለማመጡት ጌታ ወይም እመቤት የሆነ ይመስለዋል

እቤት ሆኖ ካለብ፣ ሌላ ያልሰጠ በለጠ

- ከሐላብ ጥቂትም ቢሆን ተግባር ይበልጣል

እቤት ዶሮ ሲታረድ፣ እዳር ቆቅ ይያዛል

- አንዴ ጥሩ ነገር ካጋጠመህ በላይ በላይ ይመጣል

እታክል ከግመል

- እጉል የማይላካ ፋክክር

እቴ ከሆንሽ ካለሰሜ እታልቅሽ

- የምታደርገውን ሁሉ ለማን እንደምታደርገው ዕወቂ

እናቱ የሞተችበትና፣ ውኃ የወረደች፣ እኩል ያለቅላሉ

- ከባድ ችግር የደረሰበትና ቀለል ያለም ችግር የደረሰበት እኩል ያለቅላሉ

እናቲቱን አይተህ፣ ልጅቷን አግባ

- ቅርንጫፍ እንደባፋ

እናቲቱ ዶሮ፣ ልጅዋን ይዳ ጓሮ ለጓሮ

- ለልጅዋ የሚጠቅመውን ለማፈላለግ

እናቴን ላህል፣ በጠኝ ወር ቀረኝ አለኝ

- እጉል ውድድር

እናቴን ላይ ሴት ማግባቴ፣ ቤቴን ላይ ትምባሆ መጠጣቴ

- ለቤቴ የማይጠቅመውን ተግባር መፈጸሜ ያስቆጩኛል

እናት ለልጅዋ፣ ነቢይ ናት

- እናት ለልጅዋ ታሰባለች

እናት ትረገጣለች፣ እንደ መሬት

- ለልጇ ስትል እራሷን ትበድላለች

እናትና ልጅ ቃል ተባሉ

- ተካካዳ

እናት የሌለው ተጓዳኛ፣ እርሻ የሌለው ጠላ ወዳጅ

- ሥራ ላይሠራ የሚገኝ ነገር የለም

እናንተ ዘንድ ሌዳ ከመጣች፣ ከእንብላው በቀር ሥራ አጣች

- መጥፎ ምክር ኑሮህን ያበላሸዋል

እናያለን ሲሉ ይታያሉ፣ እናማለን ሲሉ ይታማሉ

- በሌላው ላይ ሲፈጽሙት የሚያሰቡት ሁሉ በእነሱ ላይ ይደርሰባቸዋል

እኔ ልብላ እንተ ጠም እደር

- ራሰ ወዳድነት

እኔ ሙቼ፣ እኔው ቁሰ ጠርቼ

- እሱ ሞቶ እራሱ መርዶ ጠርቶ

እኔ ሳጣ፣ ልጄ ጥርሰ አወጣ

- በእንቅርት ላይ ጆሮ ደግፍ

እኔ በልጄ ሳዘን፣ ልጄ በልጄ ያዘን

- ሰው የእጁን አያጣውም

እኔ ባልኩ፣ ይልኩና ይላኩ

- ባልኩት መሠረት ይፈጸማል

እኔን ሲፈጅኝ፣ ልጄን ያቃጥለው

- እሱን በደንብ አድርጎ ጉዳቱ ይለማው

እኔን አይተህ ተቀጣ፣ በጉድህ እንዳትወጣ

- ከእኔ ትምህርት ውሰድ

እኔን የወደደ ካንጀት፣ ልጄን የወደደ ካንገት

- መውደድ ለየቅል ነው ሁሉን አኩል አይወዱ

እኔ አለኝ ቁሰል፣ ያንቱን የሚመሰል

- እኔም እንዳንተው ነኝ

እኔ እውነት እናገራለሁ፣ ሌላውን አስከንፍለሁ

- እውነትን በመናገሪያ በሌላው ላይ እንዲፈረድበት አደርጋለሁ

እኔ ከሞትኩ፣ ሰርዶ አይብቀል፣ አለኝ አሁን

- ከራሰ በላይ ነፋሰ

እኔ የምሞተው ዛሬ ማታ፣ ገዛበ የሚደርሰው ለፍልሰታ

- ለችግራ የሚደርሰልኝ የለም ከሞትኩ በኋላ እንጂ

እንሁድ ዘገዬ ይሉናል፣ ግድ የለም ስንገባ ያምነናል

- ከመቅረት መዘገየት

እንሰራዋን ረሰታ፣ ውኃ ወረደች

- ሥራ የምትወራበትን መሣሪያ ረሰታ ለሥራ ባዶ እጄን ሄደች

እንሰራዋን ጥላ፣ ወንዝ ወረደች

- ሥራ የምትወራበትን ዕቃ ረሰታ ባዶ እጄን ሔደች

እንቅልፍ ታብገር፣ ከነበር ትፋዘኻ

- ስለነበር፣ ስላለፈው ስታወሪ ጊዜሽን በከንቱ ታጠፊዋለሽ

እንቅልፍና ሞት፣ እራትና ሃምት

- አንዴ ከተኙ በኋላ ምንም ነገር አይታወቅም

እንበለ ገንዘብ መዘናናት፣ ያመጣል ውርደት

- ገንዘብ ላይዙ መዘናናት ውርደት ላይ ይጥላል

እንባ ሲሻኝ፣ ሀይኔን ጢሰ ወጋኝ

- እንኳን እናቴ ሞታ እንዲያውም አልቅሰ አልቅሰ ይለኛል

እንኩን የማያውቅ፣ ሰጡኝን ማን አስተማረው

- ሌላ ሰውን የማይረዳ ሰው እንዴት ዕርዳኝ ይላል

እንኳን ለህቴ ለሌላም ይዘፍናል አንገቴ
 • እንኳን ለሚቀርቡኝ ሰው ሌላም ሰው ቢሆን አገለግላለሁ
 እንኳን ለራሱ፣ ለሰው ይተርፋል እሱ
 • እንኳን ለሚቀርቡኝ ሰው ለሌላም ሰው ቢሆን አገለግላለሁ
 እንኳን ለቤቱ፣ ይተርፋል ለንጋቤቱ
 • እንኳን ለዘመዴ ለሌላም ሰው ቢሆን አገለግላለሁ
 እንኳን ለገንፎ፣ ለሙቅም አልደነግጥም
 • ምንም የሚያጓጓኝ ነገር የለም
 እንኳን ሊያበሉኝ፣ ገርፈው ሰደዱኝ
 • እጠቀም ብዬ ብሔድ አስቃይተው ሰደዱኝ
 እንኳን ሲሸጡኝ፣ ሲያሰማሙኝ ዐውቃለሁ
 • ማንም ሊያታልለኝ አይችልም
 እንኳን ተልባ ሸቶሽ፣ እንዲያውም ዘጠኝ ቂጣ ትፈጃለሽ
 • መልካም ነገር ካገኘሽ ከዚህ ተመለሻ አትባይም
 እንኳን ልመነኩሰ፣ አልከናነብም
 • ምንም አልለወጥም
 እንኳን እናቴ ሙታ፣ እንዲያውም አልቅሰ አልቅሰ ይለኛል
 • ሆድ ለባለው ማጭድ አታውሰው
 እንኳን ከፎክሪ፣ ያድናል ዓምላክ ከወረወረ
 • እንኳን ከቀላል ከእሳት ያወጣል ዓምላክ
 እንኳን ዘንቦብሽ፣ እንዲያውም ጤዛ ነሽ
 • በደንባራ በቅሎ ቃጭል ተጨምሮ
 እንደ ልብ የለም ነጻጅ፣ እንደልብ የለም በራጅ
 • የልብን የሚያደርስ ነገር ሲገኝ ያስደስታል
 እንደ ልጅ በቀለበት፣ እንደድመት በወተት
 • አንድን ሰው በማይረባ ነገር መሸገገል፣ መደለል
 እንደ መረብ ሸፍኖ፣ እንደ እንቁላል ደፍኖ
 • አንድ ነገር ላይታይና ላይመረመር ገፋ ገፋ ማድረግ
 እንደ ርግብ የቀሰነት፣ እንደ እባብ ብልሀነት
 • አስተዋይና ብልሀነት ይኑርህ
 እንደ ሣር ነጭቶ፣ እንደ ውኃ ተንግጭቶ
 • ያልሆነን እንደሆነ በመቁጥር
 እንደ ሰው ትመጪ፣ እንደ አውሬ ትርጪ
 • ባሕርይሽ አይታወቅም አሰቸጋሪ ነሽ
 እንደ ሻሽ ተነጥፎ፣ እንደቅጠል ረገፎ
 • አንድ ነገር ለማግኘት የመለመንና የመለማመጥ ሁኔታ
 እንደ ሽመላ፣ በሁለት ይበላ
 • በሁለት ቢላ የሚበላ
 እንደ ቆጫት ተነሥታ፣ የሰው ልቅሶ አጥፍታ
 • በንዴት አንድን ጉዳይ ለመፈጸም ማለብ ችግር ሊያለክትል ይችላል

እንደ በሶ አንቆ፣ እንደ ርጉዝ አለጩንቆ
 • የግድ ያለውድ የሚፈጸም ተግባር
 እንደ ተተክለ፣ ትርሸማ፣ እንደተሰጣ ሸማ
 • ይበጃል ያሉት በፍጥነት ከጥቅም ውጪ ሲሆን
 እንደ ገብ ቀሰሞ፣ እንደወጥ ቀምሞ
 • ተጨንቀው ተጠብበው የሠሩት ሥራ ጥሩ ውጤት ያስገኛል
 እንደ ገጉሡ፣ አገንብሱ
 • ሂድ ካገር ኑር ካገር
 እንደ አንድ ልብ መካሪ፣ እንደ አንድ ቃል ተናገሪ
 • የአንድነትና የስምምነት መኖር መገለጫ
 እንደ አገሩ ይኖሩ፣ እንደወንዙ ይሻገሩ
 • ሂድ ካገር ኑር ካገር
 እንደ እጤ ሥረዓት፣ እንደ እብረሃም እራት
 • ሥረዓት በታጣበት ውጤት ያለው ሥራ ማስመዘገብ እይቻልም
 እንደ አጥር፣ እንደ ቅጥር
 • እንዱ እንደ ብዙ ነገር ሲያገለግል
 እንደ እሸት ፈልፍሎ፣ እንደ ዘንግ መልምሎ
 • የሚፈልጉትን ነገር መልካም እንዲሆን ያስተካክሉታል
 እንደ አንግዳ ደራሽ፣ እንደ ውኃ ፈሳሽ
 • በድንገት የሚከለት ነገር
 እንደ አንግዳ ጥልቅ፣ እንደ ውኃ ፍልቅ
 • በድንገት የሚከለት ነገር
 እንደ ካሕን አናዛ፣ እንደ ገጉሥ አገዘዞ
 • የበላይ ሆኖ የኖረ ወይም የሚኖር
 እንደ ወርቅ አንከብሎ፣ እንደ ሸማ ጠቅሎ
 • በለዎች ዘንድ ተፈላጊ የሆነ መልካም ነገር
 እንደ ወንድማማች ተበዳድር፣ እንደ ባዕድ ተቆጣጥሮ
 • እንደዘመድም እንደባዕድም ሆኖ ተጠቃቅሞ አብሮ መኖር
 እንደ ወይን መልምዬ፣ እንደ ዕንጨት ተክዬ
 • ጥሩ ደረጃ ላይ እንዲደርስ አስተዋጽኦ ማድረግ
 እንደ ውጤት ደጅ አዝማች ባሌ
 • እንደውለታዬ ባለበቴ ደጃዝማች ናቸው
 እንደ ውኃ ይፍለስ፣ እንደ ጋዝ ይንፈስ
 • በእካባቢው ሁሉ እንደፈለገው ይሁን
 እንደ ቦይን ፈሪ፣ እንደ እግር ደፋር የለም
 • በቦይን ሲያዩት የሚያሰፈራ የሚመስለው ነገር ደፍረው ሲገቡበት ቀላል ይሆናል
 እንደ ዕውር አፍጣጭ፣ እንደ ጉግ ቀላጭ
 • በሌላው ባሕርይ ላይ የሰውን ስም ማንላት
 እንደ ዝንጅሮ በአፋፍ፣ እንደ ጠጣ በዛፍ፣
 • ሁሉም በሚኖሩበት ሁኔታ ይኮራሉ

እንደየቤቱ፣ ብዙ ነው ብልሃቱ

- ሁሉም በቤቱ ዘዴኛና ብልሃተኛ ነው
- እንደ ዳኛ በውል፣ እንደምሰሶ መሃል
- እንደዋነኛው ተፈላጊ ለው ሆኖ መገኘት

እንደ ገና፣ ይመታል በገና

- ተደጋግሞ የሚፈጸም ተግባር

እንደ ጴጥሮስ በጽላሎት ርዕሰ፣ እንደ ጳውሎስ በዘፈረ ልብስ

- የተንዘረፈፈ ልብስ የሚጎትተው ነገር አያጣምና ተጠንቀቅ

እንደ ፀሐይ የሞቀ፣ እንደ ጫረቃ የደመቀ፣ እንደ አበባ ያሸበረቀ

- የታወቀ ይፋ የሆነ ነገር

እንደ ፈረስ ጆሮ፣ እንደ ሰላጢን ጉሮሮ

- እንደፈረስ ጆሮ ያልተበላለጡ እኩል የሆኑ ነገሮች

እንደ ፈታሊነቱ፣ ሁላችን እንኮነናለን፣ እንደ መሐሪነቱ፣ ሁላችን እንማራለን

- ከጌታ መሐሪነት ባሕርይ ሁላችን እንጠቀማለን
- እንዲህ ሊተርፈን፣ ለሚሰጡ ነፈግኋት
- ለዚህ ነው በሬዩን ያረድኩት አለ አሉ
- እንዲህ ልጠግብ፣ በሬዩን አረድኩ
- ብዙ የሚበላ፣ የማይጠግብ መሰሉት በትንሹ መጥዘትን ያመለክታል

እንዲህ ነድጄ ልሙት፣ የፈቱን በኋላ አድርጎት

- መቅደም የነበረበት ኋላ መጥቶ እንዲህ መከራዬን አሳየኝ

እንዲያውም በመላ፣ ፈሰ ዳለቻ ነው

- ያልተረጋገጠ፣ በይሆናል የተነገረ

እንዲያው ብትመለሽ፣ የገንፎ ዕንጨት ላሽ

- ዋናውን ስለማታገኘ የተሰጠሽን ውሰጂ

እንዲያው ከምትቀሪ፣ ምንቸቱን አንቃሪ

- ከማጣት ትንሽም ብትሆን የተገኘውን መውሰድ መልካም ነው

እንዳልበላ ባፈ፣ እንዳልበር በክንፌ

- በገዛ ዕቃዬ እንዳልሠራበት ተከለክልኩ

እንዳልተወው ወለድኩ፣ እንዳልሰው ነደድኩ፣ አለች ላም

- የወለደችው ልጅ ባለጌ ሆነባት

እንዳትበላ ለንሚት፣ እንዳትሄድ ቀየዷት (አሠሩዋት)

- ምንም እንዳትሠራ ከለከሏት

እንዳየን፣ ጤፍ አጋየን

- ሲሉ ሰምታ ዶሮ ሞተች ከጢሰ ጉበታ

እንዳዩ መብላት፣ ሆድ ያስፋል

- እንዳትም መኖር ይገባል

እንዳያማህ ጥራው፣ እንዳይበላ ግፋው

- ሥጋ ሰጥተው ቢላዋ ነሱት

እንዳይወልዱ ይመነኩሉ፣ እንዳይጸድቁ ይልከስከሱ

- ከሁለት ያጣ ጎመን
- እንዳገኛ፣ ይናገሩ

- ሒድ ካገር ኑር ካገር

እንዳገኛ ይኖሩ፣ እንደ ወንዙ ይሻገሩ

- ሒድ ካገር ኑር ካገር

እንዶዶ፣ በገርነቱ፣ ውን ወለደው

- የአህያ ገርነት ሸክም ማብዛት

እንጀራ ለራብ፣ ድንጋይ ለካብ

- ሁሉም በየሚፈልግበት ቦታ ማገልገል

እንጀራ በማየት አይጠገብም

- አሥር ዳቦ ከመላሰ አንዱን መጥርስ

እንጀራ በሰፊድ፣ አሞሌ በገመድ

- ለሁሉም የሚበጀው ነገር ይፈለግለታል

እንጀራን ምን ይጨርሰዋል መጥረስ

- ሥራን ከግብ የሚያደርሰው ጥረት ነው

እንጀራ ከባዕድ፣ መከራ ከዘመድ

- ለመከራ ጊዜ ዘመድ ደራሽ ነው

እንጀራ የለም እንጂ፣ በወተት አምገህ ትበላ ነበር

- ሁሉም ስለሌለ አትድከም

እንጀራ ያለውጥ፣ ቤት ያለ ሴት ኩበት ያለበረት

- ቤትን ሞቅ ሞቅ የምታደርግ ሴት ነች

እንጀራ ያለው ክቡድ፣ እንጀራ የሌለው ዕብድ

- ሀብት ያለው የተከበረ ነው የሌለው እንዲያው ነው

እንጀራ ይጋግራል፣ እማድ ቤት መላ ያማክሯል ለሴት

- ሴት መላ ሀዋቂ ናት

እንጃ በለማያት፣ በምድርስ የለም ምክንያት

- በምድር የሚሆነው ሁሉ ያለምክንያት ነው

እንግዲህ፣ ነገራን ከንፈራ

- ምንም እልናገርም

እንግዳ ሆነህ ብትመጣ፣ ሳይስለችህ ውጣ

- አትለልች

እንግዳ ሲወደስ፣ ባለቤቱን ያገርስ

- እንግዳ ሲያፍር ባለቤትን ይጋብዛል

እንግዳ ሲያከወትር፣ ቤተሰብ ይሆናል

- መለማመድ ይመጣል

እንግዳ ሲያፍር፣ ባለቤት ይጋብዛል

- መቅለብለብ ጥሩ አይደለም

እንግዳ ሳይመጣ ሁሉ ሴት፣ ዝናብ ሳይጥል ሁሉ ቤት

- ጊዜ ሁሉን ይፈትናል

እንግዳና፣ ሞት በድንገት

- ሳይታሰብ ነው የሚመጣው

እንግዳ ደራሽ፣ ውኃ ፈሳሽ

- እንግዳ የሚመጣው ሳታሰበው ነው

እንግዳ ፈት ወርቅ፣ ኋላ ብር ኋላ ጨርቅ

- እንግዳ እያደር መከበሩ ይቀንሳል

እንጎቻ የበላ፣ ከራት ይታገላል

- ከረጎቡ ገርገብ ሰላሰ

እንጣጥ እንደ ፈቆ፣ ሙልጭ እንደሰብቆ

- የሚጠቅምህን በሚያመችህ መንገድ ለማግኘት ጥረት አድርግ

እንጥሰ ቢሉ ቅንጥሰ

- ደካማ ሰው በትንሽ አደጋ ይሞታል

እኖር ባይ ተጋዳይ፣ እድን ባይ ተከላካይ

- ሁሉም ራሱን ለማዳን ጥረት ያደርጋል

እኛ በአገራችን፣ ዳቦ ፍሪዳችን

- ችግሮቻችን ነን

እከሌ እባብ ነው፣ መሔጃው አይታወቅም

- ልቡ በፍጹም አይገኝም ተንኮለኛም ነው

እከክን የሰጠ ጌታ፣ ጥፍሩን አይነሳም

- እከክን ያመጣ ጥፍርንም አላሳጣ

እኩሉ በዶር፣ እኩሉ በሽር

- ሁሉም እንደየአቅሙና ባለው መጠን

እኩሉን ተላጭታ፣ እኩሉን ተቀብታ

- ያልተሟላ ነገር

እካሰ ያለ ታግሶ፣ እጸድቅ ያለ መንከሶ

- አንድን ያሰቡትን ነገር ለማግኘት ትዕግሥት ያስፈልጋል

እውቅ ያለው፣ በእርባ ቀኑ ያውቃል፣ አትወቅ ያለው ባርባ ዘመኑ

- አንዳንድ ከጊዜው በፊት ሌላው ከጊዜው ዘግይቶ ያውቃል

እውዳሰሁ እያለ የሚጠላ፣ እጸማለሁ እያለ የሚበላ

- አፍና ተግባር አልተገናኙም

እውደዋሰሁ እንጂ፣ ይወደኛል አትበል

- ሰውን ውደደው እንጂ አትመነው

እውሻ ሆድ ቅቤ አያድርም

- ወሬኛ ሰው ምስጢር መደበቅ አይችልም

እውነተኛ ሚስት፣ ባሏን ትወልዳለች

- የማታመነዝር ሚስት ባሏን የመሰለ ትወልዳለች

እውነቱን ተናግሮ፣ እመሸበት ያድሯል

- እውነትን ለኑሮ፣ ለጥቅም ብሎ መለወጥ አይገባም

እውነት ለእግዚር፣ ውሸት ለሳጥናኤል

- ትክክለኛውንና ጠቃሚውን መንገድ ምረጥ

እውነትና ንጋት፣ እያደረ ይጠራል እንደ ወርቅ

- ዞር ዞር እውነት አይደበቅም

እውነት የተናገረ፣ በመርከብ የተሻገረ

- እውነተኛ መንገዱ የቀና ነው

እውነት ይመሰላል፣ ልብን ያቆሳላል

- እውነት መራራ ናት

እዚያ ማዶ ጠብ ብታደርሰኝ፣ እሞሌ ጨው አገባለሁ

- ነገረኛ ሆን ብሎ ጸብ ይፈልጋል

እዚያም ቤት፣ እላት አለ

- አጠቃለሁ ብለህ መጠቃትም አሰ

እዚያው ሞላ፣ እዚያው ፈላ

- የችኮላ ሥራ፣ ለውጥ የሌለበት

እዚያው ዘንቦ፣ እዚያው ያባራ

- ሁሉ ነገሩ እዚያው ብቻ ሆኖ ቀረ

እየቆረጣችሁ አንበሳውም ሎዶ፣ ነብሩም ሞተላችሁ

- የአራዊቱን መኖሪያ አወደማችሁት ከንግዲህ የምትፈሩት የላችሁም

እየቤትህ ግባ፣ እየራሱህ ተቀባ

- በራሱህ ሀብት ራሱህን ጥቀም

እየተፈጨ እየተሰካ፣ እየሞተ እየተተካ

- የሰው ዘር ሰው እሰካለ ድረስ ሁኔታው ይቀጥላል

እየታጠቡት ያድፋል፣ እየመከሩት ያጠፋል

- የማይሻሻል ሆን

እየወገንህ ቢሉት፣ አክንባሉ ጋጣ ገባ

- ሁሉም የሚመሰለውን ፍሰጋ

እየወገንህ ቢሉት፣ የመቶ ዓመት ቆዳ እከብት ተራ ቆመ

- እየወገንህ ቢሉት አክንባሉ ጋጣ ገባ

እየፈለገው ዕውቀኝ ብሎ መጣ

- በፈረሰ የፈለጉት በእግር ይገኛል

እያለው የማይከፍል፣ ጥር የማያደላድል

- የሰው ነገር የማይከብደው

እያየህ ተናገሮ፣ እየሞኘህ ተሻገሮ

- ለምትሠራው ሥራ ትኩረት ሰጥ

እያየኋት የምታሥቀኝ፣ ሚስት አገባሁ

- ሁኔታዋ ሁሉ የሚያሰገርም ነው

እያወቁ ቢሰቱ፣ ምንድር ነው መድኃኒቱ

- ዐውቆ የተኛን ቢቀሰቅሱት አይሰማም

እዬዬ፣ ሲዳላ ነው

- ሁሉ ነገር ሊሟላ ነው

እያደር ይቃቃር

- እየቆዩ ሲሌዱ መቀያየም የማይቀር ነው
- እያደሬ በእንደድ፣ እየንለደሬ በሞረድ
 - በፋውን ወደ መልካም የምትለውጥበትን ሁኔታ አስተውል
- እደን ገብተህ፣ እምሳያህን ቁረጥ
 - የሚመስልህን አይተህ ተናገር፣ ወሰን
- እዳሪ ሳይወጣ የበላ፣ ዕዳውን ሳይከፍል ኅታውን የሞላ
 - ዕዳን ሳይከፍሉ ኅታን ሞላሁ ማለት ነገ በዕዳ ምክንያት መጉደሉ አይቀርም
- እዳሪ ያረሰ፣ ሰልጁ አጎረሰ
 - አዲስ እርሻ ሰፊ ምርት ይሰጣልና
- እድር፣ እሳከ በጌምድር
 - የትም ቦታ የሚገኝ እንጂ አዲስ ነገር አይደለም
- እጁ ተበትር፣ አፋ ከነገር
 - መደባደብና መሳደብ ይወዳል
- እጁን የሚጠባ አይደለም
 - ሕፃን ልጅ ያሰመሆኑን ለመግለጽ
- እጄን በእጄ ቆረጥሁ
 - ራሴን በራሴ ኅዳሁት
- እጅህን በባሕር እግብ፣ ብታገኝ ዓሣ ታወጣለህ፣ ባታገኝ ታጥቦህ ትወጣለህ
 - ማገኛውንም ሥራ ለመሥራት ጥረት አድርግ እንዳች ጥቅም ማግኘትህ አይቀርም
- እጅ ለነገር ያግዛል፣ ልብ እንደ ንጉሥ ያዛል
 - ልብ ከመሳው የሰውነት ብልቶች ሁሉ ወሳኝ ነው
- እጅ ሳፍ ሚዛኑ ነው፣ ባፍ የገባ ለእጅ ኃይሉ ነው
 - አፍ የሚጎርሰውን እጅ ይመጥናል
- እጅ ሲነድ፣ ልብ ይነድ
 - ሁለንተናዎችን የተያያዙና የማይነጣጠሉ ናቸው
- እጅ ሲያጥቡት ያድፋል፣ ልጅ እየመከሩት ያጠፋል
 - ጥፋት መፈጸም የልጅነት ባሕርይ ነው ሆኖም ውሉ አድር መሻሻሉ አይቀርም
- እጅና አፍ አይተጣጡም
 - መጋቢና ተመጋቢ በመሆናቸው
- እጅና ጭራ፣ አፍና እንጀራ፣ ሥጋና አሞራ
 - አንዱ ለአንዱ አገልጋይ
- እጅን በሰንሰለት፣ እግርን በእግር ብረት
 - ሰሁሉም እንደየባሕርይ
- እጅ እሾህን ይነቅለዋል፣ ጥጋብ ሞትን ያሰረሳዋል
 - የጠገቡ ዕለት ሞት አይገኝም

እጅ ከልብ፣ ምላሳ ከጥርስ

- የልብሰ መኖር ብቻ ሳይሆን የእጅ መኖር ልብሰን አስተካክለን እንድንለብስ ያደርጋል
- እጅ ይዘው ያሰገቡት፣ እጅ ይዞ ያሰወጣል
 - ኋላ የመጣ ዐይን አወጣ
- እጅግ ማግኘት፣ ያመጣል ትዕቢት
 - ከመጠን በላይ ማግኘት ኩራትና ትዕቢት ያመጣል
- እጅግም ሰለት ይቀዳል አፎት/እጅግም ብለሃት ያደርሳል ከሞት
 - መጠኑን ያለፈ ነገር በሙሉ ይጎዳል
- እገሌ የሞሰበት ሸንጎ፣ ዝንብ የገባበት እርጎ፣ እርጎውም ሰውኛ እርሱንም ሰውርኝ
 - ሁለቱም አይጠቅሙም
- እግረ መንገዳቸውን፣ ይሸጣል በሬያቸው
 - ለመሸጥ ዓላማ ኖሯቸው ሳይሆን ከሆነ ልሞክረው ዓይነት
- እግረ ቀጭን እንደ ሰሳ፣ ልብ ሙሉ እንደ አንባሳ
 - ልበደፋር፣ ሐሞተ ከሰታራ
- እግረ ቀጭን ይሞታል ሲሉት፣ እግረ ደንዳና ይሞታል
 - ያልታሰበው ሆኖ ይገኛል
- እግሩ ለጠጠር፣ ግንባሩ ለጦር
 - ቁርጠኛ የሆነ ሰው
- እግሩ ከርካብ፣ እጁ ከዛብ
 - ቅምጥል፣ ከበቅሉ ወርዶ የማያውቅ የተመቸው
- እግር ሔዶ ሔዶ፣ ከእር ጉድጓድ ይገባል
 - ሰው ሔዶ ሔዶ አልፈለገው ቦታ ይደርሳል
- እግርህን በፍራሽህ፣ ልክ ዘርጋ
 - አቅምህን ዕውቅ
- እግር ለጠጠር፣ ደረት ለጦር
 - ምንም ፍርጋት አታሳድር
- እግር ሲደርሰ፣ እግት ይመለስ
 - አይተው እንዳላዩ መሆን
- እግር ቢሳሳት ከእንጋዳ፣ አፍ ቢሳሳት ከዕዳ
 - የአፍ ወሰምታ ላልታሰበ ችግር ይዳርጋል
- እግር ተርካብ፣ እጅ ተዛብ
 - የተመቸው ቅምጥል፣ ምቹ ሁኔታ
- እግርና ራሳ እኔ እለብሰ፣ እኔ እለብሰ ይጣላሉ
 - ለሁሉም አሳቢያቸው አንድ አካል ሆኖ እነሱ ይፎካከራሉ
- እግር ዜጋ ነው
 - ምንም ይሁን ምን አንዱ አካል ነው
- እግር ከሸሸ፣ ልብ ሸሸ
 - ከዐይን ሲርቅ ከልብ ይርቃል

እግር የላት ክንፍ አማራት

• ትሰብስው የላት ትከናክው አማራት
እግዜር ሲሰጥ እንጅራ በወጥ

• እግዜር አሟልቶ ይሰጣል

እግዜር ሲቆጣጠር በገነናብ አር ያመጣል

• በጣም የሚያስቸግር ሁኔታ ውስጥ መግባት

እግዜር ሲጥል፣ እናት አታነሳም

• ኃይል ያለ በእሱ በእንደዬ እጅ ነው

እግዜር በመለኮቱ ጎልማሳ በሚሰቱ

• ሁሉም ባለው፣ የሉ በሆነው መቅናቱ ለይቀርም

እግዜር በትር ሲቆርጥ ቆላ ለይወርድም

• ከየት ለመጣኸው ለይባልም

እግዜር ባወቀ፣ ሰማይን አራቀ

• የሰውን ተንኮል በማወቁ ይመስላል

እግዜርን ሳይጨምር የቆጠረ፣ ሁል ጊዜ ሲቆጥር ይኖራል

• እግዜር ካልተጨመረበት የሰው ድካም ከጉቱ ነው

እግዜርን ያህል ጌታ ገነትን ያህል በታ

• መልካሙ ሳምላካችን መልካሙን በታ ለዘጋጅቶልናል

እግዜር የተናገረውን ለያስቀር፣ የሚያደርገውን ለይናገር

• የለመኑትን ለይነሳ የነገሩትን ለይረሳ

አጠጣ ሲል ይዋኛል፣ እበላ ሲል ይዳኛል

• የሚሆነውን ሁሉ እሱ ያስብላታል

እጣ ያስታርቃል፣ ሙግት ያደርቃል

• ሙግትን በእጣ መለየት ያስፈልጋል

እጭን ያለ ኮርቻውን፣ እለምን ያለ ስልቻውን

• መማሪያውን ትቶ አይሆንም

እጸድቅ ብዬ፣ ባገላት ተገጠልጥላ ቀረች

• ለፍቅር ብተኛት ለጸብ አረገዘች

እፍረት ያከላል፣ ያመነምናል

• ያልሆኑትን ሆነኩ ማለት ከሰውነት ተራ ያወጣሉ

ኧረ በከንቱ ማን ሊሰማው ነው ጩኸቱን

• እርዳታ የማያገኙበት ጩኸት እንዲያው ለመታከት

ኧረ ጉዴ፣ ባሌ ገደለ በጎራዴ

• ወንድ ወጣው

ኧረ በከንቱ ማን ሊሰማ ነው ጩኸቱን

• ከጎቱ ልፍት

መልመጃ 9 (እ)

ሀ. የሚከተሉትን ምሳሌያዊ አነጋገሮች አሟሉ

- እርጉዝ ላም ያለው ስው _____
ሀ. ደረቅ አያንቀው ሐ. ቅቤው በሽበሽ ነው
ሰ. ወተት አያምረው መ. ተስፋው ሁለት ነው
- እንደደ በገርነቱ _____
ሀ. የሰው እድፍ ያጸዳል ሐ. ወንዝ ዳር መብቀሉ
ሰ. ውኃ ወሰደው መ. ስፍነግ በቅሰቱ
- _____ የሙቶ ዓመት ቆዳ ከብት ተራ ቆመ
ሀ. እየወገንህ ቢሉት ሐ. እያሰብህ ቢሉት
ሰ. እየሮጥህ ቢሉት መ. እያዘገምከ ቢሉት
- _____ እንዲያውም አልቅስ አልቅስ ይለኛል
ሀ. እንኳን ማሰቱ ሞታ ሐ. እንኳን ልጄ ሞታ
ሰ. እንኳን ዘመዶቼ አልቀው መ. እንኳን እናቴ ሞታ
- እኔ የምሞተው ዛሬ ማታ _____
ሀ. እህል የሚደርስ በልደታ
ሰ. ደምዝ የሚደርስ በልደታ
ሐ. እህል የሚደርስ በፍልስታ
መ. ደምዝ የሚደርስ በፍልስታ
- ዕድላም ለሞሌ _____
ሀ. ደረስ ቀበሌ ሐ. በቅሉ ይሰውጣል
ሰ. ንጥ ይሆናል መ. በግመል ይጫናል
- እራት የሌለው ቄስ _____
ሀ. እንደልቡ አይቀድስ ሐ. ያገናል
ሰ. አይተኛም መ. መልሱ የሰም
- እሳት ቢያንቀሳፋ _____
ሀ. ውኃ ወሰደው ሐ. ለመድ አጠፋው
ሰ. ገለባ ጎበኘው መ. ጭራሮ ጎበኘው
- እባብ የልቡን አይቶ _____
ሀ. እግር ነሳው ሐ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
ሰ. ከለከለው እግር መ. መልሱ የሰም

10. እዚያው ሞላ
 ሀ. እዚያው ፈሰሰ ሐ. እዚያው ፈላ
 ለ. እዩዩ ሲዳላ መ. እዚያው ተገተከተከ
11. እበት ::
 ሀ. ፍግ ሐ. ትል ይወልዳል
 ለ. ኩቦት መ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
12. እባብ ገደል
 ሀ. ከነበትፋ ገደል ሐ. እንዳትገደል
 ለ. እንዳትነደፍ መ. ለ እና ሐ መልስ ይሆናሉ
13. እርግጥ ብታረፈላ
 ሀ. ከሰው ልትጣላ ሐ. አንድ ቁና አተላ
 ለ. ማንንም አትጠራ መ. መልሱ የለም
14. እሳት
 ሀ. የቤት ጠላት ሐ. አመድ ወለደ
 ለ. የገለባ ጠላት መ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
15. እባብ ያየ
 ሀ. በረገገ ሐ. እግራ አውጭኝ አለ
 ለ. በልጥ በረየ መ. ሀ እና ሐ መልስ ይሆናሉ
16. እውሻ ሆድ
 ሀ. አጥንት ሐ. ገንፎ
 ለ. ሳገባ አያድርም መ. ቅቤ አያድርም
17. እጸድቅ ብዬ ባዘላት
 ሀ. ተንጠልጥላ ቀረች ሐ. እትዘሉኝ አለች
 ለ. አልወርድም አለች መ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
18. እሺ
 ሀ. ማንም አይሸሽ ሐ. ይሻላል ከሺ
 ለ. ይበልጣል ከሺ መ. ለ እና ሐ መልስ ይሆናሉ
19. እራት የሌላት
 ሀ. ባል አማራት ሐ. ምሳ አማራት
 ለ. ጓደኛ እማራት መ. መልሱ የለም
20. እርጅና
 ሀ. ብቻህን ና ሐ. ገለቁልና
 ለ. ሽምግልና መ. ለ እና ሐ መልስ ይሆናሉ
21. እልፍ ሲሉ እልፍ ይገኛል
 ሀ. ድሃ ሞኝ ነው ሞቱን ይመኛል
 ለ. ሃብታም ሞቱን ይመኛል
 ሐ. ሰው ሞቱን ይመኛል
 መ. ሁሉም መልስ ነው

22. እሾህን
 ሀ. ማጥፋት ለ. በእሾህ ሐ. ማውጣት መ. ሀ እና ለ
23. እውነትና ገጋት
 ሀ. እያደር ይገለጣል ሐ. ሀ እና ለ
 ለ. ቆይቶ መውጣቱ አይቀርም መ. መልሱ የለም
24. እጅና አይተጣጡም
 ሀ. አግር ለ. አፍ ሐ. ሆድ መ. ዐይን
25. እጅ ሲነድ ይነድ
 ሀ. እንጀት ለ. ፈት ሐ. ልብ መ. ሁሉም መልስ ነው
26. እጂን በእጂ
 ሀ. በላሁ ሐ. አስተካክልኩ
 ለ. ቆረጥኩ መ. መልሱ የለም
27. እጁን አይደለም
 ሀ. የተቆረጠ ሐ. የሚነከለ
 ለ. የሚጠባ መ. ሁሉም መልስ ነው
28. እርጉህ ይደግፉ
 ሀ. ያቅፉ ለ. ይንከባከቡ ሐ. ይሸኹ መ. ይምኩ
29. እስር በፍንጅ
 ሀ. እለፍ በደጅ ሐ. አትለፍ በደጅ
 ለ. አትረብሽ በደጅ መ. ጣል በደጅ
30. እሱ እርጉብ
 ሀ. ልብሱ ደረቅ ሐ. ነገሩ ደረቅ
 ለ. ምግቡ ደረቅ መ. ሁሉም መልስ ነው
31. እሳት በሌለበት እይኖርም
 ሀ. እመድ ለ. ዕንጨት ሐ. ገለባ መ. ጢሳ
32. እሳትና ነገር ይበቃዋል
 ሀ. መጫር ሐ. ማርገብገብ
 ለ. ትንሽ መ. ሁሉም መልስ ነው
33. እሳት ከበላው
 ሀ. የተረፈው ሐ. ወራሪ የዘረፈው
 ለ. ውኃ የወሰደው መ. ፖሊሳ የዘረፈው
34. እስኪያልፍ
 ሀ. ያለፋል ሐ. ተበደር
 ለ. ተወዳደር መ. መልሱ የለም
35. እሳትና
 ሀ. ውኃ ናቸው ሐ. አመድ ናቸው
 ለ. ጭድ ናቸው መ. መልሱ የለም
36. እሷው ሠርታ
 ሀ. እሷው ታፈርሰዋለች ሐ. እሷው ታባርር
 ለ. እሷው ታመሰገን መ. መልሱ የለም

37. እሷ በረሳችው
 ሀ. በእህቷ ለከከችው ሐ. በኔ ለከከችው
 ለ. በልጇ ለከከችው መ. ሁሉም መልስ ነው
38. እሺና _____ ለይኩብድም
 ሀ. ግንድ ሐ. ገሰባ
 ለ. ጭራሮ መ. ለ እና ሐ መልስ ይሆናሉ
39. እሾህ ሰረጋው _____ ላምጫው
 ሀ. ዳቦ ለ. ገሰባ ሐ. መርዶ መ. ነገር
40. እበትና ኩብት _____
 ሀ. አይነጣጠሉም ሐ. ወገንና ኩብት
 ለ. ይነጣጠላሉ መ. መልሱ የለም
41. እንዳገሩ _____
 ሀ. ይናገሩ ሐ. ይደገሱ
 ለ. ይፎክሩ መ. ሁሉም መልስ ነው
42. እንጀራ _____
 ሀ. ያስከብራል ሐ. ያዋርዳል
 ለ. ያኖራል መ. በማየት አይጠገብም
43. እበላ ባይ _____ እቀባይ
 ሀ. ገንዘብ ለ. ሥራ ሐ. ዱባ መ. ቃል
44. እንጀራ ለራብ _____
 ሀ. ወጥ ሰጥጋብ ሐ. ድንጋይ ሰካብ
 ለ. ገፍሮ ሰጥጋብ መ. መልሱ የለም
45. እንጀራ ከባድ _____ ከዘመድ
 ሀ. ትብብር ለ. ደስታ ሐ. ገንዘብ መ. መከራ
46. እንግዳና _____
 ሀ. ኃጢያት በድንገት ሐ. ባለቤት በድንገት
 ለ. እንጀራ በድንገት መ. ሞት በድንገት
47. እንጎቻ የበላ _____ ይታገላል
 ሀ. ከጥጋባ ለ. ከራት ሐ. ሰውን መ. ነረቤት
48. እንዳየን _____
 ሀ. ጠላትን አጋየን ሐ. የኅር ከምር አጋየን
 ለ. በቆሎ አጋየን መ. ጤፍ አጋየን
49. እኛ ባገራችን _____
 ሀ. ዳቦ ፍሪዳችን ሐ. በሽብሽ ነው ምግባችን
 ለ. ኬክ ፍሪዳችን መ. መልሱ የለም
50. እጅ ከልብስ _____
 ሀ. ብዕር ከወረቀት ሐ. ምላስ ከጥርስ
 ለ. ወጥ በድስት መ. ሁሉም መልስ ነው

መልመዳ 9 (እ)

- ሀ. ለሚከተሉት ምሳሌያዊ አነጋገሮች ፍቺ ምረጡላቸው
1. እንኳን ዘንብብሽ እንዲያውም ጤዛ ነሽ
 ሀ. በእንቅርት ላይ ጆሮ ደግፍ
 ለ. በደንባራ በቅሎ ቃጭል ተጨምሮ
 ሐ. የአብዬን እከከ ወደምዬ ልከክ
 መ. ሀ እና ሰ መልስ ይሆናሉ
 2. እጸድቅ ብዬ ባዝላት ተንጠልጥላ ቀረች
 ሀ. ለፍቅር ብተኛች ለጠብ አረገዝች
 ለ. ያሳደግሁት ውሻ ነከሰኝ
 ሐ. ባንረሰኩ እጄን ተነከሰኩ
 መ. ሁሉም መልስ ነው
 3. እኔ የምሞተው ዛሬ ማታ እህል የሚደርሰው በፍልሰታ
 ሀ. ሆድ ሲያውቅ ዶሮ ማታ
 ለ. ላም እለኝ በሰማይ ወተቷንም እላይ
 ሐ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
 መ. መልሱ የለም
 4. እህል ላበደረ ዐረር፣ ወርቅ ላበደረ ጠጠር
 ሀ. ባንረሰኩ እጄን ተነከሰኩ
 ለ. ያንደድኩትን እሳት ጠበሰኝ
 ሐ. ያሳደኩት ውሻ ነከሰኝ
 መ. ሁሉም መልስ ነው
 5. እጅና እፍ አይተጣጡም
 ሀ. ዘመድ ከዘመዱ እህያ ካመዱ
 ለ. ዘር ከልኝም ይሰባል
 ሐ. ያሳደኩት ውሻ ነከሰኝ
 መ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
 6. እርሾው ቢያምር ዳቦው ያምር
 ሀ. የማሽላ ዘር ከነእገዳው ቸር
 ለ. ቅርንጫፉ እንደዛፋ
 ሐ. ሀ እና ሰ መልስ ይሆናሉ
 መ. መልሱ የለም
 7. እህል ሲገኝ ወፍጮው ይደንዛል
 ሀ. ሳይቃጠል በቅጠል
 ለ. አፍንጫ ሲመታ ዐይን ያለቅላል
 ሐ. ደሃና ገበያ ሳይገናኙ ይኖራሉ
 መ. መልሱ የለም
 8. እርሻ ሲሉ ሞረር ቆረጣ
 ሀ. ሠርገኛ መጣ በርበሬ ቀንጥሱ
 ለ. ጦር ሲመጣ ዛቢያ ቆረጣ
 ሐ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
 መ. መልሱ የለም

ሐ. የሚከተሉትን ምሳሌያዊ አነጋገሮች አዛምዱ

1. እርስ በርስ ሥጋን በኩስት ጠበቁ
2. እጅግም ስለት ይቀዳል አፎት
3. አጻጽቅ ብዬ ባዝላት ተንጠልጥላ ቀረች
4. አርጥብ ከደረቅ ይነጻል
5. አውነትና ንጋት እያደር ይታያል
6. እንጅራ የሰም እንጂ በውተት አምገህ ትበላ ነበር
7. እጅግም ብሰሃት ያደርሳል ከሞት
8. አባብ ለአባብ ይተያያል ካብ ለካብ
9. እጅ አላቸው እይዳሰሱም
10. እሬት የቀመሰው አንጂ ያልቀመሰው መራራነቱን አያውቅም
11. አምበላው ሳጣ ልጄ ጥርስ አወጣ
12. እርሾው ቢያምር ዳቦው ያምር
13. እርሻ ሲሱ ሞፈር ቆረጣ
14. እህል ሲገኝ ወፍጮው ይደገዛል
15. አሚሱሽን በሰማሽ ገበያ ባልወጣሽ
16. አጅና አፍ አይተጣጡም
17. እህል ሳቦደረ ዐረር፣ ወርቅ ሳቦደረ ጠጠር
18. እህል ካልተለወጠ፣ ነገር ካልተደመጠ
19. አራስ ከተመሰጠ፣ ነገር ካመለጠ
20. አራት የሌላት ምላ አማራት
21. አሳት በሌለበት ጢስ አይኖርም
22. አሠራሰቡ ብላ ሄዳ ተላጭታ መጣች
23. አሳት ቢያንቀላፋ ገሰሳ ገበኘው
24. አሳት ቢዳረን የጠፋ ይመስላል
25. አሳት አሰዕንጫት አይለማ፣ ጆር ዕዳውን አይሰማ

- ሀ. ደግ ብውልላት ውሰታ ረሳች
- ለ. ርስት በሺህ ዓመቱ ለባሰቤቱ
- ሐ. ለጋጥእን የወረደ ሰጻድቃን ይተርፋል
- መ. እግር የላት ከንፍ አማራት
- ሠ. ዓሣ ጎርጎረ ዘንዶ ያወጣል
- ረ. አሾህን በሾህ
- ሰ. ብልጥ ለብልጥ ዐይን ብልጥጥ
- ሸ. ደብ ራሱን ስለት ድግሱን
- ቀ. ሥራ ለሠራው እሾህ ሳጣራው
- በ. አይሠሩም አይጥሩም አይለፉም
- ተ. በቡሃ ላይ ቆረቆር
- ቸ. ሠርገኛ መጣ በርበሬ ቀንጥሱ
- ጋ. ቅርንጫፍ አንደዛፍ
- ኒ. ደሃና ገበያ ላይገናኙ ይኖራሉ
- ኘ. መርሬ የምትሾልክበትን እንጂ የሚከተላትን ክር አታይም
- እ. ዘር ከልገም ይሰባል
- ከ. ባንረኩ አጂን ተነክሰኩ
- ኸ. የነገር ወጡ ማዳመጡ
- ወ. ከአፍ ከወጣ እፋፍ
- ዘ. ትሰብሰው የላት፣ ቅከናነበው አማራት
- ዠ. ሲያኔጡ ይመላሰጡ
- የ. ሳም ባልዋሰበት ኩበት ሰቀማ
- ደ. በግ ባልበላሽ ትበይኝ
- ጀ. ያሰባለቤቱ እይነድም አሳቱ
- ገ. ሞት ቢዘገይ የቀረ ይመስላል

- ከሁብታም ተወለድ ወይ ካለው ተጠጋ
- በድህነት ከመቆራመት ካለው ሰው ጋር መጠጋት ይመረጣል
- ከሁለት ዓይነት ደረቅ አንድ ዓይነ አፋር
- ከማይረቡ ነገሮች አንድ የሚረባ ነገር ከሁለት ያጣ ጉመን
 - ከሁለቱም ሳይሆንለት የቀረ ከሁሉ ልብ ይበርድ ከሁሉ ልብ ይነድ
 - ከሌላው እካል ሁሉ በዋናነት የሚጠቀሰው አንዱ ነው ከሁሉ መጣላት ቀባሪ ማጣት
 - ተሰማምቶ መኖር ይገባል
- ከሁሉ ክፉ የመበለት አራስ
- ያሰዕድሜ የሚሆን ነገር ሁሉ አስቸጋሪና አስነዋሪም ነው ከሆነ ወዲያ ንይድት ለሽቦት
 - ከሆነ በጊላ ትርፋ እራሱን መገዳት ነው ከሆኑ የመጣ ትፋት የጥርስ መግጠም አያድነውም
 - ከውስጥ ያለን ሕመም በመሸፋፈን ማስተካከል አይቻልም
- ከሆኑ የሚማከር ባላት አገር አይቀበር
- ራስ ወዳድ ሰው አይወደድም
- ከሆኑ የገባውን የአናት ልጅ አንኳን አያገኘውም
- ጥቃትህን ቻለው ታጋሽ ሁን ለማንም አታውራ
- ከሆኑ ያኖሩት ያድናል የተናገሩት ያሰገድሳል
- የተመሰከትከውን ሁሉ መናገር አደጋ ላይ ይጥልሃል
- ከለማኝ ለማኝ ቁርንጫፍን ቀማኝ
- ድሃ ሆኜ ሣሰሁ ሌላ ድሃ አጋጠመኝ ከሳይ እንዳይፈሰ ከታች እንዳይተነፍሰ
 - ነፋስ እንዳይገባው ጠበቅ አድርጎ መያዝ
- ከሳይ ከደፈረለ ከታች አይጠራም
- ከዋናው ከተበላሽ ታቼም ያው አንደዋናው ነው
- ከሌላ ባለቤት አይረዳም ጉረቤት
- ትዳር መከበሪያ ነው
- ከሌላ ባካፋ የለኝም ተሰፋ
- በብዛት ካላገኘሁ ቅር ይለኛል
- ከሌላ ሌላ ቢሰርቀው ምን ይደንቀው
- ከለማኝ ለማኝ ቁርንጫፍን ቀማኝ
- ከልጅ ልጅ ቢለዩ ዓመትም አይቆዩ
- አታዳሳ ሁሉንም በእኩል ዐይን አይ
- ከልጅ አትጫወት ይወጋሃል በዕንጨት
- ችግር ውስጥ ይከትሃል

ከልጅ ሆይ ከባድ ዘመዴ

- ለሁሉም ደረጃ በደረጃ ለመውደድም ለማቅረብም ከሌላ ላይ ቀር ጥርግ ነው
- አንድ ሥራ ለመሥራት ከፈለግህ በሙሉ ልብ መሥራት ነው
- ከሕግን ላይ ዋለሁ ከጠላት ላይ በሌላ
- ጠላትን በትኩረት መከታተል ይገባል ያለዚያ አደጋ ላይ ትወድቃለህ
- ከመሃል ላይ ደርሶ ከዳር ላይ መለስ
- ላይ ወሰንም ወሳዎይ ነው
- ከመሆን ፋቂ ይሻላል ነጣቂ
- አጉል ቦታ አለመገኘት
- ከመልካም ሽቶ መልካም ስም ይበልጣል
- መልካም ነገር ሠርቶ ማለፍ ጥሩ ነው
- ከመልካም ወዳጅ ከፋ ልጅ
- ምንም ቢጠብ መንገድ ምንም ቢከፋ ዘመድ
- ከመልካም ጠላት ከፋ ጠጅ
- ጠላት እንቅልፍ ይነሳል ከፋ ጠጅ ግን ራስን አስረስቶ እንቅልፍ ያስወስዳል
- ከመመሳለሰ ይሻላል ማረስ
- ጊዜን ጠቃሚ ሥራ ሳይ ቢያውሉት ጠቀሜታ አለው
- ከመመስከር ማሰመስከር
- ብዙ ከመናገር ብዙ ማድመጥ ዋጋ አለው
- ከመምህሩ ደቀመዝሙሩ
- ተማሪው ስለመምህሩ የበለጠ ዐዋቂ ሆነ
- ከመሞቱ ያሟሟቱ
- የሚዘገንን አሟሟት ነው
- ከመሞት መሰንበት
- ማምሻም ዕድሜ ነው
- ከመረቁ አውጠልኝ ከሥጋው ጸመኛ ነኝ
- አልሸሸም ዞር አሉ
- ከመሬት የወደቀ ሥጋ ዐፈር ሳይዝ አይነሳም
- በግጭት ውስጥ ከዚህም ሆነ ከዚያ ወገን ጉዳት ሳይደርስ ላይ ቀርም
- ከመሠረት አትጣሳ ለጥንት አንዲሆን ከግድግዳ አትፋቀር ንዶ አንዳይጫንህ
- ሁሉንም ብዙም ሳትርቅ ብዙም ሳትቀርብ እንደጠባዩ ያዘው
- ከመቃለል መጠቃለል
- ከውርደት ሞት ይሻላል
- ከመቅረት ማዘገም ይሻላል
- በጥቂት በጥቂት ይሞሳል ልቃቂት
- ከመቅናት መፍታት ከመፍታት አለማግባት
- የቅናት ቤት ቤት አይሆንም በየዕለቱ ጭቅጭቅ ብቻ

ከመቆም መቀመጥ ከመቀመጥ ማላመጥ

- ውሻ በየደረሰበት ቁጢጥ ካሰ ባሰቡቱን በለጠ ይላላል
- እንዲያው ዝም ብለው ሲቀመጡ ያንተላፋል ሲያላምጡ ግን እንቅልፍ ይጠፋል
- ከመታማት ይሻላል መሥራት
- የሠሩ ከበሩ
- ከመታገል መታደል
- አትሩጥ አንጋጥ
- ከመቶ ቅል አንድ አርኮት
- ከማይረባ ብዙ አንድ የተሻሻለ ነገር
- ከመቶ ሃምሳ ዳዊት የልብ ቅንነት
- አግዚአብሔር የልብ ነው ይባላል
- ከመቶ ውሸት አንድ አውነት
- መዋሽት ጥሩ አይደለም
- ከመቸገር ለእግዜር መንገር
- በቅን ልብና የሰመነትን አይነሳምና
- ከመቸገር ሠርቶ ማደር
- ካልሠሩ አያበሉ
- ከመነሻው መድረሻው ይታወቃል
- ጥሩ እጅማመር ለጥሩ አጫፊ-ረስ ዋሰትና ይሰጣል
- ከመነቃቃፍ ይሻላል መተቃቃፍ
- በፍትር መጥር ይበልጣል
- ከመነኩሰ. ቤት ዝተት ከሸማኔ ቤት ቁጢት
- ከሸማ ሥራ ባሰመ-ያ ቤት ቁጢት አይታጣም
- ከመነኩሰች ባሰች ከቆረቦች አፈረሰች
- ምኑም ምኑም ያልተሳካ
- ከመነኩሰች ባሰች ከተተኩሰች አነኩሰች
- ባሕሪዎ ምንም ሊሻሻል አልቻላም
- ከመናገር ይሻላል ጦም ማደሩ
- ከመናገር ዝምታ ይሻላል
- ከመናገር ማዳመጥ ከመዋጥ ማላመጥ
- በጥሞና ማዳመጥ ይገባል
- ከመናፍቅ ትርጓሜ ከትንቢዎ ልምላሜ
- ትንቢዎ በድርቅ ጊዜ እንደሚሰመልም ከሃዲያንም ትክክለኛውን ቃል በማጣመም መተርጉም ልማዳቸው ነው።
- ከመንታ ቅርንጫፍ የተንጠለጠሰች ወፍ ሁለት ክንፏን ትነደፍ
- ሁለት ነገር ባንድ ጊዜ መመኘት አደጋ ላይ ይጥላል
- ከመንቻካ ተሰናባች ደህና ከዳተኛ ይሻላል
- ዘጠኝ ጊዜ ጤና ይሰጥልኝ አንድ ለነገር ነው

ከመንደር አደባባይ ከነጋሪት ደባይ

• አደባባይ የሚውል መልካም ጠባይ ያለው ሰው ይታወቃል
ከመንግሥት ልብ ያዛል

• በግል ፍላጎት የምታርገው ነገር ውጤታማ ያደርጋል
ከመወሰድ መዛመድ ከመዛመድ መላመድ

• መወሰድ ቋንቋ ነው
ከመወሰድ ስነፍ ይሻላል መጨንገፍ

• ሰነፍን ከመውሰድ ቢቀር ይሻላል
ከመውደቅህ በፊት ተጠንቀቅ ከመሞትህ በፊት ጽደቅ

• ችግር ከመውጣቱ በፊት ሕይወትህን አስተካክል
ከመደባደብ ይሻላል ማደብ

• ጎላ ከመጸጸት አስቀድመህ መጠንቀቅ ይገባል
ከመገፋት ይሻላል መገፋት

• በሰው ላይ ግፍ ከመሥራት በራስ ላይ ቢደርስ ይሻላል
ከመጠምጠም መማር ይቅደም

• ቀድሞ ዕውቀትን መገብደት ይሻላል ዐዋቂ ለመምለል ከመሞከር
ከመጣህ ጋዘን ልንገርህ

• መቸከል የማይወጡት አደጋ ላይ ይጥላል
ከመጣሽ ማሪያም ታምጣሽ

• እንኳን መጣሽልኝ
ከመጥፎ የተጋባ ገደል ገባ

• ዘለዓለሙን በችግር በስቃይ ይኖራል
ከመጫን ከመተብተብ ይሻላል መሸከም

• የማያውቁበትን ጭነት ለመጫን ከመሞከር መሸከሙና መሐዳ
ይቀላል

ከሚለፈልፍ ጉበዝ ዝምተኛ ፈሪ ይበልጣል

• ዝምታ ወርቅ ነው
ከሚስቱ ጋር ያበረ ከአግዜር የተማከረ

• የሚስቱን ምክር የከማ በትዳሩ ደስተኛ ይሆናል
ከሚያከፈልገው በላይ የሚሰማመጥ ሊያታልልህ ወይ ሊገድልህ

• በአጠገብህ ያሰውን አፈጭማ በጥንቃቄ ተመልከተው
ከመሀል ደርሶ አደርስ ከዳር አይመለስ

• ወላጆቹ የተነሳበትን ዓላማ ከግብ የማያደርስ
ከማርከኝ ሞቱን አታላዮኝ

• ሞት ከባድ ዕዳ ነው
ከማሸላ ቢያከወጧት ሰዘንጋዳ ገባኝ

• ከአንዱ ጥፋት ወደ ሌላው ጥፋት ተሸጋገረኝ
ከማሸላ ገንጠል ከአገዳ ጠልጠል

• የተገኘውን ሁሉ ማግበስበስ

ከማያውቁት መልእክ የሚያውቁት ሰይጣን ይሻላል

• ያልለመዱት ነገር ምንም መልካም ቢሆን ሰጊዜው ለመቀበል
ይችግራል

ከማይም ጉረምላ የተማረ ሽማግሌ

• ዘዴና ብልሃት ከላላቸው ብዙም ጉልበት አያሻቸውም
ከማይረባ ሉሌ ወደል ውሻ ይሻላል

• ከማይረባ አሽከር ወደል ውሻ ባሰቡትን ከአደጋ ይጠብቃል
ከማይሰማህ ደብር አትማል ከአቅምህ በላይ አትዝለል

• ከአቅምህ በላይ አትንጠራራ
ከማይናገር ከብቱን ከማይራገጥ ወተቱን

• በቀላሉ የምጠቀምበትን መንገድ ወይም ዘዴ ፈልግ
ከማይጠቅም ኑሮ መቃብር ይሻላል

• በቁም ከመሰቃየት መሞት ይሻላል
ከማደር ማስተዳደር

• ታዛዥ ከመሆን አዛዥ መሆን ብዙ ጥቅም ያስገኛል
ከማጠቢያ ሁሉ ሳሙና ከሥራ ሁሉ ትሕትና

• ትሕትናና አክብሮት የሰውን ልጅ ከሰው ጋር የሚያኖሩት ጠቃሚ
ባሕርያት ናቸው

ከምላ የለዩት ደብተራ ውቅር ይሠራ

• ባለማወቅ ሊጉዱት ያስጡት ጠቃሚ ሰው ሊሆን ይችላል
ከምላ የተውት ደብተራ ያደርጋል ሴራ

• በጥቅሙ ላይ የመጡበት ሰው እንዲህ በቀላሉ አይሰቁትም ችግር
ፈጣሪ ሊሆን ይችላል

ከምን ላይ ቁመሽ አግዜርን ታሚያለሽ

• የት ሆነሽ ማንን ተማምነሽ ነው እንዲህ ያለ አርምጃ ሰመውሰድ
የተነሳሽው

ከምክር የለዩት ደብተራ ነገር ይሠራ

• አንድን ሰው በታርቀው በአንተ ላይ ማሌሩ የማይቀር ነው
ከምድር አብላ ከከማይ ዳብሶ ይሰጥ

• ከየትም ከየትም ብሎ የጠየቁትን ያቀርባል
ከምድር አይሰጡም ስንዝር

• ርስት ለባሰቡቱ እንጂ አላልፎ ለሌላ አይሰጥም
ከምድር አደላድሎ ከአሁን ከቡላድ አደላድሎ ከቆያ

• አንድን ነገር በመጀመሪያ እንዲሆን ካደራጁ በጎላ ወደሚፈለግበት
ያደርሱታል

ከሞተ በጎላ ማልቀስ ድንጋይ መንክስ

• መፍትሔ ለሌለው ነገር እራስን ማስጨነቅ አይገባም
ከሞተ ገጉሥ የቆመ ባለምባራስ

ከሞተ አንበሳ ያለ እንሰሳ

- ከጠፋው ሁሉ በአጅ ያለች ትንሿ ገንዘብ ትበልጣለች
- ከሞተች አቴቴ ምን ስለኝ ካማቴ
- ከሞተች ሚስቴ ምን ስለኝ ካማቴ
- ከሞቱ በኋላ መድኃኒት ካረጁ በኋላ አቤት አቤት
- ጅብ ከሐደ ውሻ ጮኽ
- ከሞት ወዲያ ሐኪም አይጠየቅም
- ላለፈ ከረምት ቤት አይሠራም
- ከሞት የተረፈ ከጥላ ያረፈ
- በጥሩ ሁኔታ ላይ የሚገኝ
- ከሞኝ ሽክም ሞፈር ቀንበር ይቆረጥበታል
- ያላዋቂ ውኃ ውስጥ ሆኖ ይጠማል
- ከሞኝ ከብረት የብልህ ድህነት
- ሞኝ ቢከበርም ንብረቱን ማስተዳደር አያውቅበትምና ከብረቱ አይዘልቅም
- ከሞኝ ደጅ ሞፈር ይቆረጣል
- ያላዋቂ ውኃ ውስጥ ቆሞ ይጠማል
- ከሞኝ ጋር ከመነጋገር ከብልህ ጋር መቸገር
- የሞኝ በትር ሆድ ይቀትር
- ከሩቁ በቅርቡ ከደረቁ በርጥቡ
- ችግሩ ቶሎ ሊቀረፍ ይገባል
- ከሩቅ ዘመድ የቅርብ ጉራቤት
- ለችግርህ ጊዜ ቶሎ የሚደርሰው ጉራቤትህ ነውና ተስማምተህ ኑር
- ከራስ በላይ ነፋስ
- ለራስ ጥንቃቄ ማድረግ ይገባል
- ከራስ ወዲያ መሰካሪ ካምላክ ወዲያ ፈጣሪ ከጠጅ ወዲያ አስካሪ
- ለው ምንጊዜም ለለራሱ ትልቅነት ያወራል
- ከራስ ጠጉር አስከ አግር ጥፍር
- ሙሉ በሙሉ ያልተጓደለ
- ከርሞም ነገ ነው
- ቀን ቢቆጥሩ ደረሰ በአግሩ
- ከርዛት ክፉ ሱሪ ማጣት ከአካላት ክፉ የሆድ ጀማት
- አንድ ስው ስራ ካጣ ነውሩ ገመናው መገለጠው ነውና ሱሪ አስፈላጊ ነው
- ከርጠ ያንጋጠጠ በለው
- ይታደሉታል አንጂ አይታገሉትም
- ከሰልስተኛ ይሻላል ትናንትና
- ሳይርቅ በቅርቡ
- ከሰማ የነበረ ካለቀሰ የቀበረ
- በቦታው ተገኝቶ ጉዳይን መፈጸም ከሁሉም በላይ ነው
- ከሰማይ የወረደ ለምድር አይከብድም
- ምድር ሁሉን ቻይ ናት

ከሠራው አሠራው

- ከአንዱ አንደኛው ይበልጣል
- ከሥሩ የተነቀለ ወይራ እለ ብሎ የተረታ ባላጋራ
- ነገርን በሩቅ ላይሆን በቅርብ ተገኝተው ካላይት ካላወቁት መላላት አይቀርም
- ከሥሥትም ዐፈር ይጠግባል
- ከሥሥታም አንድ ያንቀው አንድ ይወድቀው
- ከሥጋ ብስና ጉመን በጤና
- ከአጉል ምቾት በላላምና በጤና ተራ ኑሮ መኖር ይሻላል
- ከሰቀላ ወደ ጥላ
- ለውጥ የሌለው ነገር
- ከሰው ለሰላላ የራስ አንካሳ
- ከሰው አዲስ ዕቃ የራስ አሮጌ ዕቃ ይሻላል
- ከሰው መልካም ገበሬ ከአህል መልካም ጥሬ
- ገበሬ እርሶ ፍጥረቱን ሁሉ ለሰሚመግብ ከሉ የተሻለ መልካም ማን አለ?
- ከሰው መርጠ ለሽመት ከዕንጨት መርጠ ለታቦት
- ሁነኛውና አስፈላጊው በሰው ዘንድ ይታወቃል
- ከሰው ምቀኛ ይሻላል የእባብ መርዘኛ
- ምቀኛ ለሕይወትህ አስጊ ነው
- ከሰው ሲያድሩ አንድ ጥሬ ተበልጠ ነው
- ከፋውንም ደገንም ችለው ነው
- ከሰው ስሕተት ከብረት ዝገት አይጠፋም
- ሰው ሆኖ የማይላላት የለም
- ከሰው ቀለብላባ ከመሬት ገብጋባ
- የሚቅለበሰብ ሰው አይወደድም
- ከሰው እድር ብዩ ቀረሁ ተታልዩ
- እራሴን ዝቅ ባደርግ አስቀናኝ
- ከሰው አገር መልካኛ ያገር ምንደኛ
- ከሰው ለሰላላ የራስ አንካሳ
- ከሰው እንደ ረዐይት ከዛፍ እንደ በቀልት
- ተቀጥላ ሁኖ የሚበቅል ተክል የዋናውን ዛፍ ምግብ መሻማቱ አይቀሬ ነው
- ከሰው እንደ ቡዳ ከከብት እንደ ጉዳ
- እኒህ ሁለቱ ጉዳትን ያስከትላሉ
- ከሰው ከፋ የሚያማ ከዕንጨት ከፋ ጠማማ
- ሐሜተኛ ነው ከዳተኛ
- ከሰው ከፋ ደባል ከእንጨት ከፋ ደጎል
- ጥገኛ የሆነ ሰው የሰው ገበና ያወጣል
- ከሰው ከፋ ባል ከጭነት ከፋ እላል
- ጥገኛ ሰው የሰውን ስም ያጠፋል

አሰው ክፉ ደብተራ ካውራ ክፉ ዳምትራ

- ደብተራ መተት ስላሚመትት ሰዎች ይፈሩታል

አሰው ጋር ሲኖሩ ደግ ሆኖ አህያ ሊጭኑ ሦስት ሆኖ

- ከሰው ጋር የሚኖር ሰው ያሰውን አካፍሎ አንጂ ተቆናቁኖ አይሆንም

አሰው ፊት አይበሱ ሥጋን አይበድሉ

- ገንዘብ አጠራቅማሰህ ብሰህ ሥጋህን አትበድል

አሰው ፊት ውኃ በወንፈት

- የሰው ፊት ያንገበግባል ይጠብሳል

አሰጠህ አትሰፍ በሰጠህ አትሰነፍ

- የተሰጠህን በሚገባ ተጠቀምበት

አሰጭው አሳጭው

- እንዴ ሰሚስጠው ሌላው የሌላውን ስም በማንላት ሰውን ያሳጣል

አሰራ የተሸሸገ ብልት እንቅልፍ የሌሰበት ሌሊት

- እንቅልፍ ያጣ ሰው ሌሊት አይነጋሰትም

አሳሽና ተከላሽ የመረጠን ያሽ

- የተመረጠው ወገን የመረጠውን ወገን እንደፈለገው ያደርገዋል

አሳሽ አላሳት ጠባሽ

- ወንጀል ሳሰመሥራት ሞክር ተጠንቀቅ

አሳሽ የተከላሸን ልብ ቢያውቅ ከቤቱም አይነሳ ነበር

- አንደኛው የሌላኛውን ሐሳብ ሊያውቅ አይችልም

አሳቱ ወዲያ ይገኛል ምክር ያ ካመሰጠ ይሰበሰባል እግር

- ካሰፈው በመማር ስሕተት ሳሰመፍጠር ይጠንቀቁ

አሴት ሆዳም ያንድ ዓመት በረዶ ይሻላል

- ሰራሷ ብቻ የምታስብ ሌት ቤተሰቡን ትበድላለች

አሴት መምክር ደግሶ መስክር

- ሌት ምስጢር ስላማትይዝ አትማክር

አሴት ነገር ከበቅሎ መንበር አይታጣም

- ሌት መላ አታጣም

አሴት ነገር ከበቅሎ መደንበር

- ሌት ነገረኛ ናት

አስስታም አንድ ያንቀው አንድ ይወድቀው

- ስስታም የሰሰተውን ምግብ አይበላውም

አስስታም ዐፈር ይጠግባል

- ስስታም ሁሉ ነገር አያጠግበውም

አስብ ስም ይሻላል

- ከመልካም ሽቶ መልካም ስም ይበልጣል

አስቼ ቢያዩኝ ጅማት ስመኑኝ

- መከላቱን አይተው ናቁኝ

አስድብ ክፉ አቅሙን ዐያውቅ

- አቅምን ዐውቆ አስመገኘት ሰችግር ይዳርጋል

አሰ ነገር ያጣ ቀብቅቦ ዘር ያጣ

- መጨረሻው ያላማረ ሥራ

አሸማኔ ቤት ቁጢት ከመነኩሴ ቤት ዝተት አይጠፋም

- ባለሙያ ከሙያው ጋር የተያያዙ መሣሪያዎችና ውጤቶች ሊኖሩት ይችላል

አሸንጎ ቢረታ ሚስቱን ከቤት መታ

- የምችሰውን ምታ ቢሉት ወደሚስቱ ርጠ ይባላል

አሹመት ግብዝና ከሕመም ቁምጥና

- ሥር የሰደደ ችግርን ሰማሰወገድ ጊዜ ይፈልጋል

አሹምና ከእሳት አጅግም ሳይቀርቡ አጅግም ሳይርቁ

- ከሹም ጋር ሲሠሩ በሩቁ አንጂ ከቀረቡት አደጋ ሊኖር ይችላል

አሹም አይጣሉም ከግንብ አይታገሉትም

- ከእስቃ ጋር ተሰማምቶ መሥራት ነው

አሹም ፊትና ከመጥረቢያ ፊት አይቆሙም

- አሰቃህን ልታከብረው ይገባል

አሺህ ሎሌ አንድ በሬ

- ሎሌ ተቀላቢ ሲሆን በሬ ግን አርሶ ያበላል

አሺህ መካሪ አንድ ቋጣሪ

- አንድ መልካምና የተጨበጠ ነገር የተሻሰ ነው

አሺህ ምስክር የታቦት አግር

- ብዙ ምስክር የሚሻውን በእምነቱ ስትመጣበት በቀላሉ ይሸነፋል

አሺህ በቅሎኛ አንድ ፈረሰኛ

- ከብዙ አያዘገሙ ከሚሠሩ ጥቂት ፈጣን ሠራተኞች ይበልጣሉ

አሺህ ነፍጠኛ አንድ መልካኛ

- ከብዙ ምንዘሮች አንድ ጋላሬ ፈጥኖ ይወስናል

አሺህ አብራሪ አንድ አምራሪ

- ከብዙ ተበደልኩ ባይ አንድ ቆራጥ ይበልጣል

አሺህ አብሰት አንድ አውነት

- ሺህ ሐሰት መደርደር ሚዛን አይደፋም

አሺህ ወሬኛ አንድ ልበኛ

- ብዙ ከሚያውራ አንድ አስተዋይ ይበልጣል

አሺህ ዋስ ራሰ ቀራቢ

- በብዙ ዋስ ከሚመክ ተከላሽ ቤራሱ የሚተማመን አንድ ተከላሽ ይበልጣል

አሺህ ደብተራ አንድ ቁስ መንጓላ

- ከብዛት ሳይሆን አንድ ጠቃሚ ሰው ሊበልጥ ይችላል

አሺህ ደብተራ የቁስ ዳንኪራ

- የቀሳውስቱ ዝማራ ከደብተራው የተሻለ ነው

አሺህ ገበና አንድ ቀጣሬ ልበኛ

- ከብዙ ሰው ይልቅ አንድ ዋሽ አስተዋይ ይሻላል

አሸማግሌ ምክር ከሸበታም ከጉብዝ ወረር ከጉልበታም

- ሰዓላማህ የሚያመችህን አየመረጥክ ሥራ ላይ አውል

ከሾህ ወጥቶ አጋራጣ

- ከድጡ ወደማጡ
- ከቀበጡ ሞት አይቀርም
- ካልጠገቡ አይዘሉ ካልዘለሉ አይሰበሩ
- ከቀኑ ያለፈ ሥጋ መግማቱ አይቀርም
- ሁሉ ነገር በጊዜው በወቅቱ ነው
- ከቀናተኛ ለው ሽሽ እንዳትበላሽ
- ቅናተኛ ከመግደል ወደጎላ አይልምና ተጠንቀቅ
- ከቀዳዳ ይሻላል ጨምሮ
- ከምንም ይሻላል ትንሽ
- ከቀጥቃጭ ያረፈደ ቀጥቃጭነት ለመደ
- ከአህያ የዋለች ጊደር ፈሰ ተምራ ትመጣለች
- ከቁርባን ውጭ ከርስትና
- የጎላው ወደፊት
- ከቀንጫ ሌጦ ያወጣል
- የማይሆን የማይደረግ ነገር ይፈጽማል
- ከቀንጫ መላላጫ
- የማይሆን ነገር
- ከቂል ፈገግታ የወዳጅ ቁጣ
- ትርጉም ያለው ስለሚሆን ይመረጣል
- ከቂጡ ላይ ቁስል ያለበት ውሻ አንደልቡ አይጮህም
- ችግር ያለበት ለው አንደልቡ መሆን አይችልም
- ከቃጫ ወዲያ ገመድ ከአናት ወዲያ ዘመድ
- ከአናት የበለጠ አዛኝ ሊኖር አይችልም
- ከቅርቡ የወደቀ መለበሩ አልታወቀ
- ስሕተቱን ያረመ ችግሩን መከላከል ይችላል
- ከቅርብ የወደቀ ከስብራት ያድናል
- ስሕተትን ፈጥኖ ማረም ከጉዳት ያድናል
- ከቅርብ የወደቀ ከቁስል ያድናል
- ስሕተትን ፈጥኖ ማረም ከልፋት ይለውራል
- ከቅዱሳን አፍ ምስጋና ከለማይ ደመና
- መልካም ለዎች ሁልጊዜም መልካም አንጂ ከፋ ነገር አይታያቸውም
- ከቆረሰ የጉረሰ
- ከተሰፋ በአጅ ያለ ይበልጣል
- ከቆረጠ አትምከር
- ትርፋ ድካም ነውና
- ከቆጥ የተሰቀለ ከማገር የተገጠለጠለ
- ሁኔታዎች አንድ ናቸው
- ከቆፈሩት ጉድጓድ ላይገቡ አይቀሩም
- ለው ራሱ ባዘጋጀው ተንኮል ውስጥ መግባቱ አይቀርም

ከቋት የሚዘገንለት ከምርት የሚነፈግለት አለ

- ፈጥኖ አንዲያልቅ የማይፈለገውን ለማቆየት ሲባል
- ከበላህ ብላ ከለው አትጣላ
- ከለው ጋር ተመሳሰለህ ኑር
- ከበሬ ፊት መቆፈር
- ከአኛ ወዲያ ማፈጨት ለማሞጥሞጥ
- ከበሬ ፊት የምትገኝ ጥጃ የሣር በሽታ ይገላታል
- ሆዱን ያለ ሆዱን ተወጋ
- ከበሮ በለው አጅ ያምር ሲይዙት ያደናግር
- ለተቀማጭ ሰማይ ቅርቡ ነው
- ከበሽታ ላይ ችግር መሪ የሌለው ዕውር
- በችግር ላይ ችግር መደራረብ በጣም ያስቸግራል
- ከበቀለ ያልተነቀለ ከተነቀለ ያልተተከለ
- ከተሰማሙ አብረው ይኖሩ ካልተሰማሙ ለምን ጊዜውም ይለያዩ
- ከቡሃቃ መስታወት ያድንሽ
- ከችግር ያውጣሽ
- ከቡቃያ ሲገባ አፈላማ
- አጥፊ ባጠፋው መጠን በሕግ አንዲከፍል ይገደዳል
- ከባለቤቱ እጅ የዋለ አንቁላል አይሰበርም
- ባለቤት የዕቃን አያያዝ ያውቃል
- ከባለቤቱ ያወቀ ቡዳ ነው
- እራሱን የሚያውቀው ባለቤቱ ብቻ ነው
- ከባለ ቀትር አትቀታተር ከባለጊዜ አትፎካከር ከነገረኛ አትነጋገር
- ነገረኛን በሩቁ ነው
- ከባለጌ መጋባት የጨዋ ልጅ መፋታት
- ያልተመጣጠነ ጋብቻ ዘላቂነት የለውም
- ከባለጌ ክቡር የድሃ ስልጡን ይሻላል
- ከባለጌ ለው የድሃ ኩሩ ይሻላል
- ከባለጌ ጡጫ ከዳገት ሩጫ ከዕውር ግልምጫ ያድናችሁ
- ከአስከፊና አለቃቂ ሁኔታዎች ተጠበቁ
- ከባላገር ንብ የከተማ ዝንብ ትበልጣለች
- የባላገር ለው የሥራ ለው ቢሆንም ንቃት ይገለጻል
- ከባልሽ ባሌ ይበልጣል ሽር አበድሪኝ
- በባሏ አየተኩራራች ትለምናለች
- ከባልሽ ታረቂ ቢሏት ልመና መለላት
- አላዋቂ ሲመክሩት የለደቡት ይመስለዋል
- ከባል በፊት ልጅ ይሰጥሽ
- ከፋ ነገር ያጋጥምሽ ተዋረጂ /አርግማን/
- ከባልንጆርቿ ከፍ ያለች ማሽላ ወይ ለወፍ ወይ ለወንጭፍ
- ይህ ቀደም ቀደም ጎላ ለመጋደም

ከባሕር አይቀዳ፤ ለንጉሥ አይረዳ የለም

- ለንጉሥ የማይሠራ የማያገቡበድድ የለም

ከባሕር ወጥታ፤ ጤዛ ላለች

- በሰፊው ለምዳ አጣች

ከባሕር ጠልቆ፤ ከገደል ወድቆ

- ከአጉል እሚሟት ተጠበቅ

ከባቂላ አይጠፋም ዲቃላ

- ከጥሩ ነገር መሃል መጥፎ አይታጣም

ከባእድ ሰሰላሳ የራስ ክርካሣ

- ከሰው አዲስ ዕቃ የራስ የሆነ እርጌ ዕቃ ይሻላል

- የተውሶ ይሁዳል ተመልሰ

ከባእድ እየጉረሰክ ወደ ዘመድ ዋጥ

- ዘመድህ ለችግርህ ጊዜ ደራሽ ስለሆነ ባገኘህ ጊዜ አካፍለው

ከባእድ ወደ ዘመድ ከጫካ ወደ መንገድ

- ውጭ አገር ከመኖር በትውልድ አገርህ መኖር ጥሩ ነው

ከባእድ ጋር የበሉት በሰ ይወጣል ደም ጉርሰ

- ከማይሆን ሰው ጋር የፈጸሙት ተግባር የጎላ ጎላ አስከፊ ይሆናል

ከቤተ ቀሲል ቤተ ቆማጣ ይሻላል

- ከቅሌታም ቤተሰብ ራሱን ያስከበረ የቆማጣ ቤተሰብ ይሻላል

ከቤት ዶሮ ሲገኝ ከበረሃ ቆቅ ይሆሃል

- ቤትህ ሲሟላ ከውጭም ይቀናሃል

ከብልህ የሚወጣው ስሕተት ተራራ ያህላል

- ብልህ እይሳሳትም ከተሳሳተ ግን የሚላሳተው ቀላል አይሆንም

ከብልህ ያለ ሞኝነት ተራራ ያህላል

- ብልህ በሰው ላይ እምነት ይጥላል ይህ ደግሞ በሌሎች ዘንድ እንደሞኝነት ይቆጠርበታል

ከብልህ ጠበቃ ሞኝ ሰራሱ ያውቃል

- ከባለቤቱ ያወቀ ቡዳ ነው

ከብቱን በእግት አጁን በላንሰለት

- ለመከራ የተዳረገ ሰው

ከብት በሰማይ ይከፍት

- ሀብት ካለ በሰማይ መንገድ አለ

ከብት ቢወፍር ሰልደት ሰው ቢወፍር ለመሪት

- መወፈር ዋጋ የሰውም የእዕምር ብሰለት እንጂ

ከብት አይቶ ከፋ ማግባት ከብቱ ቢያልቅ ሁለት ጥፋት

- ጋብቻን ከሀብት እኳያ ማየት ተገቢ አለመሆኑ

ከብት አይወድም ገደል ሰው አይወድም በደል

- ለው ጥቃትን ፈጽሞ አይቀበልም

ከብት ያለእረኛ ሕዝብ ያለዳኛ

- እንደራ ያለወጥ ቤት ያለቤት

ከብዙ ሐሰት አንድ እውነት

- ምንም ቢያስቀዝን ጫማ ይሻላል

ከብዙ ሺ ይበልጣል አንድ እሺ

- እሺ ከሺ ይበልጣል

ከብዙ ጉልበት ትንሽ ብልሃት

- ሥራን መሥራት በብልሃት

ከብዙ ጸሎት የልብ ቅንነት

- ቀናን ሰው እግዚአብሔር ይወደዋል

ከተመቱ መጠርጠር ጅብ ከወሰደ አጥር ማጠር

- ከሞቱ በጎላ መድኃኒት ካረጁ በጎላ እቤት አቤት

ከተማረ የተመራመረ

- ላይ ላዩን ከሚያነበንብ ጠለቅ ብሎ የተመራመረ ብልጫ አለው

ከተማ አይጠም እይበላ

- የከተማ ሰው ለጾም ትኩረት የለውም ሁሌም እንዳይበላ የሚበላው ነገር የለውም

ከተሟጋች ታራቂ ከአጣቢ አድራቂ

- ነገር አለኝ ከማለት ሥራ አለኝ ማለት ይበልጣል

ከተራብ አዝናህ ለጠገብ

- ጥጋቦኛ ሰው ለእደጋ የተጋለጠ ነው

ከተቆረበ ይበላዋል ሳይወድቅ ይታገለዋል

- አንድን ተግባር ለመፈጸም በቅድሚያ ሁኔታዎች መሟላት ይኖርባቸዋል

ከተባለ የኛ ከተጋደሉ ደመኛ

- ግጭት ላይኖር እንደቤተሰብ ግጭት ሲኖር መለያየትና በደም መፈላለግ ይመጣል

ከተናጋሪ ሰሚ ከሰሚ ተርጓሚ

- ነገርን አድምጦ እሁልን አላምጦ

ከተናጋሪ ዝምተኛ ያስቆጫል

- ምንም አስተያየት የማይለጥ ዝምተኛ ለው ያናድዳል

ከተናጋሪው ደጋሚው ከተርጓሚው ደርጋሚው

- አንድን ክፉ ነገር ከተናገረው ይልቅ ደጋሚውና ተርጓሚው ነገሩን ያባብሱታል

ከተንኮለኛ የዋህ አይወጣም

- ከእባብ እንቁላል አርግብ አይፈለፈልም

ከተዘጋ ቤት ከተዳፈነ አሳት

- ጥንቃቄ ካደረክ ለእደጋ አትጋለጥም

ከተዛመደ የተዋደደ

- ፍቅር ከሁሉም በላይ ናት

ከተዛመዱ የተወለዱ

- በሥጋ በደም መገናኘት ይበልጣል

ከተያዙ ወዲያ ቁስ ጥሩልኝ ማለት

- መጀመሪያ ላትጠነቀቅ ከተያዘክ በኋላ መጨነቅ ምንም አያመጣም ከተጋደሱ ደመኛ ከተማማሱ ማለኛ
 - ሀሳቱም ከተገዳደሉ ደመኛ አይኖርም
- ከተፈሩ እንደ አንበሳ ከፈሩ እንደ ሬሳ
- መፈራት እንደ አንበሳ መፍራት ደግሞ እንደ ሬሳ ሊያስቆጥር ይችላል
- ከታዘሰ የማይወርድ ከሞቀ የማይበርድ
- በነበረበት የሚቆይ ለዘላለም የሚኖር የለም
- ከታዳጊ ጌታ ለግደድ ያሰ በታ
- አጉል ጌታ ፊት መቆም አስቸጋሪ ስለሆነ ዘወር ያለበታ መቆሙ ይሻላል
- ከታገልህ አባት አይጥልህ
- አባትህን በሚገባ ካገለገልክ አባትህ ለአንተ ያስብልሃል
- ከትንሽ በላተኛ ይሻላል ጠመኛ
- በትንሽ ነገር ከመደለል ጨርሶ ማጣቱ ይሻላል
- ከኋላ ጸጸት ፊት መጠንቀቅ
- ታሞ ከመማቀቅ አስቀድሞ መጠንቀቅ
- ከነጂው የተጣላ በሬ ቀንድ ቁርፋርፌ
- ከአስቃው የማይስማማ ሠራተኛ ጉዳት ያጋጥመዋል
- ከነገረ-ቀደሙ ይሻላል አፈ-ገራሙ
- ቀደም ቀደም እያሰ በመናገር ሰው ከሚያስቀይሰው ዝም ያሰው ይመረጣል
- ከነገረኛ ሰው ስንቅ አይደባልቁ
- የጠንቀኛ ፊስ ዐይን ያፈስ
- ከነገሩ አይጉርስ
- በነገሩ ለመሳተፍ አስቸጋሪ የሆነበት ሁኔታ
- ከነገሩ ጠም አደሩ
- ነገርን መራቅ ይገባል
- ከነገር ማን ይቀድም የደም
- ከሁሉ በፊት የወገን ጉዳይ ቅድሚያ ሊሰጠው ይገባል
- ለነገር ተው ባይ ከጠር አግባ ባይ
- ሰዎች ነገር እንዳይባባስ ሐይ ማለታቸው ተገቢ ነው
- ከነገር ከፋ ቁጭት ከወፍ አስደንጋጭ ድርጭት
- ነገርን ካልተውት በቀር መቆጨት አያስፈልግም
- ከኑግ የተገኘህ ስሊጥ አብረህ ተወቀጥ
- የሌባን ጠበቃ አደባባይ ውቃ
- ከናበላሽ ማን ይግዛሽ
- መጥፎ ባሕሪ አለሽ
- ከናት ልጅ አይበልጡ ከሞት አያመልጡ
- ምንም መቀራረብና መፈቃቀር ቢኖር ከሞት መቅረት አይኖርም

ከናት ትሻል ሞግዚት

- ከእናት የምትሻል ሞግዚት ልትኖር ትችላለች
- ከናቷ ልጅዋ ትብስ ባቄላ አርባት እጅዋን ትልስ
- በማይሆን ሁኔታ የሚፈጸም ተግባር
- ከኔ ከወሰድሽው ተቀምጠሽ ልበሽው
- አንዴ ሁኔታውን ከፈጸምሽው አትቻክይበት
- ከንጉሥ በላይ ሰው አይፈርድ ከባሕር ላይ እሳት አይነድ
- እሳትና ውኃ አጥፊና ጠፊ በመሆናቸው አብረው አይሔዱም
- ከንፋግ አንድ ያንቀው አንድ ይወድቀው
- ስስታም በሰሰተው ነገር አይጠቀምበትም
- ከአህያ ባልነት የፈረስ ውሽምነት
- ካገቡ አይቀር ደህና የተሻለ ሰው
- ከአህያ አፍሶኛ የጅብ አርጌ ይበልጣል
- ከጅብ ጉፈሪያም ያንበሳ መላጣ
- ከአህያ የዋለች ጊደር ፈስ ተምራ ትገባለች
- ከባለጌ የዋሰ ብልግና ተምሮ ይመጣል
- ከአህያ ያረፈደ ያህያን ዐመል ለመደ
- ከባለጌ የዋሰ ብልግና ስምዶ ይመጣል
- ከአማት መኖር መጋማት
- ተስማምቶ ስመኖር አስቸጋሪ ነው
- ከአምናው ቢሻላት ቁንጣን ገደላት
- አቅምን ዐውቆ አንድን ተግባር መፈጸም ተገቢ ይሆናል
- ከአርባ ዓመት አትመከት ከሃምሣ ዓመት አትሚገት ከስልሣ አመት አትደልት
- ከአቅም በላይ መንጠራራት ሰጉዳት ይዳርጋል
- ከዓርብ ሮብ በፊት እጅ ይጹም ከፋ ነገር ካፍ አያወጡም
- ከጸም ይልቅ መጥፎ ድርጊት አለመፈጸሙ ይመረጣል
- ከአስብሽው አልተውሽው
- በነገሩ ላይ ብዙ ካስብሽበት በተግባር መተርጉምሽ አይቀርም
- ከአባቱ ፊት የሚናገር አፋ ለምጣም ይሆናል
- አውቃሰሁ አውቃሰሁ በማለት ቀደም ቀደም የሚል ውጤቱ አስከፊ ይሆናል
- ከአባያ ቤት እህል ከአይት ቤት ብቅል
- ሥራን በደንብ ካልሠሩና ንብረትህን ካልተጠነቀክላት ምንም አይገኝ
- ከአብሮ አደግህ አትሰደድ
- መተዋወቅ ያናገቃል
- ከአንድ ብርቱ ሁለት መድኃኒቱ
- ድር ቢያብር አንበሳ ያስር
- ከአዋቂ ጠያቂ ከጠያቂ አጥባቂ ከአጥባቂ አድራቂ
- ዕውቀት የሚገኘው በመጠየቅ ነው

ከአውራ ከፋ ዘንድ ከዝናብ ከፋ በረዶ

• ከከፋ ነገር መጠበቅ ራሱን ማዳን ነው ከአድራጉቱ በሰጠ ቃላት

• ከተግባር ይልቅ ወሬው በዛ

ከአጉል ጥንቆላ፣ የጨዋ ልጅ መላ

• ከአጉል ዓምልኮ ሁኔታዎችን ያገናዘበ ስልትና ዘዴዎች ይበልጣሉ ከአጋም የተጠጋ፣ ቁልቋል ሲያስቅስ ይኖራል

• ከመጥፎ የተጠጋ ሲለቃይ ይኖራል

ከአጭር ምክር፣ ከጋይለኛ ውረር

• እንደየሁኔታው ከተለያዩ ባለሙያዎች ጋር አብሮ መሥራት ጠቃሚ ነው

ከአፈርኩ፣ አይመልሰኝ

• አንዴ ከተናገርኩ በሚል ችኩ፣ ድርቅ ማለት

ከአፍሽ ይለቡልሽ፣ አይገባ ከሆድሽ

• በቃላት የሚያገነኑልሽ፣ የሚቆጩልሽ የሚመሰሉሽ ለአንቺ ተግባራዊ ውጤት የሰውም

ከአህል ከፋ አጃ፣ ከነገር ከፋ እንጃ ከሣር ከፋ ሙጃ

• አንድ ሰው ሲጠየቅ የሚሰጠው የእንጃ መልስ አታካች መሆኑ ነው ከአርሰት፣ መልክ ይበልጣል

• ከሚሸጥ ከሚሰወጥ ርሰት አብሮ የሚኖር መልክ ከመልካም የትዳር ጓደኛ ጋር ያጉዳኛል

ከአባብ እንቁላል፣ ርግብ አይፈለግም

• ከመጥፎ ሰው ቅንነት አይገኝም

ከአናት፣ ቀን ይሻላል

• ቀን አንዴ ያነሳል አንዴ ይጥላል ቀን ለመልካም ቦታ ያላጫል

ከእንግዲው፣ ማቅ ይሻላል

• ከቀዳዳ ይሻላል ጨምዳዳ

ከአጅ፣ አይሻል ዶማ

• የተሻለ ነገር አይደለም

ከእግዚአብሔር ወዲያ ፈጣሪ፣ ከአባት ወዲያ መካሪ ከናት ወዲያ መስካሪ

• በአንድ ሰው ሕይወት ውስጥ ፈጣሪ፣ አባትና እናት ከፍተኛ ቦታ ይኖራቸዋል

ከኩተት እስከ ሽበት፣ ከልጅነት እስከ ዕውቀት

• ከድሮ ጀምሮ

ከካሕን ይዋደዷል፣ ከላም ይሰደዷል

• የራስ የሆኑ እንስሳትን በማኖር ምግብ ወደሚገኝበት ሥፍራ መጓዳዝ ተገቢ ነው

ከከፋ ሉሌ፣ ጌታው ከበለለ

• ከማይላቀቁ ካልሆነ ታዛዥ ጋር ከመኖር መኖሪያ ቦታን መለወጡ ይሻላል

ከከፋ ባለዕዳ፣ ተልባም አይጉዳ

• ከእስኞጋሪ ባለዕዳ ያንገኘውን መቀበሉ ይመረጣል

ከከፋ ባለ ዕዳ፣ ጉመን ዘር ተቀበል

• ከከፋ ባለዕዳ ሌላ እንኳ ቢቀር የጉመን ዘርም ቢሆን መቀበል ይመረጣል

ከከፋ ተወልጄ፣ ስፈጭ አደርኩ

• ከአጣ፣ ከነጣ ቤተሰብ የተወለደ ታታሪ ካልሆነ በስተቀር ለከፋ ችግር መዳረጉ አይቀርም

ከከፋ ጉረቤት፣ አይሠሩም ደህና ቤት

• ካልሆነ ሰው ጋር ብዙም መቆየት ስለማይቻል ዘላቂ ነገር መመሥረት አይገባም

ከወረወረ የመከረ፣ ከመከረ የሰነዘረ

• ጠባዩ ብልሹ የሆነውን በምክር ያጣን ደግሞ ከእጃችን በመለንዘር መደገፍ ይገባል

ከወሰን፣ ቢያልፍ ይቀሰፍ

• ለሁሉም ነገር ልክ ወይም ወሰን እንዳለው ተገንዘብ

ከወንድም ደረቅ፣ ከወጥ መረቅ

• ከማንኛውም ሁሉ ለስለስ ያለውና የማይቆረቀረው ይመረጣል

ከወደቁ ወዲያ፣ መንፈራገጥ ለመላላጥ

• ችግር ከደረሰብህ በኋላ ብትንፈራገጥ ትርፋ ድካም ነው

ከወደቁ ወዲያ፣ መንፈራገጥ ወገብን መምለጥ

• ትርፋ ድካም ነው

ከወዳጅ መስገንበት፣ አንጡ አለማለት

• በወዳጅነት አብሮ ለመቆየት የሰጠኸውን ብድር አምጣ ብለህ አታስጨንቅ

ከወዳጅ የቀደመ፣ ከጠጅ የከረመ

• የፈት ወዳጅህን በምን ቀበርክ፣ በሻሽ የኋለኛው እንዳይሸሽ

ከወንብ በላይ ታቦት፣ ከወገብ በታች ጣዖት

• ውስጡን ለቁስ

ከወገን የተለየ አንበጣ፣ ይሆናል ፈንጣ

• ከወገን ተለይቶ ምቹት አይኖርም

ከወፈሩ ሰው አይፈሩ

• በአንድ ነገር ወይም በገንዘቡ የተማመነ ሌላውን ሰው ይንቃል

ከወፈሩ ፈጣሪን አይፈሩ ሰው አያፍሩ

• ገንዘብ አለኝ ብሎ በገንዘቡ የሚኩራራ ሰው ፈጣሪውንም ሰውንም አይፈራም

ከዋለች እደረች፣ ካደረች ለመደች

- ቀስ በቀስ ወደሚፈለገው ሁኔታ መዳረስ

ከውኃ የቀጠነ፣ ከዐይን የፈጠነ

- ለመያዝ ለመጨበጥ ረቂቅነት ያለው ነገር

ከውኃ ዳር ያለች ንብ፣ ማር አትሠራም

- መሠረታዊው ነገር ስላልተሟላ የተፈለገው ነገር ሊገኝ አይችልም

ከውርድ ላይ ውርድ፣ ከነበር ላይ ስማርድ

- በውርድ ላይ ውርድ መጨመር በወጥመድ ውስጥ እንደተያዘ ለውሬ ተቀስፎ መያዝ ነው

በውትር ውትር ይነሳል በትር

- ቀስ በቀስ እድገት ይገኛል

ከውነት የሚሻል ሐሰት፣ ከመውጋት የሚሻል መሳት

- አጎል የማይጠቅም ነገር ስማድረግ ከመሞከር ለለመሞከሩ ይመረጣል

ከዐይን ማየት የልብ ዕውቀት

- ልብ ካላየ የዐይን ማየት ዋጋ የለውም

ከዐይን የራቀ ከልብ ይርቃል

- በሩቅ ያለ ነገር ሁሉ ይረሳል

ከዕንጨት አጥር የሰው አጥር

- ጠንካራ ሰዎች ያለው ግቢ አጥርም ባይኖረው በማንም አይደረርም

ከዕንጨት አጥር የሰው አጭር

- አጭር ዕንጨትን ስመሰበር እንደሚያዳግት ሁሉ አጭር ሰውም በነገር የማይችል ነው ይባላል

ከዕውር ቤት እንደ ዐይና ብርቅ ነው

- ላላዩ ልጅ ዳቦ ፍሪዳው

ከዘመድ አጠገብ የተዳረች፣ ልጅ ትዳር አትይዝም

- ዘመድ አካባቢ በመኖርዋ ባልዋ ትንሽ ሲናገራት ወደ ዘመዳችዋ ትርጣላች ቤቷን አጠገክራ አትይዝም

ከዘር የሚሰጡት፣ ከእውድማ የሚነፍጉት አለ

- ሁሉም እንደየእገባቡና እንደየቅርቡ ይሆናል

ከዘረገ፣ ይሻላል ማዘን

- ዘረገ፣ ደስታ ሲበዛ ያልታሰበ ነገር ሊደርስ ይችላል

ከዚሁ፣ ብሶ ለጉንብሶ

- ከወትርው ሁኔታዎች ወደጉዳት እየተባባሱ መሐዳቸው

ከዚህ የወደቀ ሬሳ ማን ያንጣ

- አልሆነ ቦታ ላይ በተፈጸመ ድርጊት ላይ ተባባሪ አይገኝም

ከዝምታ ያለ ደስታ፣ ከፍቅር ያለ ጨዋታ

- የፍቅር ጨዋታ ሁለቱ ተፈቃቃሪዎችን ያረካል፣ ያስደስታል

ከዝንብ፣ ማር አይገኝም

- ላም ባልዋለበት ኩባት ለቀማ

ከዝንጀሮ ቆንጆ፣ ምን ይመራርጣል

- እንደም የተሻሰ የለም

ከዝንጀሮ ጋሜ፣ ያንበሳ መላጣ

- ከአሀያ አፍለኛ፣ የጅብ አሮጌ ይበልጣል

ከይበሉኝ አይል፣ አይብ አትብላ

- ይሉኝታ ከሌለው ሰው ጋር ብዙ መንገዝ አይቻልም

ከደሀና ቢደርሱ፣ ያደርጋል እንደሱ

- ደሀና ቦታ የደረሰ ሁሉ አንዱ እንደሌላው የመሆን ባህርይ ያሳያል

ከደረቀ ጭርት፣ ከጉደጉደ ምድር

- ከእስኛጋሪ ሁኔታዎች ራስን መጠበቅ

ከዳስ ዳስ፣ ይሻላል ማረብ

- ያረብ፣ የደከመ መቸውንም ውጤቱ ማማሩ አይቀርም

ከደባል ሆድ፣ ቁርጠት ይሻላል

- እምጣ እምጣ ከሚልና ከሚያስጨንቅ ሁኔታ ጥቂት የሚያሳስብ ጉዳይ ላይ ብታተኩር ይመረጣል

ከደብረታቦር ወዲያ የስ ክረምት፣ ከዶሮ ጨኸት ወዲያ የለ ሌሊት

- ጊዜው ወደ መልካም ሁኔታ በመለወጥ ላይ መሆኑ

ከደግ ተወለድ ወይንም፣ ከደግ ተጠጋ

- ከሀብታም ተወለድ፣ ወይ ካለው ተጠጋ

ከደሻገማች፣ ማን ተሟጋች

- ከባለ ቀትር አትቀታተር

ከዲዳ፣ ላም ጎዳ

- ከማይናገር ሰው ጋር ከምትጉዳኝ ላም ብትነዳ ይሻላል

ከዳቦ የተገኘን ወጥ፣ አብረህ ግመጥ

- የሌባን ጠበቃ አደባለቀህ ውቃ

ከዳኛ የደረሰ፣ ከልቡ የጉረሰ

- በዳኛ ፈት በደልን ሁሉ አፍረጥርጦ መናገር ስለሚችል

ከዳኛ ፈት አይተነፍሱ፣ አምዛ ከሰው ፈት አይቆርሱ

- ከዳኛ ፈት መዘላበድ የለም

ከዳኛ ፈት አይናገሩም ዋዛ፣ ከልጅ ፈት አይቆርሱ አምዛ

- ከዳኛ ፈት መዘላበድ የለም

ከደሃ ቤት ሠርግ፣ የባለጠጋ ቤት ኃዘን ይደምቃል

- ላለው ቅንጭብ ያረግድሰታል

ከደሃ ቤት ጉመን፣ ሲቀቀል ከበሮ ይመታል

- ደሃ ቤት ሁሉ ነገር ብርቅ ነው

ከደሃ ከመበደር፣ ከባለጠጋ መለመን

- ትንሽ ያለው በጣም ያስጨንቅሃል

ከድስት አፍላል፣ ከቅመም ድንብላል

- ለተመረጡበት ዓላማ ብቃት ይኖራቸዋል

ከድጡ፣ ወደ ማጡ

- የባለ አታምጣ

ከጀመሩ መጨረሱ፣ ካረገዱ ማልቀስ

- ሥራን መጨረስ ተገቢ ነው

ከጀርባ፣ ሆድ ይቀርባል

- ከጆ በጉንጩ

ከጃጃ፣ እማራቸው ሊቆነጁ

- ዕድሜ ካለፈ በኋላ መሽሞንሞን ፈለጉ

ከጆ በጉንጩ

- ከጀርባ ሆድ ይቀርባል

ከጅብ የተጠጋ ፈረሰ ጓላውን አያይም

- ጠላቱን በቅርብ በመቆጣጠር ላይ ያለ ወደ ሌላ አቅጣጫ አይመለከትም

ከጅብ ጉራ ሸሽቶ እጅብ ዋሻ

- የባለ አታምጣ

ከጅብ ጉፈሪያም፣ ያንበላ መላጣ

- ከዝንጀሮ ጋሜ ያንበላ መላጣ

ከገበያ ሌዶ ማንቀሳፋት፣ ባፋፍ ላይ ሆኖ መንጠራራት

- ራሱን ለከፋ አደጋ መጋበዝ ነው

ከገንዘብ ዋና እርሶት፣ ከከብት ዋና እንሰት

- ታርሶ እንሰት ከብትም ረብታ ቤት ለለምትምላ

ከጉሽ አተላ፣ ከዕንጨት ሽበት አይታጣም

- ውሎ አድሮ የተባለው ሁኔታ መታየቱ አይቀሬ ነው

ከጌታህ እትከራከር፣ ከልጅ ጋር አትማከር

- ከልጅ ብትማከር የምታገኘው ብዙ ሐሳብ አይኖርም ከጌታህም ብትከራከር ትርፉ ግጭት ለለሚሆን ጊዜህን አትጥፋ

ከጌታህ እትጭከከር፣ ከውሻ አትሸቀዳደም

- ከአለቃ ብትጭከከር ቆይቶ ያጠቃሃል

ከግቡ የተጉዳ፣ ከጥንሰሱ የተቀዳ

- ከመሠቱ የተጉዳ

ከጠላቱ የሚዋደድ፣ እያደር ይናደድ

- ጠላት ጠላትነቱን አይለትምና

ከጠላት መሳም፣ የወዳጅ መንከሰ ይሻላል

- የወዳጅ መንከሰ ወይም ከፋ ሥራ እያደር በጥፋ ሁኔታ ሊታደስ ይችላልና

ከጠላት ምክር የፈተኛውን፣ ትተህ የኋለኛውን ያዝ

- የጠላትን ምክር ጠርጥሪህ መቀየር ይገባል

ከጠጅ ወዲያ አሰካሪ፣ ከባለቤት ወዲያ መሰካሪ

- ምንጊዜም ባል ለሚለቱ፣ ሚለትም ለባሏ ቅርብ ናቸው

ከጡጫ የዳነ፣ በርግጫ

- ከቁንጫ ባመልጥ በቡጥጫ

ከጢሰ የተቀመጠን፣ ልጅ እትንካው

- ድሃና እሳት ሲነካኩት አይወድም

ከጤፍ፣ የደቀቀ፣ ከመርፌ የረቀቀ

- ጥልቀትና ርቀት ያለው ሐላብ

ከጥላ ያረፈ፣ ከሞት የተረፈ

- ወደ ትልቅ ሰው የተጠጋ ጉዳት አያገኘውም

ከጥቅምት ማለዳ፣ ይሻላል የጊደር ዕዳ

- በጥቅምት አንድ አጥንት

ከመጣ የዋለ ጉሬዛ፣ እህል ፈጅቶ ገባ

- ከእህያ የዋለች ጊደር ፈሰ ተምራ ትመጣለች

ከጨለመ ዱር፣ ከጉደጉደ ምድር

- ጊዜ አለ ጊዜ መጓጓዝ አደጋ አለው

ከጨረቃ የደመቀ፣ ከፀሐይ የሞቀ

- ጥርትና ፍንትው ያለ እውነት ወይም ሐቅ

ከጨርቅ ነጩ፣ ከቡሃ ልጩ

- ነጣ ያለ ነገር ለዐይን ያለደሰታል

ከጫጩት ፈት፣ ፈገግል አይወራም

- መጥፎ ነገር በሰው ፊት አይሠራም

ከጭቅጭቁ ከንዝንዙ፣ የሌባ ገንዘብ ምነው ባይዝዙ

- የሚመጣውን አሰቸጋሪ ሁኔታ አስቀድሞ መገንዘብ ይጠቅማል

ከጮማ ብስና፣ ጎመን በጤና

- ከሚያጠግበኝ እስኪበርድ ይራብኝ

ከፈታኋት ሚሰጩ የተወለዱ ሁሉም የኔ ናቸው

- ቀደም ሲል ከተወለዱት ልጆች አንጻር ዝምድናው ይታያል

ከፈጣሪ የወረደ፣ ለመሬት አልከበደ

- ላያሰችል አይለጥም

ከፊት ተወጣ ጆር በኋላ፣ የወጣ ቀንድ በለጠው

- ከመምህሩ ደቀ መዝሙሩ

ከፍላት እጅ ጥልቅ መልቅቅ

- ጠብ ውስጥ ዘሎ መግባት ችግር ላይ ይጥላል

ከፍታቱ፣ መሻማቱ

- በግብዓተ መሬት ወቅት ሰው ዐፈር በመመለስ ይረባረባል

ከፍትፍቱ ፈቱ፣ ከጠላው ማቶቱ

- ፈገግታ ጥፋ ነው

ከፎከረ የጠረጠረ ይሻላል

- ያልጠረጠረ ተመነጠረ

ከላሊት ያለሰውን፣ ሌላን ያመላለሰውን፣ መርምሮ የሚያውቅ የለም

- በሰው ውስጥ የሚካሄደውን መርምሮ የሚያውቅ ፈጣሪ ብቻ ነው

ኩፋ ሰው አይሸሽም፣ አይዋሽም፣ ቢሸሽም እያመልጥም

• ራሱን የሚያከብር ሰው የሚያዋርድ ተግባር አይፈጽምም
ኩራት ለጉንደሬ እድር ለበጌምድር

• የጉንደር ሰው ራሱን ያኮራል

ኩራት እራት ነው

• እራሱን ዝቅ ማድረግ አይገባም

ኩራትና ሀብት፣ አይገናኙ አንድነት

• ለመሥራት የሚጠየቁ ኩፋ ሰው ሀብታም ሊሆን አይችልም

ከብት፣ ለማይ ይከፍት

• ሀብት ካለ በለማይ መንገድ አለ

ካለመናገር ደጃዝማችነት ይቀራል

• ምኞቱንና ፍላጎቱን ያልተናገረ ሊያገኝ የሚችለውን ያጣል

ካለ ሥራው፣ ምን አገባው

• በማያገባው መግባት ጥሩ አይደለም

ካለ ሰንቅ መንገድ፣ ካለ ገንዘብ ንግድ

• መነሻ ነገር ሳይኖር አንድ ተግባር ለመፈጸም አይቻልም

ካለቀ መቆጠብ፣ ከመሸ መጠብጠብ

• ጅብ ከሐይ ውሻ ጮኸ

ካለ ክርም ዶር፣ እንቁላል ለዘንድሮ

• ከፈረሱ ጋረው ቀደመ

ካለጓደኛ መግፋት፣ ከንቁ ልፋት

• በሕብረት በአንድነት መቆም ብርታትን ያበገኛል

ካለፈ ወዲያ፣ ነገር ይቆጫል

• ላለፈ ነገር መቆጫት አይገባም

ካለ ፈጣሪ፣ ጨልጠሽ ጋግሪ

• በእግዛብሔር ተማመኝ

ካለፈ ጌትነት፣ የቆየ ድህነት

• ያለፈን ታሪክ ቢዋሩት ዋጋ የለውም

ካላረፉ፣ መከራ ነው ትርፋ

• ካላረፉ አደጋ ላይ መውደቅ ያመጣል

ካላስተዋሉ አይገኝ ሁሉ

• አስተዋይ መሆን ትልቅ ደረጃ ላይ ያደርሳል

ካላበበ አያፈራ፣ ካልለማ አያወራ

• የጊዜና የድርጊት ቅደም ተከተል መኖርን ያረጋግጣል

ካላባት፣ ዶር በጓት

• ያለውን ያለ ደንቡ የሚፈጸም ተግባር

ካላወቁት መንፈስ ቅዱስ፣ ያወቁት ሰይጣን

• በቅርብ የሚያውቁት ይበልጥ ይቀርባል

ካላወቁ ቤት፣ እንግዳ ይዋኝበታል

• በቢጋ ሞኝ ቤት ተጓጋጋ፣ በክረምት እቤትሀ ተከተት

ካላዩም አይነድ፣ ካልሰሙ አይቆም

• አንድን ድርጊት ካላዩና ካልሰሙ ንዴትና ብስጭት አይኖርም

ካላዩ አያላዩ

• ካላወቁ አያላውቁ

ካላዩ አይቆጭ፣ ካልሰሙ አይበላጩ

• ካላዩና ካልሰሙ ቁጭትና ብስጭት አይኖርም

ካልረባ እዝማሪ፣ ጥሬ ቃሚ ይሻላል

• ውጣ ውጣ ከሚሉት በሬ ዶማ ይሻላል

ካልረባ ጉልበት እዩልኝ ጦም ማደር

• ከማይጠቅም ሰጦታ እጦት ይመረጣል

ካልረባ ጉበዝ ይሻላል ቀበሮ፣ ግልግል ያመጣል ተራራ ዞሮ

• አሀያ በባ ካልተበላ ምን ረባ

ካልሠሩ፣ አይገኝ መከሩ

• ካልሠራህ መብላት አትችልም

ካልሠሩ፣ አይገኝ ብሩ

• ካልሠራህ ገንዘብ ማግኘት አትችልም

ካልሰጡ አይጸድቁ፣ ካልተማሩ አያውቁ

• ካላረሱ አይጉርሱ፣ ካልፈተሱ አይለብሱ

ካልቀመሱ፣ የደገመ ባስ

• ካልበላው የበላው ባለበት

ካልበሉበት ደጀ ሰላም፣ ከበሉበት ቤት ነው

• ባይበሉበትም ሁሌ ለማሚሰላበት እንደበሉበት ይቆጠራል

ካልተናገሩ፣ አይከብድም ነገሩ

• ዝም ማለት ነገርን ያበርዳል

ካልተዋጋሁ አልነግሥም አለ

• ጀግንነት ያማረው

ካልተረደ አይታይ ለባቱ፣ ካልተናገሩ አይገኝ ብልሃቱ

• የአንድን ሰው ማንነት ለማወቅ ቀረብ ካላሉ አይታወቅም

ካልታዘልኩ አላምንም አለች ሙሽራ

• ሁሌ እየተታለለች በመቆየቷ መጠራጠሯን ለማመልከት

ካልታጣ ገበያ፣ ጓያ ሸመታ

• ሥራ ጠፍቶ ጢስ ይሞቃል

ካልቸኮሉ፣ ቀስ በቀስ ይገኛል ሁሉ

• ቀስ በቀስ እንቁላል በእግር ይሔዳል

• ያልፋል እስኪያልፍ ያለፋል

ካልቸኮሉ፣ እንቁላል ይሔዳል በእግሩ

• ሁሉም ነገር ጊዜውን ጠብቆ ይፈጸማል

ካልወደቀ አይለበር፣ ካልሞተ አይቀበር

• ካልጠገቡ አይዘሉ ካልዘለሉ አይሰበሩ

ካልደረሰ አይጠራም፣ ካልጠራ አይጠጣም

• በችግር ውስጥ ካልታለፈ መልካም ነገር ተመቻችቶ አይገኝም ካልጠበቁ፣ አይጠይቁ

• አላገኝም ብለው ከገመቱ አትሰምኑ

ካልጠየቁ አያውቁ፣ ካላውቁ አይጸድቁ

• ዕውቀት በመጠየቅና በመመራመር ይገኛል

ካልጠገሱ አይዘሉ፣ ካልዘለሉ አይሠቡ

• ጥጋብ ለአደጋ ይዳርጋል

ካሕን ቢመንን፣ ከርስቱ ይሰምን

• ለእግዜር ያደረገ ጸም ጸሎት እንጂ ሥራ ለለማይሠራ ክራሱም ርስት ይለምናል

ካሕንና ሸምላ፣ ያልዘራውን ይበላ

• ካሕን ኃይማኖታዊ አገልግሎትን ለሕዝብ ስለሚሰጥ ሕዝብ ይመግበዋል

ካመት ልፋት፣ ያንድ ቀን ጥፋት

• የአንድ ቀን ስሕተት ብዙ ነገር ያበላሻል

ካመት በሽታ፣ ያንድ ቀን ድንጋጤ

• ያንድ ቀን ድንጋጤ ለሞት ይዳርጋል

ካማራራ፣ አባራሪ ይሻላል

• ቁጭ ብሎ ምሬትን ከሚገልጽ የታገለ፣ የጣረ ያሸንፋል

ካምና ይሻላል ዘንድር

• የጊዜ መለዋወጥ መሻሻልን ሊያመጣ ይችላል

ካሚጋች አስታራቂ፣ ካጣቢ አድራቂ

• ነገሮችን ከማባባስ ስምምነት እንዲገኝ ማድረግ ጠቃሚ ይሆናል

ካረጃ መንገድ፣ ከመነኮሱ መውሰድ

• በሰው ዘንድ ተቀባይነት የሌለውን ተግባር መፈጸም ውግዘትን ያስከትላል

ካረጃ፣ አንባር ይዋጅ

• ከጊዜና ከዕድሜ ጋር የማይሄድ ተግባር መፈጸም

ካረጃ አይበጃ

• ሁሉ ነገር ካለፈበት በኋላ ውበቱ ይደበዝዛል

ካረጃ ወዲያ ጉፈር፣ አዝመራ የሳተው ገበሬ

• ሁሉ ነገር ካሰፈበት በኋላ ውበቱ ይደበዝዛል

ካረዝች ክታብ ያዘች፣ ፈሳን ፈሰታ ቂጣን ያዘች

• ከተሳሳቱ በኋላ ጸጸት አይገባም ቀድሞ መጠንቀቅ ይገባል

ካራ ከሰለቱ፣ ጨዋታ ከውነቱ

• ስለትያለው ካራ ለአንድ ተግባር እንደሚፈለግ እውነት ያለው ጨዋታም ተወዳጅ ነው

ካሥር ቡልኩ ይልቅ፣ ግማሽ እንጀራ

• መሠረታዊና ዋነኛ እንጀራ ነው

ካስተዋይ ይልቅ፣ ዕብድ በጤናው ይኖራል

• ዕብድና ዘበናይ የልቡን ይናገራል

ካበደው ያገረገረው ይበዛል

• ካበደው ወደ ዕብድት በመምጣት ላይ ያለው ይበዛል

ካባቱ የተረፈ ተከሸፈ

• ሌላ ሌላው በአጋጣሚ የቀረ ነው

ካባት ልጅ አይበልጠ፣ ከሞት አያመልጠ

• የማይቀር ዕዳ ነው

ካብታም ካብታም፣ አንተ ለኔ አንተ ለኔ፣ ይባባሉ ምነው

• ሀብታም ለሀብታም ይሣሣቁ ድሃ ለድሃ ይስቃቀሱ

ካብነት ሁሉ ኮሶ፣ ስቤት መቆሚያ ምስሶ

• ኮሶ ይመራል ሆኖም ሆድ ያጠራል

ካብ እይገባ ድንጋይ

• አገልግሎት የማይሰጥ የማይረባ

ካነጋገር ይፈረዳል፣ ካያያዝ ይቀደዳል

• የነገርን ውል ውሉንና አካሌቱን የሚያውቅ ያሸንፋል

ካንበሳ መንጋጋ፣ ማን ያወጣል ሥጋ

• ኃይለኛ ነው አይዳረርም

ካንበሳ ቤት፣ አጥንት አይጠፋም

• አንበሳ ጸሙን አያድርም

ካንተ አፍ ወሬ፣ ከዝንጀሮ አፍ ጥሬ

• አንተ ወሬ አታጣም

ካንቺ የተሻለች ቤት ባላገኘ፣ ሌላ እንዳታገቢ ጠብቂኝ

• ባጣ ቆየኝ

ካንገርት ነው ካንገት

• ከልብ ነው ወይስ ለይስሙላ

ካንገርት ካለቀሱ፣ እንባ አይገድም

• ካሰበበት አንዳች ተግባር ለመፈጸም የማይቻልበት ምክንያት አይኖርም

ካንድ ልጃገረድ፣ ይገኛል ሁለት ዘመድ

• ልጆቿና እሷ እራሷ

ካንድ ብርቱ ሁለት መድኃኒቱ

• መተባበር አንድነት ኃይል ነው

ካንገት በላይ ፍቅር፣ እያደር ያቃቅር

• ካልተማመኑ መጣላት አይቀርም

ካዋቂ ጠራቂ፣ ካጣቢ አድራቂ፣ ከሒያጅ ጠያቂ

• ከመጀመሪያው ሁለተኛው ብርቱ ሆኖ የሚታይበት ሁኔታ

ካዋቂ፣ ጠያቂ

• ካዋቂ ነኝ ባይ ጠያቂ ብዙ ነገር ጠይቆ ያውቃል

ካይን የፈጠነ ከውኃ የቀጠነ

• በጣም ቅጽበታዊ ፍጥነት ያለው

ክይጥ ሸሽቶ ከባብ፣ ክቤት ወጥቶ ክጠብ

- ከድጡ ወደ ማጡ

ክይጥ ቤት ብቅል፣ ከውሻ ቤት ጠፍር

- የማይሆንና የማይታመን ነገር

ክገለገለ ያውደለደለ፣ ከማክረ ያገለለ

- ከሠራው ሰው ያልሠራው አገኘ

ክገሩ የወጣ አገሩ አሰቢ መለሰ ቢጭኑት አህያ ቢለገሙት ፈረሰ

- ሁሉን አሺ ብሎ መሥራት አለበት

ክገር ሆድ ይሰፋል

- ትዕግስት ጥሩ ነው

ክገር ደጋ፣ ከመኝታ አልጋ፣ ታላቅ ጸጋ

- ደግ ለኑሮ አመቺ ነው ይሰማማል

ክጉል ብልሃት፣ አርሶ መብላት

- አርሶ መብላት ትልቅ ሙያ ነው

ክጣቢ ሳሙና፣ ክምግብር ትህትና

- ትህትና የሌለው ሰው ከመልካም ሰው ጋር አይኖርም

ክጤ ቃል በላይ ፀወቅ ዋና አታላይ

- ከንጉሡ ቃል ውሳኔ በላይ ምንም ሊኖር አይችልም

ክጨደ፣ የሰበሰበ

- የጀመሩትን መጨረስ ተገቢ ነው

ክፈር በላይ ተንጋሎ፣ ድሃን ማን ተቀብሎ

- ጥሩ ውጋ የጥቅምት ነበርሽ ማን ቢጠጣሽ ጥሩ ምክር የድጋ ነበርሽ ማን ቢሰማሽ

ክፋፍ ላይ ነፋስ፣ ክፍ ላይ አስትንፋስ አይቋረጥም

- በሕይወት አስካለ ድረስ መተንፈስ አይቀርም

ክፍ ክወጣ አፋፍ

- አንዴ ከተናገሩ ወዲያ የተናገሩት ንግግሩ ብዙ ርቆ ይሔዳል

ክፍ ወለምታ፣ የአግር ወለምት ይሻላል

- የአግር ወለምታ ትሸቶ ይደናል፣ ሳት ብለው የተናገሩት ንግግር አጉል ነው

ክፍ የወጣ ቃል፣ ክአጅ የወደቀ አንቁላል

- ከአፍ የወጣ ቃል መመለሻ የለውም

ክፍ የወጣ፣ ክልብ የመጣ

- ልብ ያሰበውን ነው አፍ የሚናገረው

ክፍ የወጣ፣ ክጥርስ የነጣ

- አንዴ ክፍ የወጣ ንግግርን መመለስ አይቻልም

ክፍሽ አርጉልሽ፣ አይገባ ሆድሽ

- የማይጠቅም ነገር ማድረግ ተገቢ አይደለም

ክረምትና በጋ ቆላና ደጋ

- አንዱ ክንዱ የማይገናኝ

ክረምትና ወላድ፣ ሲጠሉት ያከብራል

- የጠሉትም አንዳንዴ ይጠቅማል

ክረምትን የፈጀ በጋ፣ ዕዳውን የፈጀ ዜጋ

- ዕዳውን ክፍሎ የጨረሰ ሰው አይናቅም አይዋረድም

ክረምት አንደ ግርግዳ፣ በጋ አንደ ተራዳ

- ሁለቱ በጎብረት ለሰው ልጅ የሚጠቅመውን ያስገኛሉ

ክረምት ክጭቃ፣ በጋ ከግጭ

- መልካሙ ነገር የሚገኘው አስቸጋሪውን ጊዜ ችለው ሲያልፉ ብቻ ነው

ክርስትናም አንሳለሁ፣ ሰንደዶና ወሰፈ

- በጣም ይሰማማሉ

ክርና ነገር ባጭር

- ነገር ከማንዛዛት በአጭሩ ማሰረዳት ጥሩ ነው

ክበድ ሳም ያለው ጥርሻ ያንቀው

- የነገው ተስፋ ለላሪ አይሆንም

ክብረት ከሥምረት፣ ነፃነት ከአንድነት

- ነፃነት በአንድነት በጎብረት ይደምቃል

ክገፋ የተሰበረ አሞራ፣ ክሥሩ የተነቀሰ ወይራ

- አሞራውም አይበር ወይራውም አያቀጥልም

ክገፍ የሌለው አሞራ፣ ቀንድ የሌለው አውራ

- አሞራውም አሞራ አውራውም አውራ አይደለም

ክዶ ከመሟገት፣ አምኖ መረታት

- አውነቱን ተናግሮ አመሸበት ያድራል

ክፋ ሰመናገር፣ ቁጣ ለመጋገር

- ክፋ ቢናገሩት ጠቀሜታ አይኖረውም

ክፋ ሉሌ፣ ከሰው ፊት ያሳፍራል

- ሥርዓት የሌለው በሰው ፊት ያልተገባ ተግባር ይፈጽማል

ክፋ መልሰ፣ ያሰብራል ራስ

- ክፋ ንግግር ለጠብ ይጋብዛል

ክፋ ሰው፣ ሰክፋ ቀን ይሆናል

- ምንም ቢሆን ሰው የሚኖረው ክሰው ነው

ክፋ ሰው፣ በከንፈሩ ያሰቅላል

- አጉል አዛኝ ቅቤ ጠባሽ

ክፋ ሰውን ከመሬት፣ በግን ከበረት

- ንብረትህን እንዳይወስዱብህ በሚጠበቅበት ቦታ አኑር

ክፋ ሰው ክፍቶ ያስከፋል፣ አተሳ ያስተፋል

- ክፋ ሰው ሌላውን መልካሙን ሰው አጉል ባህርይ ያስተምረዋል

ክፋ ሴት፣ ጧት ወተት ማታ ሬት

- የክፋ ሰዎች ባህሪያቸው ተሰዋዋጭ ነው

ክፋ ቀን አይምጣ ዘመድ አንዳላጣ

- ክፋ ቀን ሲመጣ ዘመድ የነበረው ሁሉ ይሸሻል

ክፋ በሬ፣ ያስቸግራል ለገበሬ

- አርሻን የማያውቅ ያልተገራ በሬ ገበሬን ያስቸግራል

ክፋ በትር፣ ነው ትርፋ

- አንዴ ጠባዩ የተበላሸን ሰው በቅጣት አስተካክላለሁ ማለት ከንቱ ልፋት ነው

- ከፋ ነገር ከክርስቲያን ክፍል ሥጋ ከጥርስ
- ከፋ ንግግር ምንጊዜም ከሆድ አይወጣም
- ከፋ አይረሱም፣ አይነሱም
- ከፋ ንግግር ልርሳህ ቢሉትም አይረሳም፣ ለከፋ የሚገባውን አይነሱትም
- ከፋን አስከ ከንፋ
- ከፋን ከነምናምን ወዲያ ማራቅ ነው
- ከፋ አሽከር እሰው ቤት ሲደርስ፣ ወደ ጓላ ይቀራል
- ከፋ አሽከርነቱን ላለማሳወቅ ከጓላ ጓላ አይከተልም
- ከፋ አሽከር፣ ከመንደር ይቀራል
- ከፋ ከጓላ ጓላ ተከትሎ አሽከርነቱ እንዳይታወቅ ወደ ጓላ ይቀራል
- ከፋ አውሬ አይለምድ፣ ከለመደም አይውሰድ
- ከፋ ሰው ያንን ከፋቱን አይተውም
- ከፋ እንደ አፋ፣ ዛፍ እንደ ቅርንጫፍ
- ከፋ እባብን በእንጭጭ
- ከፋ ከማድረጋቸው፣ ከፋ ማሰለመዳቸው
- ከፋ አነሱ ከፈጸሙት ይልቅ ሌሎችን በዚህ ተግባር ላይ ማሠማራታቸው ተገቢ አይደለም
- ከፋ የከፋ ዕለት ቢሰ የባለሰዎች
- ከፋ ሰው በከፋ ቀን የባለ ከፋና አለቸጋሪ ይሆናል
- ከፋ ያከፋል፣ ጉሽ ያስገላል
- ከፋ ሰው ሌላውንም አንደከፋ ያደርጋል
- ከፋ ይነካል፣ በክንፍ
- ከፋ ሰው ሳትደርስበት ይደርስብሃል
- ከፋ ጌታ፣ ከዳገት ያሰግራል
- ከፋ ተከታዩ፣ አሽከር አሥር አሥሩ አየርጠ ላቡን እንዲጨርስ ለማድረግ
- ከፋ ጉረቤት፣ ዶሮና ፍየል ያረባል
- ከፋ ዶሮና ፍየል የጉረቤትን ለጥና አትክልት በመብላት ችግር ውስጥ ይጥሉታል
- ከፋት የሌለበት፣ የለም ኃጢአት
- ከፋ ማንኛውም ህብት ያለ አንዳች ኃጢአት የተገኘ አይደለም
- ከፋ ላልቀመሰው፣ ይመር አይመለሰው
- ከፋ ችግርን ላልቀመሰው ለሌሎች ግር ቢወራለት ችግር ምን እንደሆነ አያውቀውም
- ከፋ ላፍ ይመራል፣ በጓላ ጠላት ይገድላል
- ከፋ የጠላት ነገር አንዳንዴ ለችግርህ ጊዜ ጠቃሚ የሚሆንበት ወቅት አለ
- ከፋ ሲጠጣ ሰቅጥጥ፣ ወተት ሲጠጣ ሽምጥጥ
- ከፋ ከባድ ሥራ ሲመጣ ለለሚከብድ መሸሽ ቀለል ያለና ጥቅም የሚገኝበት ሲሆን መጣደፍ
- ከፋ ላይመር አያሽር
- ከፋ ካለፋ፣ ካልደከሙ ውጤት አይገኝም
- ከፋ በከፋ ይሞታል
- ከፋ አሾህን በሾህ
- ከፋ ሲደር በንጉሥ፣ መበለት በቄሳ መቅናት አይቻልም
- ከፋ ሰው በማይችለውና በሌለው ሙያ መቅናት ምን ትርፍ ይኖረዋል

- ሀ. የሚከተውትን ምሳሌያዊ አነጋገሮች የሚያሟሉትን ምረጫዎቹ
- ከፍ የወጣ ቃል _____
 - ሀ. በነቀርሳ ላይ ሳል
 - ለ. የሞተን ሰው መቀበል
 - ሐ. ክፍ የተበጠሰ አምታል
 - መ. ከአጅ የወደቀ እንቁላል
 - ከመፈቅፈቅ _____
 - ሀ. ቀስ ብሎ መንበቅስቅ
 - ለ. ማለቅለቅ
 - ሐ. መንቅንቅ
 - መ. ቀስ ብሎ ማሰለቀቅ
 - ከፍ ጉረቤት _____
 - ሀ. ዶሮና ፍየል ያረባል
 - ለ. ውሻና ድመት ያረባል
 - ሐ. ላምና በሬ ያረባል
 - መ. ብዙ ልጆች ይመልዳል
 - ከጅ ጉፈሪያም _____
 - ሀ. የውሻ መላጣ ይሻላል
 - ለ. ያንበሳ መላጣ ይሻላል
 - ሐ. የውሻ ጉፈሪያም ይበልጣል
 - መ. ያንበሳ ጉፈሪያም ይሻላል
 - ከወጡ የለሽ ከጠላው የለሽ፣ ከእንጀራው የለሽ _____
 - ሀ. በለጠች ለ. አማረች
 - ሐ. በላይነሽ
 - መ. አልማዝ
 - ከሰብ _____ ይሸታል
 - ሀ. መቅኒ ለ. ጉፋያ
 - ሐ. ስም መ. ስም
 - _____ አላምንም አለች መሸራ
 - ሀ. ካላገባሁ
 - ለ. ካልታዘለኩ
 - ሐ. መቀንቴን ካልፈታሁ
 - መ. ካልተዳርኩ
 - ከግር መሃል የበቀለ ጤፍ _____
 - ሀ. ወፍ ዘራሽ
 - ለ. ላይታጨድ ይረግፍ
 - ሐ. ከመኖነት አያልፍ
 - መ. አራሙቻ ነው
 - ከመልካም ሽቶ _____
 - ሀ. መልካም ለም ይሻላል
 - ለ. መልካም ሀብት ይሻላል
 - ሐ. መልካም ሥራ ይሻላል
 - መ. መልካም ታሪክ ይሻላል
 - ክረምትና ወላድ _____
 - ሀ. ሰው አይወደው
 - ለ. ይሑዳል በመንገድ
 - ሐ. ሲጠሉት ያከብራል
 - መ. መልሱ የለም
 - ከመሞት _____
 - ሀ. መሰንበት ለ. ማለለቀለ
 - ሐ. ማልቀለ መ. ማባረር

12. ካፍ ከወጣ _____
 ሀ. አፋፍ ሐ. ወሬ አለቀ
 ለ. ነገር አመጣ መ. መልሱ የለም
13. ኮሶ ሲጠጣ ስትጥጥ _____
 ሀ. ወተት ሲጠጣ ሽምጥጥ ሐ. ቅራራ ሲጠጣ ሽምጥጥ
 ለ. ጠላ ሲጠጣ ሽምጥጥ መ. ሁሉም መልስ ነው
14. ከፍትፍቱ _____
 ሀ. ጮማው ሐ. ገንዘቡን
 ለ. ፈቱ መ. ህ እና ሐ መልስ ይሆናሉ
15. ከዝንጀሮ ቆንጆ _____
 ሀ. ይሻላል ጠጣ ሐ. ምን ይመርጧል
 ለ. መሯሯጡ መ. መልሱ የለም
16. ላፍ ይመራል _____
 ሀ. ተማሪ ትምህርቱን ይማራል
 ለ. ገበሬው አርሻውን ያርሳል
 ሐ. በኋላ ጠላት ይገድላል
 መ. ጎረምሳ ትግል ይገጥማል
17. ካገር _____
 ሀ. ተፋቀር ሐ. ከወጡ አፋፍ
 ለ. ሆድ ይስፋል መ. ተማክር
18. ኩራት _____
 ሀ. እራት ነው ሐ. ምሳ ነው
 ለ. ያስጠላል መ. ህ እና ሐ መልስ ይሆናሉ
19. ከእጅ አይሻል _____
 ሀ. ድንጋይ ለ. ጋሻ ሐ. አካፋ መ. ደማ
20. ከጠጣ የዋለ ጉሬዛ _____
 ሀ. ፈስ ተምሮ መጣ ሐ. ዝላይ ይወዳል
 ለ. እህል ፈጅቶ ገባ መ. መልሱ የለም
21. ከባለቤቱ ያወቀ _____
 ሀ. ሌባ ነው ሐ. ቡዳ ነው
 ለ. የጨዋ ልጅ ነው መ. ጠንቋይ ነው

22. ከተራብ _____
 ሀ. አዝናቦት ስጠገቦ ሐ. ይበላል
 ለ. ስተራቆተ መ. ይክላል
23. ከሞተች ሚስቱ _____
 ሀ. ምን አስኝ ከእቷ ሐ. ምን አስኝ ካጉቷ
 ለ. ምን አስኝ ካማቱ መ. መልሱ የለም
24. ከሰኛ ቢያዩኝ _____
 ሀ. ጅማት ስመኑኝ ሐ. ልሸከምህ አሉኝ
 ለ. ናቁኝ መ. ገላመጡኝ
25. ከቀዳዳ _____
 ሀ. አይገኝም ዕዳ ሐ. ይሻላል ጨምዳዳ
 ለ. ይሻላል ክርዳዳ መ. መልሱ የለም
26. ከቁንጭ _____
 ሀ. ሌጦ ያወጣል ሐ. መላላጫ
 ለ. ይሻላል ጉንዳን መ. መልሱ የለም
27. ክርና ነገር _____
 ሀ. ይሻላል መዋደድ ሐ. አትዋደድ
 ለ. የቅርብ ዘመድ መ. ባጭር
28. ከመጠምጠም _____
 ሀ. ማውስቅ ሐ. መከናኑብ
 ለ. መማር ይቅደም መ. መልሱ የለም
29. ከባልሽ ባሌ ይበልጣል _____
 ሀ. ሽሮ አበድሪኝ ሐ. ሰው ይመስክር
 ለ. እንወራረድ መ. አትወዳደሪኝ
30. ከአብሮ አደግህ _____
 ሀ. አብረህ ኑር ሐ. አብረህ አትሰደድ
 ለ. እትከራከር መ. አትማክር
31. ከእባብ እንቁላል _____
 ሀ. ዳክዬ አይፈለፈልም ሐ. እባብ ይፈለፈላል
 ለ. ዶሮ አይፈለፈልም መ. ርግብ አይፈለፈልም
32. ካገሩ የወጣ አገሩ እስኪመለስ _____
 ሀ. ሰበው ጉድጓድ ይምስ ሐ. ዝምታ ያበሃል
 ለ. ቢጭኑት አህያ ቢለጉሙት ፈረስ መ. ሆድ ይበስዋል
33. ኮሶ በኮሶ _____
 ሀ. ይሞታል ለ. ተኮሶ ሐ. ይወገራል መ. ይሻላል
34. ከባቁላ _____
 ሀ. ይሻላል ዲቃላ ሐ. እይጠፋም ዲቃላ
 ለ. የሸንብራ ቆሎ ይሻላል መ. መልሱ የለም

35. ከማያውቀት መላክ
 ሀ. የሚያውቁት መላክ ይሻላል
 ለ. የማያውቁት ለይጣን ይሻላል
 ሐ. የሚያውቁት ለይጣን ይሻላል
 መ. መልሱ የለም
36. ከሥጋ ብስፍ
 ሀ. ይሻላል ተብዘና
 ለ. ይሻላል ቡና
 ሐ. አይገኝ ጤና
 መ. ጉመንን ባጤና
37. ከልጅ ልጅ ቢለዩ
 ሀ. ግመትም አይቆዩ
 ለ. ጉረቤት ይለዩ
 ሐ. እስከ ሐሙስ አይቆዩ
 መ. መልሱ የለም
38. ከሰው ምቀኛ ይሻላል
 ሀ. የቀበሮ መርዘኛ
 ለ. የእባብ መርዘኛ
 ሐ. የጠጣ መርዘኛ
 መ. ሁሉም መልስ ነው
39. ከሰው መልካም ገበሬ፣ ከአህል መልካም
 ሀ. ባቄላ ለ. ስንዴ ሐ. ጥሬ መ. ሁሉም መልስ ነው
40. ከለው እንደ ረሀይት፣ ከዛፍ እንደ
 ሀ. ቱናማንቱሪ ለ. ጥድ ሐ. ግራር መ. በቀልት
41. ከሰው ክፉ ደብተራ ካውሬ ክፉ
 ሀ. ዳሞትራ ለ. አንባሳ ሐ. ነብር መ. መልሱ የለም
42. ከሰው ፊት አይበሉ አይበድሉ
 ሀ. ልጅን ለ. የእንጀራን ልጅ ሐ. ሥጋን መ. ራሱን
43. ከሰጭው
 ሀ. ለማኙ ለ. አበላሹ ሐ. አሳጭው መ. አምጭው
44. ከሳሽና ተከላሽ
 ሀ. አበላሽ ለ. ተተናኳሽ ሐ. ይካካስ መ. የመረጠን ያሽ
45. ከሴት ነገር መንበር አይታጣም።
 ሀ. ከቁስ ለ. ከዳቆን ሐ. ከበቅሎ መ. መልሱ የለም
46. ከሽንጉ ቢረታ ከሴት መታ።
 ሀ. ልጁን ለ. የእንጀራ ልጁን ሐ. ዘመዱን መ. ሚስቱ
47. ከሺህ በቅሎኛ
 ሀ. አንድ እግረኛ
 ለ. ሺህ እግረኛ ሐ. አንድ ፈረሰኛ
 መ. መልሱ የለም
48. ከሺህ አብራራ
 ሀ. አንድ መካሪ
 ለ. አንድ አሽከርካሪ ሐ. አንድ ደባሪ
 መ. አንድ አምራሪ
49. ከሺህ ደብተራ
 ሀ. አንድ ቁስ መንጎላ
 ለ. የቁስ ዳንኪራ ሐ. የዲያቆን ዳንኪራ
 መ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
50. ከሺህ ሌሊ
 ሀ. አንድ ደማ
 ለ. አንድ ትራክተር ሐ. አንድ ቦሬ
 መ. ለ እና ሐ መልስ ይሆናሉ

- ለ. ለሚከተሉት ምሳሌያዊ እነጋገሮች ፍቺ የሚሆኑትን ምረጡ
1. ከድሃ ቤት ጉመን ሲቀቀል ከበሮ ይመታል
 ሀ. ድሃ ጉመን ሲበላ ከበሮ ይመታል
 ለ. በድሃ ቤት ሁሉ ነገር ብርቅ ነው
 ሐ. በድሃ ቤት ሁል ጊዜ ጉመን ይገኛል
 መ. ድሃ ጉመን መቀቀል ይችላል
2. ከሞኝ ደጅ ሞፈር ይቆረጣል
 ሀ. ድሃ ጉመን ሲበላ ከበሮ ይመታል
 ለ. ሞኝ ሀብቱን አይጠብቅም
 ሐ. ሞኝ ሞፈር መቆረጥ አያውቅም
 መ. ከሞኝ ደጅ ሞፈር ይገኛል
3. ክሰር ያለው ቢነግድ አያተርፈው
 ሀ. ያልጠረጠረ ተመንጠረ
 ለ. ልፉ ያለው በሕልሙ ዳውላ ይሸከማል
 ሐ. እንኳን ዘንቦብሽ እንዲያውም ጤዛ ነሽ
 መ. የቸኮላ አፍሶ ለቀመ
4. ከኑግ የተገኘህ ስሊጥ አብረህ ተወቀጥ
 ሀ. ተማክረው የፈሱት አይገማም
 ለ. በገዛ ራሱ እባብ ጠመጠመ
 ሐ. የሌባን ጠበቃ አደባባይ ውቃ
 መ. ተመሳሳዩ ለምርጫ አልቀረበም
5. ከእንጀራው የሰሽ ከወጡ የለሽ ከጠላው የሰሽ እንዲያው ባላይ ነሽ
 ሀ. በጠፋ ቅበጥ በጠላው ቁጭ
 ለ. መልክ ጥፋን በለም ይደግፉ
 ሐ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
 መ. መልሱ የለም
6. ከእጅ አይሻል ደማ
 ሀ. የአህያ ባል ከጅብ አያስጥልም
 ለ. የማያድን ጋሻ ጉን ይሰብራል
 ሐ. አገባሻለሁ ያለሽ ላያገባሽ፣ ከባልሽ ሆኖ አትባባሽ
 መ. ሁሉም መልስ ነው
7. ከኑግ የተገኘህ ስሊጥ አብረህ ተወቀጥ
 ሀ. የሌባን ጠበቃ አደባባይ ውቃ
 ለ. የቡና ስባቱ መፋጀቱ
 ሐ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
 መ. መልሱ የለም
8. ከዳቦ የተገኘ ወጥ አብረህ ግመጥ
 ሀ. የአህያ ባል ከጅብ አያስጥልም
 ለ. የሌባን ጠበቃ አደባባይ ውቃ
 ሐ. ከኑግ የተገኘ ስሊጥ አብረህ ተወቀጥ
 መ. ለ እና ሐ መልስ ይሆናሉ

- 9. ከሞት ወዲያ ማልቀስ ድንጋይ መንከስ
ሀ. ጅብ ከሌደ ውሻ ጮኸ
ለ. ዝናብ ሲያባራ ወደ ሞት
ሐ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
መ. መልሱ የለም
- 10. ከእሾህ ወጥቶ ወደ ጋራጣ
ሀ. ከኾብ ጉሬ ወጥቶ ወደ ኸብ ሞት
ለ. እርሻ ሲሉ ሞፈር ቆረጣ
ሐ. ባለገና ቆቅ በራሱ ያወራል
መ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ

መልመጃ 10 /IV

ሐ. የማተሉትን ምሳሌያዊ አነጋገሮች አዛምዱ

1. ከቆረሰ የጉረሰ	ሀ. ለውሻ ገለባ ለበራ ወለባ
2. ዛገዩ እድነኛ፣ ዛለሰው እይቆጭ	ለ. ለተቀማጭ ሰማይ ቅርቡ ነው
3. ዛልጠገቡ እይዘለ፣ ዛልዘለሉ	ሐ. ያላዩት አገር እይናፍቅም
አይለበሩ	
4. ዛላባት ዶሮ በአንት	መ. ይታደሉታል እንጂ አይታገሉትም
5. ከዘገግ በለው እጅ ያምር ሲይዙት	ሠ. ካጨደ የለበለበ
ያደናግር	
6. ከሰር ያለው ቢነግድ አያተርፈው	ረ. የሰው ጨርቅ አያደምቅ
7. ከሰው ለሰላላ የራስ ከርካሳ	
8. ዛልታረደ አይታይ ሰባቱ፣	ሠ. ካጨደ የለበለበ
ዛልተናገረ አይታወቅ ብልሃቱ	
9. ከሆኑ ሳይ ቁስል ያለበት ውሻ	ለ. መንፈራገጥ ለመላላጥ
እንደልዩ አይጨሳም	
10. ከባለቤቱ ያወቀ ቡዳ ነው	ሸ. የሆኑ ብልሃት የጋን መብራት
11. ከከፉ ባለዕዳ የጉመን ዘር	ቀ. የሚበጀውን ባለቤቱ ያውቃል
ተቀበል	
12. ከመልካም ወዳጅ ከፉ ልጅ	በ. ራት የሌለው ቁስ እንደልቡ
	እይቀድስ
13. ከሰቀላ ወደ ጥላ	ተ. ምንም ቢከፉ ዘመድ ምንም
	ቢጠብ መንገድ
14. ከሞት በኋላ መድኃኒቱ ካፈጁ	ቸ. ከነገሩ ጠመ እደሩ
በኋላ አቤት እቤት	
15. ከሞት ወዲያ ማልቀስ ድንጋይ	ኃ. ከርሞ ጥጃ
መንከስ	

ወለባ ለሽሩባ

- ተስማሚ አብሮ ሲሌደ የሚችል
- ወልደው ላያበቁ በለው ልጅ አይሥቁ
- የራስን የወደፊቱን ምን አንደሚሆን ስለማታወቅ መሣቅ አይገባም
- ወልደውት ያላሳረፈ ነገዶ ያላተረፈ
- ለቤተሰቡ ያላገለገለ ልጅ ልጅ አይባልም
- ወልደ አይሳምሉት ተናግሮ አይሣቅሉት
- ምንም አሰደሳች የሆነ ነገር የለውም
- ወልደ አይሰም ዘርቶ አይቅም የለም
- ሥራ ካልሠሩ ምንም አይገኝም
- ወልደ አይሰም ዘርቶ አይከምር የለም
- ሥራ ከሠራህ ውጤታማ ያደርጋል
- ወልጄ አልላኩ መንከብሼ አልጸደኩ
- ብዙ ብለፋም አልተላካላኝም
- ወረቱን የተቀማ ነጋዴ ሞግ የመታው ሥንዴ
- የተቸገረ ለው ከድንጋጤው ከሁኔታው ያስታውቃል
- ወራሽ የሌለው ባለጸጋ ፍራሽ የሌለው አልጋ
- ወራሽ የሌለው ሀብታም ምንም ደስታ የለውም
- ወራት ይገፋል ባቁላ ጠላት ያጠፋል ዲቃላ
- የተናቀ የሚያገለግልበት ወቅት አለው
- ወራጅ ውኃ አይውሰድህ ሚች ሽማግሌ አይርገምህ
- ልታሳልፈው የሚገባህን ነገር ተጠንቅቀህ አሳልፍ
- ወራ ለጠያቂ ገበጣ ላዋቂ
- ወራ የሚገኘው የወራ ሱላ ካለበት ለው ነው
- ወራ ሲነግሩህ መላ ጨምር
- ወራ ሲነግሩህ ለምን? ለንዴት? ብለህ ማስረጃ መኖሩን አረጋግጥ
- ወራ ቢያምርህ በየሎሌህ
- ወራ የሚገኘው ከበታች ሠራተኞች ነው
- ወራ ብነግርህ በምስጢር መላ ጨምር
- መነሻ ምክንያቱን ለመገመት ሞክር
- ወራ ታሽቶ አይቆረጥም ነገር ተዘግኖ አይቃም
- ለወራ የለውም ፍሬ ይልቁኑ መሥራት ይበጃል
- ወራን ከባላገር ጦርነትን ከወታደር
- ወራ ቢያምርህ በየሎሌህ
- ወራኛ ሚስት ዘርዛራ ወንፊት
- ሚስት ወራኛ ከሆነች ምስጢር ስለማትደብቅ ለትዳር አትሆንም
- ወርቁ ቢጠፋ ሚዛኑ አይጠፋ
- ምን ቢሆን እውነት መታ አትሞትም

ወርቁን በሚዛን እህሉን በላዳን

- ሁሉም ነገር መስኪያ ይኖረዋል
- ወርቁ ከዳተኛ ፊት ይቅረብ መጽሐፍ ከቁሱ ፊት ይነበብ
- ስለመጽሐፍ ቃል የሚያውቁት ቁሱ ስለሆኑ ነገርን ወደሚመለከተው ወርቅ ላበደረ ጠጠር እህል ላበደረ ዐፈር
- ጥሩ ነገር ለሰራልህ ክፉ ነገር ማድረግ
- ወርቅ ላንጣረ በቅሎ ለሰጋሪ
- ሁሉ ነገር ለባለሙያው ለባለቤቱ
- ወርቅ በአላት መሬት በጣት
- ወርቅ በአላት ተፈትኖ ሥራ ላይ እንደሚውል መሬትም ታርሶ ምርት ይታፈሰበታል
- ወርቅ በአላት ይፈተናል
- የሰው ልጅም በመከራ ይተፈተናል
- ወርቅና ሰም ፈትልና ሰም
- ፍጹም የተባበረ
- ወርቅና ጨዋ አስታራቂ ነው
- ምንም ቢሆን ገንዘብ አስማሚ አስታራቂ ነው
- ወርቅን ለማግኘት ወርቅ ይዞ መነሳት
- ጥሩ ለማግኘት ጥሩ ዕቅድ ይዘህ መቅረብ
- ወርቅ የያዘ ላጥን በወርቅ እይበለጥም
- ምሰጢር ባደባባይ አይነገርም
- ወርቅ ያለው ቀበዝባዛ እህል ያለው ፈርዛዛ
- ወርቅ ወይም ብዙ ገንዘብ ያለው ሰው ብዙ ሲጨነቅ ብዙ እህል ያለው ግን የተረጋጋ ነው
- ወርቅ ይረከላል መጽብ ይነሳላል
- መልካም ነገር በሚረከብበት ጊዜ የተናቀው ከፍ ከፍ ይላል
- ወርቅ አሳልፎ ገራፊ ዳኛ ካለ ዘራፊ
- ለሕግና ለደንብ ተገዢ ያልሆነ እብሪተኛ
- ወርቅ የረገጠው አግር አይለተው
- ተመጣጣኝ ርቀት ላይ ያለ ወይም በእኩልነት ያለ
- ወርቅ-ረው ቢለቱት ያልጉዱት ይመሰለዋል
- ቢሆንሰ ኖሮ ብሎ የማይገምት ገልቱ
- ወሰፊ ሲለግም ቅቤ አይወጋም
- ያለፍላገት የሚደረግ ነገር የሰም
- ወተት ለእንበሳ ሥጋ ለእንበሳ
- ሁሉም የሚሰማውን ይመርጣል
- ወተት ተበድሮ ለእንግዳ ቅቤ ተበድሮ ላቁማዳ
- የተበደሩትን ነገር ለቁም ነገርህ ላይ ብቻ አውል
- ወተት ተበድሮ ለእንግዳ ፈረስ ተበድሮ ለሜዳ
- የተበደሩትን ነገር ለቁም ነገርህ ብቻ አውል

- ወተት ጠጥቶ ጠላ እግዜር ሲጣላ ጠላ ጠጥቶ ወተት የእግዜር ለጠቃ
- ማን ከማን ጋር አብሮ ሲሔድ የሚቸለውን ለይቶና አጥንቶ አለማውቅ
- ወተቷንም አለቅ ጥጃዬም አይከሳ
- ሁሉ አማረሽን ገበያ አታውጧት
- ወታደር ሲያረጅ አቃቢ ይሆናል
- ዘማዊት ሰታረጅ አቃጣሪ ትሆናለች
- ወታደር ሲደሽይ ጃኖ ያዘወትራል
- ታላቅና የተከበረ መሰሎ ለመታየት
- ወታደር ቢለድብ ባላገር ይካለ
- እሱው በድሎ እሱው ተካሽ መሆን የጨቋኝ ባሕሪ
- ወታደር ባለቃው ባላገር በጭቃው
- ሁሉም አንደያለበት ሙያና በታ ኃላፊ ይኖረዋል
- ወታደር ዋቶ አደር
- ወታደር ለፍቶ ደክሞ አደር ነው
- ወንዝ ለወንዝ መቀደስ ያረፈ ለይጣን ለመቀስቀስ
- አላሰፈላጊ ነገር አለበታው አትፈጽም
- ወንዝ ለወንዝ ሩዋጭ የሰው በግ አራጅ
- ይቺ ተፍ ተፍ የማንን ጭብጦ ለመመንተፍ
- ወንድ ሊበላ የሴት ሌባ
- ስሌላው ሌላው መጨነቅ
- ወንድ ልጅ በበላበት አንበሳ በሰበረበት
- ወንድን ሆዱ ያታልለዋል
- ወንድ ልጅ በተሾመበት ሴት ልጅ ባገባችበት
- ሁሉም ጥቅም ወዳገኝበት ያደላል
- ወንድ ልጅ አንዴ እንደአባቱ አንዴ እንደእናቱ
- ወንድ አንዳንዴ ያሸንፋል አንዳንዴ ይሸነፋል
- ወንድም ሰግርግርታ ጋሻ ለመከታ
- ወንድም መመኪያ ነው
- ወንድምና ወጥ ማሰፈራሪያ ነው
- ወንድም መመኪያ ነው
- ወንድምን አስቀይሞ ከመጸም ይሻላል ሥጋን መከምከም
- ከሥጋ ከወተት ከመጸም ከክፉ ገግግር መቆጠብ
- ወንድም ወንድሙን አይበልጠው ምላጭ ምላጭን አይቆርጠው
- ሁሉም እኩል ነው
- ወንድ ባለ በዕለቱ ሴት ባለች በዓመቱ
- ውላኔ ሰጪው ወንድ ነው
- ወንድ ተወልዶ ካልሆነ እንደአባቱ አመልማሎ ይስጡት ይፍተል እንደእናቱ
- ልጅ እንደአባቱ ጉብዝ ጀግና መሆን አለበት

ወንድና ወደል አህያ አንድ ነው

- ወንድ ያያትን ሴት ሁሉ ይመኛል
- ወንድ እንደያዙት ነው
- አያያዝ ይቀደዳል ካነጋገር ይፈረዳል
- ወንድ ከዋሰበት ከብት ከተሰማራበት
- መልካም ስፍራ መዋል ከፈለክ እነዚህ ቦታዎች መልካም ናቸው
- ወንድ የሞተበት ወንድ አይሻገርበት
- አንድ ዓላማ በከሸፈበት ተመሳሳይ ዓላማ ይዞ መነሳት አስቸጋሪ ይሆናል

ወንጭፋ ባልነበረ የማሽላ አሸት ደግ ነበር አለች ወፍ

- አደጋው ያስፈራል እንጂ ጥሩ ነበር
- ወዛም ይገማል ቢለው የነጭ ወሬ ነው አሱ
- ጠላት ይቀባል ጥላት
- ወየው ጉድ ስኳርና ብርጉድ
- አንዱ ሰጣዕም አንዱ ሰሽታ
- ወየው ጉድ አይገርምም ጅል ሰው አያሳዝንም
- ሰጅል ማንም ግድ የሰውም
- ወየው ጉድ ያሰቡት አይገድ
- የሚያስቡት አይጠፋም
- ወይ ልጅ በማን እጅ

- ልረዳህ ፈልጌ ነበር እንዴት ልርዳህ
- ወይ መርጫ ሜዳ ወይ መውጫ ቀዳዳ
- ግቢ ነፍስ ውጪ ነፍስ መጨነቅ
- ወይም አጥፍቶ ይርቋል ወይም አንድዶ ይሞቃል
- ከሁለት አንዱ የሚበጀውን መምረጥ ይገባል
- ወይ ባልዘፈንሽ ከዘፈንሽም ባላፈርሽ

- አንዴ የሆነው ሆኗል
- ወይ ባይ እንደጠሪው ነው
- ተጠሪው በጠሪው ዓይነትና ሁኔታ ምላሽ ይሰጣል
- ወይ ተሽከመኝ ወይ ግፋ ሰደገፋ
- ከሁለት አንዱ የሚሻልህን ምረጥ
- ወይኖን ግረፈው ሰቡሌ እንዲሰማው

- አህያውን ፈርቶ ዳውላውን
- ወይኖ አረሰው ወይኖ ጎረሰው
- ሲሠሩ አገልጋይ መሰለው ሲበሉ ጌታ መሰለው
- ወይ አሰማወቅሽ መራቁ አገርሽ
- ከዘመድ ጋር ተቀራርቦ መኖር ይሻላል ከመራራቅ
- ወይ አገርሽ መራቁ ልቤ አሰማወቁ
- ሐሳብ ሰሐሳብ ያስመተዋወቅ

ወይ አጥብቆ ይርቋል ወይ አንዶ ይሞቋል

- ሲኖሩ ሰጠቅ ሲሔዱ መንጠቅ
- ወይ ካለው ተወሰድ ወይ ካለው ተዛመድ
- ከኃብታም ተወሰድ ወይ ከኃብታም ተጠጋ
- ወይ የምድር ሰው እኔ ዘንድ መጥተህ ባየኸው
- ያሰውን ችግር መች አያችሁት
- ወይ ጉዴ ላግባሽ አለኝ ነጋዴ
- የቀድሞ ነጋዴ ሰንገድ ወጥቶ ወደቤቱ የሚመለሰው ከብዙ ጊዜያት በኋላ በመሆኑ

ወይ ጋሻ ቀድሞ ቀረሻ

- ይሔ አሁን የተገኘው ቀደም ብሎ ተገኝቶ ቢሆን ኖሮ እንዴት መልካም ነበር
- ወይ ጣጣ ምን ነገር መጣ
- ምን ጉድነው አዲስ ነገር መጣ
- ወይ ጣጣ በዚህም አያሰወጣ
- እንዴት ያለው ችግር ገጠመኝ
- ወይ ጣጣ ዞሮ መጣ

- ያው የምናውቀው ተመልሶ መጣ
- ወይዘሪትነት ያንድ ቀን ርቀት
- ያገባች ቀን ወይዘሪት በማግለቱ ወይዘሮ ትሆናለች
- ወይዘሮና ሚዶ ገበሬና ምሳር
- አንድ ከአንድ ተዘውትሮ የማይለይ
- ወይፈን ሰገፋፊ ዓሣ ሰጠላፊ

- መንገድ ላማላጅ ገበያ ላርፋጅ
- ወይፈን ሲቦርቅ ድንበር ያፈርሳል
- ከፍተኛ ደስታ አንዳንዴ ለአደጋ ያጋልጣል
- ወይፈን ካረሰው አባት በሬ ያንከላወሰው
- ምንም ቢሆን ትልቅ ሰው የሠራው ሥራ መሠረት አለው
- ወይፈን ካሳመረው በሬ ያበላሸው ይሻላል

- ሽማግሌ ያየው ነገር አይበላሽም
- ወደሽ ከተደፋሽ ቢረግጡሽ አይከፋሽ
- ወደው ያደረጉት ነገር ቢበላሽም አይቆጭ
- ወደቀ ሲሉ ተሰበረ
- አጋኖ ማውራት
- ወደው የዋጡት ቅልጥም ከብሩንዶ ይጥም

- ተማምነውበት ያደረጉት ነገር አይቆጭ
- ወደ ጎሬ መሔድ መጥፎ አካሄድ
- ወደ ጉድጓድ ከተሔደ መመሰሻ የለም
- ወዲያ አጥፍቶ ይርቋል አልምቶ ይሞቋል
- ሲኖሩ ሰጠቅ ሲሔዱ መንጠቅ

ወዳጁን የሚበድል ሰውን ድሙ አይሳሳም

- የሰመደ መደመደ

ወዳጅ ሰሰው በሰጠኝ ሰላቴ ሰሰው ቆረጠኝ

- ያመንኩት ሰው ክድቶ ጉዳት አደረሰብኝ

ወዳጅ ቢጠላኝ ሽክሙ ቀለሰኝ

- ክራሱ ከወዳጅ ከመጣ ቢሸኝም አይቆጩኝም

ወዳጅህ ማር ቢሆን ጨርሰህ አትላሰው

- የወዳጅህን ገንዘብ በጥብጠህ ባዶ እጁን አታሰቀረው

ወዳጅህ ሲታማ ሰላኔ ብላህ ሰማ

- ለራሱ ስላሌላ ሰው ሲያማልህ አራሱህንም ነገ ያማሃልና ተጠንቀቅ

ወዳጅህ ቢሰክር ይሰማሃል ጠላትህ ቢሰክር ይነክሰሃል

- የሚጠላህ ሰው በሁኔታው ይታወቃል

ወዳጅ ሲበዛ ጠላት ይቀንሳል

- አጋር ስላሰህ ጠላቶችና ይፈረከረካሉ

ወዳጅ ሲከዳ ይቀላል ዕዳ

- ወዳጅ ሲርቅ ብዙ መጨነቅ ይቀራል

ወዳጅ ሲያረጅ በደጅ ያልፋል

- የተሰላቸ ወዳጅ ወደቤት ጉራ አይልም

ወዳጅ ባንደበቱ ውሻ በጅራቱ

- አያንዳንዱ የራሱ የሆነ የአቀባበል ዘዴ አለው

ወዳጅና ሥዕል በሩቁ ያምራል

- ወዳጅን በሩቁ ነው

ወዳጅና ጠላት አንድነት ይሰሙሃል አንድነት ይጠይቁሃል

- ሁሉም ይጠይቁሃል የቱ ግን ከልቡ ካንጅቱ እንደሚጠይቅህ አንተ ታውቃለህ

ወዳጅ ወዳጁን እይከዳም ከጅብ ወዲያ ሆዳም

- ምንም ግለኝነት ቢጠናብህም ወዳጅህን አሳልፈህ አትሰጥም

ወዳጁን ብታይ ባሏን ጠላት

- የዘለቁታውን የማታውቅ በጊዜያዊ ነገር የምትደሰል

ወድቆ ይነሷል በእጅ ዘግይቶ ይከብሯል በልጅ

- የኋላ የኋላ የወሰዱት ልጅ ጧሪ ነው

ወደ ገባ ልብሱ ዳባ

- በራሱ ፈቃድ የገባ አገልጋይ እንክብካቤ አይደረግሰትም

ወደ ገባ ውሻ ባሰቤቱን አትግባ ይላል

- ከኋላ የመጣ ዓይን አወጣ

ወገን ብዙ ኃዘነ ብዙ

- ወገን ብዙ ሰው የችግር ጊዜም ችግሩ ያንተው ያህል ነው

ወገን ያሰው ማንም አይታገሰው

- አጋር ያሰው ሰው ማንም አይናገረው

ወገን ያሰው ያግባሽ

- ወገን ያሰው የሚፈራና ተወዳጅ የሆነ ያግባሽ

ወገኛ በባዳ ምድር ልሁን ይላል ሠርገኛ

- ጅብ ከማያውቁት አገር ሔዶ ቁርባት አንጥፋልኝ አለ

ወግ ነው ሲዳሩ ማልቀሰ

- ውስጥ ውስጡን አየተደሰቱ እንደማይፈልጉ መምሰል

ወግ አድራሽ ገበሬ ይሞታል በሰኔ

- በዋናው ሥራ ጊዜ ከሥራ መለየት

ወግ የጉደስው ከፈን የሰውም

- የሥርዓት መታጣት ተፈላጊን ነገር ያበላሻል

ወጠጤ ሰወጠጤ ቢማክሩ እንዳይታረዱ

- በሬና በሬ መክሩ ቀንበር ሰበሩ

ወጡ ሳይወጠወጥ ወሰከንባዩ ቂጥ

- ሳይደውል ቅዱስ

ወጣሁ ልጅ ነኝ ፈላሁ ጠጅ ነኝ

- የወጣትነት ሰሜቴ ተነሳሳ

ወጣት የነበር ጣት

- ወጣት ችኩል ነው

ወጥ ማን ያውቃል ቀላዋጭ

- እዚያም እዚያም የሚበላ ጥሩውን ይሰያል

ወጥ ሲታጣ ይበላል በዱባ

- የምትፈልገውን ካላገኘህ ባገኘሽው ነገር ተጠቀም

ወጥ ቢጣፍጥ እጅ ያስመጥጥ

- መልካም ነገር ከተገኘ እስከመጨረሻው አይሰቀቅም

ወጥ ያጣ ዱባ ልብስ ያጣ ዳባ

- የምትፈልገውን ካጣህ ባገኘሽው ነገር ተጠቀም

ወጥ ያጣ ጉመን አገር ያጣ ሰሜን

- ተፈላጊው ነገር ካልተገኘ ፍላጎት ባያረካም አማራጩ ይወሰዳል

ወጥ ይሉሻል በርበሬ ነው

- በርበሬ በዝቶበታል ለማለት ተቃራኒውን ነው

ወጥቶ አደር ይጓዛል ከገደል

- ዱር የሚያድር በብዙ ችግርና ሁኔታ ውስጥ ይኖራል

ወጥን የሚጨርስ መጉራረስ ሌትን የሚያስመታት መመላለስ

- መልካም ቃል ቁጣን ታበርዳለች

ወጭትና ሌት ሲከናኩ ይሻላል

- መከናከብ ሌላውን ከማየትና ከመሻት ይጠብቃል

ወጮ ቢያገላብጡት ወጮ

- ወዲህ ቢሉት እምስ እራት ወዲያ ቢሉት እምስ እራት አሰኝ አሉ ገራሹ

ወፍራም ቢከሳ ይቀጥናል ቀጭን ቢከሳ ይመነምናል

- ያሰው ቢሰጥ ትንሽ ከሀብቱ ይቀንሳል እንጂ ጨርሶ አይደሽይም

ወፍ አንደአገሯ ትጫላለች

- ሁሉም አንደልምዱ ነው የሚኖረው
- ወፍ ከድንጋይ ላይ አርፋ ፍለጋዋ ጠፋ
- ያለበታው ያልተገኘ ነገር ምንነቱን ለማወቅ ያስቸግራል
- ወፍ የሚፈራ ዘንጋዳ አይዘራም
- ሲፈሩ አይከሉ በጉጣ አያርሱ
- ወፍ ጠባቂ ቢያደርግት ድንጋይ ለቃሚ ቀጠረች
- ራሱን ሳይችሉ ሌላ አረዳት ፈላጊ መፈለግ
- ወፍጮና ሴት መቼም አይሞላለት
- ሴት ሥራ ስለሚበዛበት ምንም አይሞላለትም
- ዋሱን የሚያወጣ ጢም አያወጣ
- አደርጋለሁ ያለውን የማይፈጽም አክብሮት አይሰጠውም
- ዋሰ አይሞገት ቆማጣ አይፈተፍት
- ዋሰ ለመከራከር መብት የለውም
- ዋሰ አይወላውስ በግ አይናከስ
- ዋሰ ለመከራከር መብት የለውም
- ዋሰ ካለህ ዱቄትህን ለነፋስ አበድረው
- ዋሰ ያለው ሰው በዋሱ ስለሚመካ ብዙ ነገሮች ይፈጽማል
- ዋሰ ያለው ያመጣል ዋሰ የሌለው ይለምጣል
- ዋሰ ያለው ከችግር ያመልጣል
- ዋሰ ጠርቼ ሹልክ ብዬ መጣሁ
- ዋሰ ያለው ከችግር ያመልጣል
- ዋሽ ቢሉኝ አዋሻለሁ ነፋስ በወጥመድ አይዛለሁ
- የማይመስለውን ሁሉ ከመናገር አልቆጠብም
- ዋሽቶ ከማጣለት ዋሽቶ ማለታረቅ ይበልጣል
- ዋሽቶ ጥሩ መሥራት መልካም ነው
- ዋ ቅል ካንተ በኋላ ገደል
- አንዳች ነገር ከገጠመህ የት አንደምትወድቅ አልገመትክም
- ዋቢ ተሸሽ ጠላ ከጉሽ
- ምስክር ከከዳ ተከራክሮ መርታት አይቻልም
- ዋቢ ያለው ባጤ በቅሱ ይቀመጣል
- ጌታዋን የተማመነች በግ ላቷን አደጅ ታላድራለች
- ዋቢ ያለው ያመልጣል ዋቢ የሌለው ይለምጣል
- ያለው ይጠጣል የሌለው ያፈጣል
- ዋቢ ያለው ይወጣል ዋቢ የሌለው ይቀጣል
- ወገን ያለው ከብዙ ችግሮች ሲሸፈን ይችላል
- ዋና ከቤት ጠበቃ ከዱለት
- መነሻው ከባለቤት ሲሆን ነገር የማላመሩ ጉዳይ የሌለው ይሆናል
- ዋንዛ በልታ ብላና መረቀች
- ያበላትን ትታ ያላበላትን አመለገነች

ዋንጫ በገበታ ሹመት በተርታ

- ሁሉም በየተራው ይደርሰዋል
- ዋዛና ፈዛዛ የለውም ለዛ
- ቀልድና ቅዘን ሴት ያበላሻል
- ዋጪው ብላት ትጉርሰበት ጠጪው ብላት ትጨምርበት
- የበላችው ያገሳታል በላይ በላይ ያጉርሳታል
- ውሰታ አስከ ትዝታ ፍቅር አለክ ዝምታ
- ፍቅር ያልቅና ሲሆን ግትቻ ንዝንዝና ጭቅጭቅ ብቻ
- ውላ ከመጣች ነገር አመጣች
- ውጭ መዋል ከጀመረች በኋላ ጸባይዋ ተቀየረ
- ውላ ውላ ባሏ ሲመጣ ትበላ
- ባሏን ጠብቃው በላች
- ውል አያወላውል ምላት አያሻግር
- ቃልኪዳን ከባድ ነገር በመሆኑ ማፍረስ ያስቸግራል
- ውል አያናግር የተከቤ ሙላት አያሻግር
- ቃልኪዳን ከባድ ነገር በመሆኑ ማፍረስ ያስቸግራል
- ውል አያፈርስ ዓይን አያፈስ
- ቃልኪዳንን ማፍረስ ዓይንን በገዛ እጅ አንደማፍለስ ይቆጠራል
- ውል ያዋለ ለንበት ያከበረ
- ቃልኪዳንንና ለንበትን ያከበረ ሁሉ ክቡር ነው
- ውል ያዋውላል ታንኳ ያሻግራል አቤራ ይሰላል
- ውል ላይ የለፈረ ነገር አስተማማኝ ነው
- ውል ያዋውላል ትምባሆ ያሰላል
- ውል መልካም ነው ትምባሆ ከጥንባቱ በስተቀር ፋይዳ የለውም
- ውሉ ውሉ አሀያ ለጅብ
- ለፍቶ ለፍቶ ደክሞ ደክሞ መጨረሻው የማያምር
- ውሉ ውሉ ከቤት ኑሮ ኑሮ ከመራት
- ሞት የማይቀር ዕዳ ነው
- ውሉ የበሉት ምሉ የበሉት
- በለዓቱ ያልበሉቱ ምግብ ጥሩ አይደለም
- ውረድ ከማማ ውጣ ከጫማ
- ከተያዘክበት ጣጣ አረፍት አግኝ
- ውርርድ ቁምነገር ይጋርድ
- ውርርድ ቁምነገርን ይሸፍናል
- ውርርድ እንደጫፋ ዛፍ እንደቅርንጫፍ
- ሁሉም እንደመነሻው እንደመሠረቱ ነው
- ውርርድ ከጫፍ አምራ ከዛፍ /ከከንፋ/
- ምን ቢሆን እሞራ ዞር ዞር ከዛፍ ያርፋል
- ውርደት ካር ይገማል
- የተዋረደ ለው በለዎች የተጣላ ነው

ውርጃ የሚበዛበት ሴት ልጆቹን ውኃ ይወስዳቸዋል

- መከራ ሲመጣ በላይ በላይ ነው

ውሰጡን ለቁስ

- ተከድኖ ይብላል

ውሰጡን ሲያጥቡት ላይ ይጠራል

- እውነት ሲናገር ሁሉ ነገር የተቃዋም ይሆናል

ውሽታም ሰው ማስታወሻው ጣቃ ነው

- ሐሰተኛ ሰው ሐሰት ማውራቱን ከጀመረ አፋን አይዘውም

ውሽታም ቁምነገር ቢናገርም ተቀባይነት አያገኝም

- አንድ ቀን ስትሰርቅ ካይዋት ብትቆርብም አያምኗት

ውሽት ተናገረህ እውነትን አግኝ

- እውነቱን ሐቁን ለማግኘት ዋሽተህም ቢሆን ጥረት አድርግ

ውሽትና ሰንቅ አያደር ይቀላል

- ውሽታም ሰው አያደር ይቀረዳል

ውሽትና ቅራራ ሽምጥጥ ነው

- ከዋሹ አይቀር ሽምጥጥ አድርጎ መዋሽት ነው

ውሽት ይዳርጋል ለሞት

- መዋሽት ለአደጋ ይሰጣል

ውሽት ደግ ነበር ጣጣው ባልነበር

- ውሽት ይዳርጋል ለሞት

ውሽ ምሳ በማጣት ያረጃል

- ተገቢውን ነገር በተገቢው ጊዜ ማጣት አካልን ይጉዳል

ውሽም በላው አንቺም በላሽው ካልከደንሽው

- በክብር ካላሰቀመጡት በፈለጉት ጊዜ ከወዴት ይገኛል

ውሽ ምን ትበያለሽ አለች ጌኛ ቢበልግም አለቱን ባይበልግም አንችን

- ከሆነልኝ የምፈልገውን ለማግኘት አጥራለሁ ካልተመቸም አማራጭ አፈልጋለሁ

ውሽ ምን አገባሽ አርሻ

- ያለቦታው ያለሙያው ያልተለመደ ቦታ መገኘት

ውሽ ሲመላለስ የልቡን አያደርስ

- አንዲያው ይደክማል እንጂ በሚጠቅመው ጉዳይ ላይ ትኩረት አለማድረግ

ውሽ ሳይቸግረው ገበያ ወጥቶ ይደባደባል

- በማያገባ ነገር መግባት ችግር ላይ ይጥላል

ውሽ ቀንድ ልታወጣ ሔዳ ጆሮዋን ተቆርጣ ተመለስች

- አተርፍ ባይ አጉዳይ

ውሽ በቀደደው ጅብ ይገባል

- ስም ይወጣ ከቤት ይከተል ጉረቤት

ውሽ በበላበት ይጮሃል

- ማንኛውም ሰው ለሆነለት ሰው ጠበቃ ይሆናል

ውሽ ቢመላለስ የልቡን አያደርስ

- አንዲያው አጉል ድካም የሚጠቅምን ለማግኘት አለመጣር

ውሽ ቢጠሩ ቀን ቢቆጥሩ ደረሰ በአግሩ

- ቀን ሳያስቡት ከተፍ ይላል

ውሽና ውሽ ባጥንት ይጣላል ባውሬ ይለማማል

- ለጥቅም ከዘመድ ጋር አንኳን ጥል አይቀርም ለጋራ ጠላት ግን ትስማማለህ

ውሽን በአግር መምታት አንካ ብሎ ሥጋ መስጠት

- አባብን ሞተ ብሎ ራሱን መርገጥ መቅበጥ

ውሽ አጥንትን የሚቆረጥመው መዋጥ ቢያቅተው

- አንድን ሥራ በፈርጅ በፈርጅ በቅደም ተከተል ካልተሠራ ውጤት አይኖረውም

ውሽ ከሲጥ ጠጣ ከጥጥ

- አጥፊን ወደሚያጠፋበት ቦታ አትምራው

ውሽ ከሽሽላት ልጅ ከሣቁለት ያም አይመለስ ያም አይታገስ

- አንድ ችግር ሲመጣ በዘዴና በብልሃት መወጣት እንጂ ቢሸሹት ችግሩ መፍትሔ አያገኝም

ውሽ ካልቀበጠ ጅብ አይበላውም

- ማንም ከተጠነቀቀ አደጋ አያጋጥመውም

ውሽ የሚበላውን እንጂ የተቃጣበትን ዱላ አያይም

- ጥቅሙን እንጂ የሚጎዳውን ነገር አይመለከትም

ውሽ ጌታዋን በለጠች

- ጌታዋን ተከትላ ስትሔድ ጌታዋ ከሰው ጋር ሲያወራ ቁጭ በማለቷና በማረፊ

ውሽ ጌታዋን እንጂ የጌታዋን ጌታ አታውቅም

- የቅርቡን እንጂ የሩቁን አታውቅም

ውሽማ ሲቆይ ባል ይሆናል

- መለማመድ ሕጋዊነት ያለው ሁኔታ እንዲከሰት ይጋብዛል

ውሽማዋን ብታይ ባሏን ጠላች

- አርቃ የማታሰብ በጊዜያዊ ደስታ የምትደለል

ውሽች ምን ጊዜ ነው የሚናከሱ? ጅብ አባረው ሲመለሱ

- ውሽች በጅብ ይተባበራሉ በአጥንት አርስበርሰ ይናከሳሉ

ውሽን ያነሳ ውሽ ይሁን

- ነገሩን በፍጹም አላነሳም

ውትር ውትር ያነሳል በትር

- አጉል ቀልድ ወደምር ያመራል

ውኃ ለሚወሰደው ሰው በትርህን እንጂ አጅህን አትሰጠው

- በሥራው ለሚጠፋ ሰው አትተባበረው

ውኃ ለቀደመ ግዳይ ለፈለመ

- ቀድሞ የተገኘ ይጠቀማል

- ውኃ ሰወሰደው ፍስጋ የለውም
 - መፍትሔ ስሌለው በከንቱ መድከም አያስፈልግም
- ውኃ ሲያንስ ሲል ይገማል ሰው ሲያንስ ሲል ይኮራል
 - ኩራት ያስገባል አንጂ አያስከብርም
- ውኃ ላነቀው ባለቤቱ ላላውቀው መድኃኒት የለውም
 - በሽታውን የደበቀ መድኃኒት አይገኝሰትም
- ውኃ ልትቀዳ ሔዳ አንስራዋን ረስታ መጣች
 - የተነሱበትን ዓላማና ግብ መዘንጋት
- ውኃ መልሶ ውኃ ቀልሶ
 - እዚያው ሞላ እዚያው ፈላ
- ውኃ ምን ያገላ ድሃ ምን ያወሳ
 - ከድሃ ምን ቁምነገር ይገኛል ብለው ያናግሩታል
- ውኃ ሲወሰድ አያሣሣቀ ነው
 - ውኃና ገደል አያሣሣቀ ነው
- ውኃ ሲደርቅ ይሸታል ሰው ሲከዳ ይወሸክታል
 - ውኃ ሲያንስ ሲል ይገማል ሰው ሲያንስ ሲል ይኮራል
- ውኃ ሲጉድል ተሻገር ዳኛ ሲገኝ ተናገር
 - ጉዳይህን ተናግረህ ፍርድ አግኝ
- ውኃ ቀጠነ ይላል
 - በሆነ ባልሆነው ይጨቃጨቃል
- ውኃ በሰዘብታ ድንጋይ ይፈነቅላል
 - በትዕግስት የፈሰጉትን ማግኘት ይችላሉ
- ውኃ በብልሃት ይቆላል በአሳት
 - አስቸጋሪን ነገር በብልሃት ሊከፍወን ይችላል
- ውኃ በአሳት ስስ በዳገት ይፈተናል
 - ለሁሉም አስቃ አስው
- ውኃ ቢወቅጡት እንበጭ
 - ሰውጥ አያመጣም
- ውኃ ቢደርቅ ዓሣ ያልቅ
 - ዋናው መሠረቱና ምንጩ መነካት የለበትም
- ውኃና ገደል አያሣሣቀ ይወስዳል
 - ውኃ ሲወሰድ አያሣሣቀ ነው
- ውኃና ጠጅ አኩል ይጠጣሉ
 - በፈላሽነታቸው ቢመሳሰሉም በአርኪነታቸው ይለያያሉ
- ውኃን መመለስ ወደሌላ ማፍሰስ
 - ከአንዱ ብትከለክሰው ተመልሶ ወደአንዱ ይሔዳል
- ውኃን ምን ያስሙኸዋል ድንጋይ
 - ሰው ብሶቱን ያሰምንም ምክንያት አያወራም
- ውኃ አያንቅ ነገር አያልቅ
 - በጉ ነገር መልካም ነገር ምንጊዜም ይታወሳል

- ውኃ እድፍን ያጠራል ትምህርት ልብን ያበራል
 - ትምህርት ዕውቀትን በማላበስ ለከፍተኛ ደረጃ ያበቃል
- ውኃ ከነቁ አበባ ከአጽቁ
 - ነገር ከሥሩ ውኃ ከጥሩ
- ውኃውም አንዳይደርቅ ዓሣውም አንዳያልቅ አድርጉ ነው እርቅ
 - በሁሉም በኩል ያሰውን ሁኔታ በማቻቻል መሆን አስበት
- ውኃ የሚወሰደው ሰው አረፋ ይጨብጣል
 - ጥፋ ያሰው የማያድነውን ነገር ላይ ያተኩራል
- ውኃ የጥቅምት ነበርሽ ማን ቢጠጣሽ
 - እውነትን ሐቅን ስኛ ሰመድፈር ያቅታቸዋል
- ውኃ ጭስና ክፉ ሴት ያባርራሱ ከቤት
 - ከቤቱ ክፉ ሚስት ያለው ሁልጊዜ ጋዘን ሁልጊዜ ትካዜ ውዝም ስሹም ጥንብ ለጅብ
- ውኃው ሰው ያሰበት ሰው ሹም ፊት ሲቀርብ ከውዝፋ ሌላም ይጠበቅበታል
 - ውዝፍ ዕዳ ያሰበት ሰው ሹም ፊት ሲቀርብ ከውዝፋ ሌላም ይጠበቅበታል
- ውድሽና ውዴ የሰቀሙት ሥንዴ
 - ተፈቃቅረን ተዋደንና ተሰማምተን የሠራነው ሥራ መልካም ውጤት አለው
- ውጣ ከቤት ተነቀል ከመሬት
 - ከአካባቢው ጥፋ
- ውጣ ውጣ ከሚሉት በሬ ዶማ ይሻላል
 - ካልረባ አዝማሪ ጥሬ ቃሚ ይሻላል
- ውጦ ውጦ ጨረሰው አይመረው አይተኩሰው
 - ምንም ሳያስጨንቀው ጨረሰው

ደ

- ዐወቅሽ ዐወቅሽ ቢሷት መጽሐፍ አጠበች
 - እጉል ማበረታቻ መስጠት ሰውን ማሳሳት
- ዐዋቂ ሲበዛ አስታራቂ ይሞታል
 - ሐኪም ሲበዛ በሽተኛ ይሞታል
- ዐዋቂ አስታራቂ
 - ነገርን በደንብ የሚያስተውል ነገሮችን አቃንቶ ያስማማል
- ዐዋቂ ይርዳኝ ሸንጎ ይፍረደኝ
 - ሸንጎ ትክክለኛውን ፍትሕ አይገፈገኝ
- ዐውቀው በድፍረት ሳያውቁ በስሕተት
 - ዐውቀውም ሆነ ሳያውቁ ለፈጸሙት ስሕተት ይቅርታ ይደረግላቸዋል

ዐውቆ መተው ነገራን ከተተው

- ዐውቀህ ነገርን ችላ ማለት ከጥፋት ያድናል

ዐውቆ የሚያጠፋ ኑሮው ምን ይከፋ

- ዐውቆ የሚያጠፋ ሕይወቱ የተጉሰቆለች ትሆናለች

ዐውቆ የተኛን ቢጠሩት አይሰማም

- ቀደም ብለው ወሰነው በፈጸሙት ሐሳብ ላይ መወያየት ፋይዳ የለውም

ዐጃ ፈልፍለው ቢዘሩ ተመልሰ ከዘሩ

- ያው እንደቀድሞው

ዐጉል መጋባት መጋማት

- ለላምና ጤና ስምምነት የሌለው ሁኔታ

ዐጉል ባልንጀራ እንብላ ሲሉት እንራ

- ጠቃሚ ነገርን እንደማለቀደም ማዘግየት

ዐጉል ፍቅር ያመናቅር፣ ዐጉል ንግግር ያደናግር

- ዐጉል የሆነ ሁሉ ምንጊዜም አጉል ነው ፍቅርም አይጥምም፣ ንግግርም ግልጽነት አይኖረውም

ዐጥንትና ጅማት በአካላት

- ዋናው ሳይኖር ዝርዝሮች በራሳቸው ዋጋ አይኖራቸውም

ዐጥንት የሚያለሰልሰ ወሬ ሰማሁላችሁ ዛሬ

- የሚያስደሰት ትልቅ ተሰፋ የሚሰጥ ማለት ነው

ዐፈር ማሽ ባንድ እጅ ዐፈር መላሽ

- በሰው ላይ ተንኮል የሚሠራ መሰሪ ሰው

ዐፈር ብለው እያፍሱህ፣ እህል ብለው እያፍሱህ

- ከምንም ውለጥ የሌለህ የማትፈለግ

ዐፈር ፈጭቶ ዝርዝር ቀጭ

- ትናንሽቹን የሚያርም የሚያስተካክል

ዓለም ተልባ ነው ይንሸራተታል

- ሰው እንደተልባ ተንሸራተቻችና ባስቀመጡበት የማይገኝ ነው

ዓለም አላፊ መልክ ረጋፊ

- ሰው ተለዋዋጭ እንዲሁም ሚች ነው

ዓለም አታላይ እንደ በቅሎ ከብላይ

- ዓለማዊ ሁኔታዎች ያታልላሉ ሁኔታዎች ከእጅህ የሚያመልጡት ሳታሰበው ነው

ዓመሌ አወጣኝ ከማጎበሬ

- መጥፎ ባህሪዬ እንደጠላ እደረገኝ

ዓመልህ በጥፊ ይበልህ

- የራሱ ጠባይ ያጋልጥህ

ዓመልህን በጉያህ፣ ለንቅህን ባህያህ

- መጥፎ ዓመልህን አሰወግድ

ዓመል ቤት አይጠብቅ

- ልማድ ከሰይጣን ይከፋል

ዓመልና ጅራት፣ በለተጎላ ይበቅላል

- የተደበቀ ጸባይ ወደ ጎላ ይታወቃል

ዓመል ያላት አገልጋይ፣ ከእመቤቷ እኩል ትቀባለች

- በዓመሷ እመቤቷ ሳትቀር ትወዳታለች

ዓመል ያወጣል ከመሃል

- የሰው ባህርይ ከሰው መሃል ይለያል

ዓመል ያገባል ከመሃል

- በራሱ በጠባይህ ትከበራለህ

ዓመት ላይበላ ዓመት ያጣላ

- ለዎች በጥቂት ነገር ይቀያየማሉ

ዓመት አርሶ አይጉርሰ፣ ዓመት ፈትላ አትሰብስ

- እንዲያው ድካም ትርፋ

ዓመት አሰቦ ለልደት

- ያ ሁሉ ድካም እንደ በዓል ለማክበር ነው

ዓመት ዘመን መከሰት መመንመን

- ዕድሜ እያደር እየገፋ ወደ እርጅና ያደርሳል

ዓሣ ለሠጋሪ፣ ነገር ለጀማሪ

- አዲስ አማኝ ጋይማኖት አጥባቂ ነው

ዓሣ በልቶ ውኃ መጠጣት፣ መልሰ ከነበረው ማግባት

- ተመሳሳይ ሁኔታን ደግሞ መፍጠር

ዓሣ በወንዙ ይታረዳል፣ የጨዋ ልጅ በቤቱ ይፈረዳል

- የሰው ልጅ በቤቱ በቤተሰቡ ይዳኛል

ዓሣ ብለምነው ዘንዶ፣ ዝናም ብለምነው በረዶ

- ይብሉ አታምጣ

ዓሣን መብላት በብልህት

- ራሱን ከአደጋ መጠበቅ ብልህነት ነው

ዓሣውም እንዳያልቅ ውኃውም እንዳይደርቅ

- ሁሉንም በመጠን በመጠኑ አድርጎ ሌሎችም እንዳይጉዱ

ዓሣ ዓሣን ይበላዋል፣ ወንድም ወንድሙን ይጠላዋል

- ራሱን ለማኖር ለጥቅም ሲባል የሚከሰት ከለተት

ዓሣ የጌቶች ምሣ፣ የገረድ አበሳ

- ምግብነቱ ጣፋጭ ቢሆንም ሥራው ከባድ ነው

ዓሣ ግማቱ፣ ከእናቱ

- የአንድ ነገር ብልሽቱ የሚጀምረው ከላይ ከዋናው ነው

ዓሣ ጉርጓሪ ዘንዶ ያወጣል፣ የሰው ፈላጊ የራሱን ያጣል

- ለሰው ንብረት ሲያቆቡቱ የራሱን ማጣት ያመጣል

ዓባይ ማደሪያ የለውም ግንድ ይዞ ይዘራል

- ለራሱ አያውቅ ነዳይ፣ ቅቤ ለመነ ላዋይ

ዓባይ ቢሞላ ተሻገረ በመላ

- ችግርህን በዘዴ ተወጣ

ዓባይን በጭልፋ

- የማይቻለውን ነገር መሞከር

ዓባይን ያላየ ምንጭ ያመለገናል

- የአላዩ ልጅ ዳቦ ፍሪዳው

ዓባይ አንተ አየኸኝ ከደረት፣ እኔም አየሁህ ከጉልበት

- በተለያዩ ጊዜያት በተለያዩ ሁኔታዎች መፈታተኝ

ዓይነ ደረቅ ሌባ፣ ከነቃጭሉ ይገባ

- የሌባ ዓይነደረቅ መልሶ ልብ ያደርቅ

ዓይነ ደረቅ፣ መልሶ ልብ ያደርቅ

- ዓይነ ደረቅ ሌባ ከነቃጭሉ ይገባ

ዓይነን ሊያመው ጥርሱን አታሥቀው

- አባከህን የማይሆን ነገር ለማድረግ አትሞክር

ዓይነ ሕመም ልግም ይወዳል

- በልግመኛ ሰው ላይ ዓይነ ሕመም ይጠናበታል

ዓይነ ሕመም ክሱት ነው፣ የሆድ ሕመም ሰውር ነው

- የአንዳንድ ሰው ባሕርይ ግልጽ ሲሆን የአንዳንዱ ሰውር ነው

ዓይነ ሲያይ ብረቱ፣ ጆሮ ሲለማ መለኮቱ

- የተለያዩ ሕዋሳት ለተለያዩ ተግባራት ይውላሉ

ዓይነ አይቶ ልብ ይፈርዳል

- ምንም እንኳን ዐይን በያይም ውሃኔው በልብ ነው

ዓይነ አፋር ልጃገረድ ከወንድሟ ታረግዛለች

- ዓይነ አፋርነት ሊያደርጉ የሚፈልጉትን ለመፈጸም አያላችሁም

ዓይነ ከጥርኝ ዕፈር በቀር የሚያጠግባት የለም

- የሰው ምኞቶች የሚያበቃው መቃብር ሲወርድ ነው

ዓይነ ካላዩበት ግንባር ነው

- ካልተጠቀሙበት አያገለግልም

ዓይነ የማያየው ልብ የማይሰተው አውነት አለ

- ባይን የማይታይ ግን አውነት የሆነ አለ

ዓይነ ያጣ ጠምዶ የፈታ

- አግብቶ ደህናይቱን ሌት የፈታ ዓይን ያጣ ነው

ዓይኗን በዓይኗ አየች

- ጠለደች

ዓይኗን በደጠፏት ቅንድቤን አደራ አለች

- ዋናውን ትታ ቀላሉ ነገር ላይ አተኮረች

ዕለት ቆይቶ ለመት

- ትንሹ ተጠራቅም ትልቁን ያሰገኛል

ዕርቅ በፈርሰ፣ ካሰታራቂው ድረሰ

- አርሻ በፈርሰ ካሰታራቂው ድረሰ

ዕርቅ አይፈርሰ ዓይን አይፈለ

- ዕርቅ የዓይን ያህል ተወዳጅና ተፈላጊ ነው

ዕርቅ ከወርቅ ዛላ ከምርቅ

- በዕርቅ ጊዜ በዳይ ተበዳይን መካከ ጥሩ ነው

ዕርቅ የለው፣ ደም ያደርቅ

- ዕርቅ የልብ ቂም ያስወግዳል

ዕርቅ የፈለገ ንጉሥን ገበሬ ያለታርቀዋል፣ ዕርቅ ያልፈለገን ገበሬ ንጉሥ አያለታርቀውም

- ሁሉ ነገር በፍላጎት ላይ ይወለዳል

ዕብድ ለዕብድ ቀን ይባድ

- አንዱ ለአንዱ ቀን ያዛልቀዋል

ዕብድ ለዕብድ፣ አብሮ ይነገድ

- ተመሳሳይ ጠባያት ያላቸው አብረው ይሆናሉ

ዕብድ ቀን አይመሽም

- ክፉ ቀን እንዲህ በቀላሉ አያልፍም

ዕብድ ቢጨምት አለከ አኩላ ቀን ነው

- የሰው ጠባይ ለጊዜው ቢደበቅም ይፋ መውጣቱ ግን አይቀርም

ዕብድና ብርድ ያሥቃል በግድ

- ላትወድ በግድ የምታደርገው

ዕብድና ዘመናይ የልቡን ይናገራል

- ማን አለብኝ ባይ

ዕብድና ገር የታየውን ይናገር

- የዋህ ሰው የልቡን ሚስጢር አይደብቅም

ዕብድ እህል ገዝቼ ሚስቴን አላበድኳት

- አለቸጋሪ ሁኔታ ውስጥ ሆኜ ሌሎችንም አስቸገርኩ

ዕብድ ከወፈፍተኛ ቤት ያድራል

- ቂጥኛም ከውርዶ አንዲሉ

ዕብድ የያዘው መልክ አይበረክትም

- መልካሙን ነገር በሥርዓት ካልያዙት ይበላሻል

ዕንቁራሪት ዝሆን እህል ብላ ተለንጥቃ ሞተች

- ያለአቅም መንጠራራት

ዕንጨት ሞልቶ ዛቢያ አይገኝበት

- ከሞላ ሰው ቁምነገረኛ መታጣቱ

ዕንጨት ቢያንዱት አመድ ቃጫ ቢፈትሉት ገመድ

- አንዱ ባይጠቅም ሌላው መጥቀሙ አይቀርም

ዕንጨት ቢጠርቡት ይቀጥናል፣ ሰው ቢበልጡት ይቀናል

- ሁሉም እኔ እበልጥ እኔ እበልጥ ባሕርይ በውስጡ በመኖሩ

ዕንጨት አይሸከሙ ላመድ አርጊት አያገጡ ላትወልድ

- ለዓላማህ የማይጠቅም አርምጃ አትውለድ

ዕንጨት ካልነፈጉት እሳት አይጠፋም

- የነገሩን ውል ከያዝክ አትረታም

ዕውቀኝ ብሎ ደብቁኝ

- አዩኝ አዩኝ ማለት ደብቁኝ ደብቁኝ ማለትን ያመጣል

- ዕውቅ ያለው ባርባ ቀኑ ፀትውቅ ያለው ባርባ ዘመነ
- የታደለው ነፍ በጠዋቱ የተሟላ ነገር ያጋጥመዋል
- ዕውር ምን ዓይነት ደንቆር ምን ለምት
- ማያም መሰማያም በሌለበት በዚህ ጉዳይ ላይ መነጋገር አይቻልም
- ዕውር ምን ይሻል ብርሃን፣ በሽተኛ ምን ይሻል መዳን
- የሁሉም ፍላጎት የሚሟላው እንደየችግሩ መፍትሔ ሲገኝ ነው
- ዕውር ሲቀናጣ ዘንጉን ወርውሮ ፍለጋ ይገባል
- ሥራ ፈት መነኩሌ ቆቡን ቀዶ ይሰፋል
- ዕውር ሲወበራ በሽማው ላይ አራ
- አጉል መቀናጣት ይጥላል ከጥፋት
- ዕውር ሲወበራ ከመሪው ይጣላ
- የጎላውን አለማለብ
- ዕውር በዘንጉ ነጋዴ በወርቁ
- ሁሉም ባለው ኃይልና ባለው መሣሪያ ይጠቀማል
- ዕውር ቢጠግብ ዘንጉን ይወርውር
- ዕውር ሲቀናጣ ዘንጉን ወርውሮ ፍለጋ ይሔዳል
- ዕውር አያፍር ፈሪ አይደፍር
- የሌለውን ከሌለበት በታ መፈለግ
- ዕውር ዕውርን ቢከተል ተያይዞ ገደል
- ዕውርን ዕውር አይመራውም
- ዕውር ከመሪው ሞኝ ከመካሪው አይጣላም
- ምን ይዘ ገዘ
- ዕውር ይወልዱ ዕውር ቢፈርዱ
- በሠሩት ሥራ መልካምም ሆነ ከፋ ይጻፍሉ
- ዕውቀት ኃይል ነው ለላም ጤና ነው
- ዕውቀት ለሁሉ ነገር መከፈቻ ቁልፍ ነው
- ዕውቀትና ፍጥረት አንድ ቀን ነው
- ለመተዋወቅና ለመወዳጀት ረጅም ጊዜ አይወስድም
- ዕውቀት ያከራል ሥራ ያስከብራል
- ዕውቀት ያለው በዕውቀቱ ሥራም ያለው በሥራው ክብር ያገኛል
- ዕዳ ለቤት ምሰጢር ለጉረቤት
- ምንም ቢሆን ምሰጢር ለጉረቤት እይነገርም
- ዕዳ ልቦና ለጸሎት፣ ዕዳ ለብዕና ለመሥዋዕት
- ለዓምላክህ የምታቀርበው ጸሎትና ለላት ከልብህ መሆን አለበት
- ዕድላም አሞሌ፣ በቅሎ ይለውጣል
- ዕድላኛ ለው የማያገኘው ነገር የለም
- ዕዳ ሠርጉ ነውር ማዕረጉ
- ነውርን እንደሸማ የተላበለ
- ዕዳ ቢያምርህ ዋስትና ከካኔ ቢያምርህ ግብዝና
- ዕዳ ከሜዳ ሲለኝ አደረ አሉ

- ዕዳ አለብኝ ብለህ አትቸገር፣ ዕዳ የለብኝም ብለህ አትከበር አይታወቅም የዓምላክ ነገር
- አሉ የሚለጥህን ወይም የሚያመጣውን ማን ያውቃል
- ዕዳ ከሜዳ ሲለኝ አደረ
- አንዲያው በድንገት ላላለበውና ለልፈልገው
- ዕዳ ከፋይ አሉ ባይ፣ ሞት ተቀባይ አዎ ባይ
- በለው ላይ በሚደረገው ሐሜት ተባባሪ አትሁን
- ዕዳውን ከፍሎ ያካተተ ጌታውን የተሰናበተ
- ከዕዳ ነፃ የሆነ ለው ምንም የሚፈራው አይኖረውም
- ዕዳው ዶር መጋቢ ያው ዶር
- ዞሮ ዞሮ እዚያው
- ዕድለ ቢለ ሲዳር ውኃ ይሞላል በጥር
- ነገሩ ሁሉ ተው እንዳይሆን ነው
- ዕድለ ቢለ አሞራ አንበጣ ሲመጣ ዓይኑ ይጠፋል
- አትብላ የተመኘኸውን አታሟላ ያለው
- ዕድላም አሞሌ በቅሎ ይለውጣል
- በትንሹ ትልቅ ነገር ላይ ወይም ውጤት ላይ መድረስ
- ዕድል ተርታውን ፅጣ ፈንታውን
- ዕድል በየተራ ለሁሉም የምትደርስ ናት
- ዕድል የሌለው የሚለፋው ለለው
- ለራሱ ያላለው ለሌለው ይደክማል
- ዕድል ፈንታ ጥዋ ተርታ
- ሁሉም የራሱን ዕድል ፈንታ በየተራ ያገኛል
- ዕድሜ ለንስሐ ዘመን ለፍለሐ
- ዕድሜ ካለ ለደስታም ሆነ ለንስሐ ይበጃል
- ዕድሜና መስተዋት አይጠገብም
- ማንም ለው ዕድሜ በቃኝ የሚል የለም
- ዕድሜና ቁረንጮ ተበጣጥሶ ያልቅ
- ዕድሜ ቀለ በቀለ እያለቀ ሔዶ መጨረሻው ነጥብ ላይ ይደርሳል
- ዕድሜና ጨርቅ ሲበጣጠስ ያልቅ
- ዕድሜ ቀለ በቀለ እያለቀ ሔዶ ወደሞት ያደርሳል
- ዕድሜና ጨርቅ በደህና አያልቅ
- ብዙ ውጣ ውረድ አሉበት
- ዕድሜ ካላነለው ጊዜ አለው ለለው
- ለው ዕድሜ ካገኘ የተሻለ ሕይወት ሊያጋጥመው ይችላል
- ዕድሜ ያልመከረው ሽማግሌ ከውኃ የገባ አሞሌ
- ውኃ የገባ አሞሌ ማሙቶ እንደሚያልቅ ሁሉ ዕድሜ ያልመከረው ለውም ቀለ በቀለ ችግር ላይ መውደቁ አይቀርም
- ዕድሜ ያስታርቃል መግት ያዳርቃል
- በዕድሜ አየገፋ ሲሔዱ ነገሮችን በማስተዋል ለእርቅ ስምምነት ምቹ ይከናወናል

መልመጃ 11 /ወ፡ዐ/

- ሀ. የሚከተሉትን ምሳሌያዊ ለነጋገርች አሟሉ
1. ዐዋቂ ሲበዛ _____ ይሞታል
ሀ. እስታራቱ ለ. በሽተኛ ሐ. ሌባ መ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
 2. ዐውቆ መተው _____
ሀ. ነገራን ከተተው ለ. ዐይቶ መፍረድ ሐ. ከነገር መ. መልሱ የለም
 3. ወደው የዋጡት ቅልጥም _____
ሀ. እይቆረቁርም ለ. ከብርንዶ ይጥም ሐ. ከደሮ ይጥም መ. ቢያንቅ ደራሽ የለም
 4. ወንድምና ወጥ _____
ሀ. ማንገራገሪያ ነው ለ. ማስፈራሪያ ነው ሐ. ማገባያ ነው መ. መመኪያ ነው
 5. _____ ድንጋይ ለቃሚ አገባች
ሀ. ወፍ ጠባቂ ቢያደርጓት ለ. ቤት ሥሪ ቢሏት ሐ. ልጅ ጠባቂ ቢያደርጓት መ. እህል ጠብቂ ቢሏት
 6. ወፍ የሚፈራ _____
ሀ. ገበሬ አይሆንም ለ. ዘንጋዳ አይዘራም ሐ. ሠርቶ ሳሞራ መ. የከብቱን ቁስል ያከማል
 7. ዓይን አይቶ _____
ሀ. ልብ ይፈርዳል ለ. ሕሊና ያያል ሐ. ሆድ ይመኛል መ. እጅ ይመክታል
 8. ወሬኛ ሚስት _____
ሀ. ዘርዛራ ወንፈት ለ. የሚነፋ ወንፈት ሐ. የሚዘራ ወንፈት መ. የማይነፋ ወንፈት
 9. ወርቅ _____
ሀ. ያደምቃል ለ. ያስውባል ሐ. በእሳት ያፈተናል መ. መልሱ የለም
 10. ወደሽ ከተደፋሽ _____
ሀ. ቢረገጡሽ እይከፋሽ ለ. የራስሽ ጉዳይ ሐ. ወዴት ሑድሽ መ. መልሱ የለም
 11. ውላ ከመጣች _____
ሀ. ነገር አመጣች ለ. እዛው አደረች ሐ. ከሳች መ. ጠቆረች

12. ወጥ ቢጣፍጥ _____
ሀ. እጅ ያለመጥጥ ለ. ይበላል ሐ. እንጅራ አይሆንም መ. መልሱ የለም
13. ዕውር አያፍር _____ አይደፍር
ሀ. ዓመለኛ ለ. ጉበዝ ሐ. ፈሪ መ. ሌባ
14. ዕዳ ሠርጉ _____ ማዕረጉ
ሀ. ጉበዝ ለ. ነውር ሐ. ፈሪ መ. ሌባ
15. ዕዳ ከቤት _____ ለጉረቤት
ሀ. ምስጢር ለ. ነገር ሐ. ዶሮ መ. ፍየል
16. ዕድል ፈንታ _____
ሀ. ለሥራ ለ. ዕጣ ፈንታ ሐ. ጥዋ ተርታ መ. ለ እና ሐ መልስ ይሆናሉ
17. ዕድለ ቢስ ሲዳር _____ ጥር።
ሀ. እንጅራ ይጋገራል ለ. ዳቦ ይጋገራል ሐ. ውኃ ይሞላል መ. ሁሉም መልስ ነው
18. ዕድሜና ቁረንጮ _____
ሀ. ተበጣጥሶ ያልቅ ለ. ተበጣጥሶ አያልቅ ሐ. በደህና አያልቅ መ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
19. ዕድሜና ጨርቅ _____
ሀ. ሲበጣጠስ ያልቅ ለ. በደህና አያልቅ ሐ. ተበጣጠሶ አያልቅ መ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
20. ወለባ _____
ሀ. ለሽፋባ ለ. ለጉፈሬ ሐ. ለሱጫ ፀጉር መ. ሁሉም መልስ ነው
21. ወልጄ እላኩ _____ አልጸደኩ
ሀ. ሠርቼ ለ. መንኩሼ ሐ. ሃልሠራ መ. አጥፍቼ
22. ወሬ ለጠያቂ _____ ሳዋቂ
ሀ. ገበጣ ለ. ምክር ሐ. ነገር መ. ስድብ
23. ወሬ ቢያምርህ _____
ሀ. በየደኛህ ለ. በየመንደርህ ሐ. በየሉሌህ መ. በየሚስትህ
24. ወርቁ ቢጠፋ _____ አይጥፋ
ሀ. ሚዛን ለ. ጀንበር ሐ. ገንዘብ መ. ሥራ
25. ወርቅ በእሳት _____
ሀ. እንጅራ በወጥ ለ. መሬት በጣት ሐ. ውኃ በእሳት መ. መልሱ የለም
26. ወርቅ ይረከሳል _____ ይነሳሳል
ሀ. ቆርቆሮ ለ. ብር ሐ. መዳብ መ. ጠጠር

- 27. ወተት ለአንበላ _____ ለአንበላ
U. ጠመንጃ ሰ. ጉራዴ ሐ. አሀያ መ. ሥጋ
- 28. ወርቅና ጨዋ _____ ነው
U. ውድ ለ. አስታራቂ ሐ. የሚያደባድብ መ. አይገኝም
- 29. ወተት ተበድሮ ለአንግዳ _____ ተበድሮ ሰሜዳ
U. አሀያ ለ. ፈረስ ሐ. በቅሎ መ. ሁሉም መልስ ነው
- 30. ወታደር ሲያረጅ _____ ይሆናል
U. ጡረተኛ ሰ. ጠላ ጠጪ ሐ. አቃጣሪ መ. አቃቢ
- 31. ወተቷንም አለቅ _____ አይክላ
U. ሰውነቴም _____ ለ. ጥጃዬም
ሐ. ልጄም _____ መ. ሀ እና ሐ መልስ ይሆናሉ
- 32. ወታደር ቢበደር _____ ይካላ
U. አለቃው ሰ. ሲቪሱ ሐ. ባላገር መ. ሁሉም መልስ ነው
- 33. ወታደር ባሰቃው _____ በጭቃው
U. ባላገር ሰ. ጭቃ አበኪው ሐ. ቤት ሠሪ መ. ባለጌ
- 34. ወየው ጉድ _____ ብርጉድ
U. ሰኳርና ለ. ጨውና ሐ. ዕጣንና መ. ሁሉም መልስ ነው
- 35. ወዳጅና ሥዕል _____ ያምራል
U. በሐሳብ ለ. በቅርቡ ሐ. አካሌዱ መ. በሩቁ
- 36. ወዳጁን ብታይ _____ ጠላች
U. ጠላቷን ሰ. ባሏን
ሐ. እናቷን መ. ሁሉም መልስ ነው
- 37. ወጭትና ሴት _____ ይሻላል
U. በነጠላ ለ. በቤቱ ሐ. ሲከናከቡ መ. በሩቁ
- 38. ወፍ እንደአገሯ _____
U. ትበራሰች ለ. ትጮሃለች ሐ. ትደንሳለች መ. መልሱ የለም
- 39. ወጥቶ አደር _____
U. ይሔዳል በቅንጥር ለ. ይሔዳል በጫካ
ሐ. ይገዛል ከገደል መ. ሁሉም መልስ ነው
- 40. ወጥ ያጣ ጉመን አገር ያጣ _____
U. ጫካ ለ. ለሜን ሐ. ገደል መ. ደቡብ
- 41. ወጮ ቢያገላበጡት _____
U. ወጮ ሰ. ሰብር ሐ. ገደል መ. መልሱ የለም
- 42. ውኃ አያንቅ _____ አያልቅ
U. አገር _____ ለ. ነገር
ሐ. እንጆራ መ. ሀ እና ሐ መልስ ይሆናሉ
- 43. ውዝፍ ለሽም _____ ለጅብ
U. ቆመጥ ለ. አሀያ ሐ. ጥንብ መ. ሁሉም መልስ ነው

- 44. ውኃ ጭሰና ከፋ ሴት ያባርራሉ _____
U. ከቤት ለ. ከት/ቤት ሐ. ከአገር መ. ሁሉም መልስ ነው
- 45. ውኃ የሚወስደው ሰው _____ ይጨብጣል
U. አየር ሰ. አረፋ ሐ. ሥር መ. ሁሉም መልስ ነው
- 46. ውጣ ከቤት _____ ከመሬት
U. ተዳቀል ለ. ነገር ሐ. ሐድ መ. ግባ
- 47. ውድሽና ውዴ _____ ሥንዴ
U. የበሉት ለ. የዘሩት ሐ. የለቀሙት መ. ሁሉም መልስ ነው
- 48. ዓለም ተልባ ነው _____
U. ይቆላል _____ ለ. መልጭልጭ ነው
ሐ. ይንሸራተታል መ. ሁሉም መልስ ነው
- 49. ዓሣ ለሠጋሪ _____ ለጀማሪ
U. ነገር ሰ. ክሰ ሐ. ከባድ መ. መልስ የለም
- 50. ዓይን ሕመም _____ ይወዳል
U. ፔኒሲሊን ሰ. አዋራ ሐ. መነጽር መ. ልግም

ለ. ለሚከተሉት ምሳሌያዊ እነጋገሮች ፍቺ ምረጡላቸው

- 1. ዋርካ በሌለበት ዋጮ አድባር ይሆናል
U. ጨረቃ ሲጠፋ ከክብ አባወራ ይሆናል
ለ. ጋኖች አለቁና ምንቸቶች ጋን ሆኑ
ሐ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
መ. መልሱ የለም
- 2. ውሻ ወደ ጥጥ ሚዳቋ ወደ ሲጥ
U. አጭር አሀያ ሁልጊዜ ውርንጭላ
ለ. አሀያ ወደ ጅብ ውሻ ወደግጦሽ የተገላበጠሽ
ሐ. ዓይን አይቶ ልብ ይፈርዳል
መ. መልሱ የለም
- 3. ዓሣ ጉርጋሪ ዘንዶ ያወጣል፤ የሰው ፈላጊ የራሱን ያጣል
U. አተርፍ ባይ አጉዳይ
ለ. የቆጡን አወርድ ብላ የብብቷን ጣለች
ሐ. በገዛ ራሱ እባብ ጠመጠመ
መ. ሁሉም መልስ ነው
- 4. ዓይን አይቶ ልብ ይፈርዳል
U. ዓይን መሪ ልብ መካሪ
ለ. ያላሰበ ተመነደበ
ሐ. ያልጠረጠረ ተመነደበ
መ. ሁሉም መልስ ነው

5. ዓይን ካላዩበት ግንባር ነው
 - ሀ. ለልጅ ከሣቀለት ለውሻ ክርጡለት
 - ለ. ለሙሉን ካልመጠጡት እንዲይ ነው
 - ሐ. በጎላ የመጣ ዓይን አወጣ
 - መ. መልሱ የለም
6. ውሻ ምናገጣው እርሻ
 - ሀ. አህያውን ፈርቶ ዳውላውን
 - ለ. አይጥ በበላ ዳዋ ተመታ
 - ሐ. ፈረስ ቢያንክለ አህያ ተኩስ
 - መ. ሁሉም መልለ ነው
7. ዕውር ሲቀናጣ ዘንጉን ወርውሮ ፍለጋ ይገባል
 - ሀ. ሥራ ያጣ መነኩሱ ቆቡን ቀዶ ይሰፋል
 - ለ. ሥራ ከመፍታት ልጄን ላፋታት
 - ሐ. እኛ ሥራ ሲፈታ ወዳጁን ያማል
 - መ. ሁሉም መልስ ነው
8. ወጥ ለሠራው አህል ለዘረው
 - ሀ. ሥራ ለሠራው አሸህ ላጣረው
 - ለ. ደባ ራሱን ስለት ድጉሱን
 - ሐ. የግፍ ግፍ በእንቅርት ላይ ጆሮ ደግፍ
 - መ. ነገረኛ ዱቂት ከነፋስ ይጣላል
9. ውኃ ቢወቅጡት አንበጭ
 - ሀ. ተመክሮ የማይሰማ የማይሻሻል
 - ለ. ውሳታ ቢለ
 - ሐ. ውኃ ሲወርድ ድምጽ ይኖረዋል
 - መ. መልሱ የለም
10. ውኃ ሲወስድ እያሣሣቀ ነው
 - ሀ. ዓመለኛ ዓመሉን አይተው
 - ለ. ከጉረቤት የተለወረ ነገር የለም
 - ሐ. ሰው በጭንቀት መኖር የለበትም
 - መ. መጥፎ ነገር የሚለመደው መጀመሪያ በቀልድ ነው

ሐ. የሚከተሉትን ምሳሌያዊ አነጋገሮች አዛምዱ

1. ውሻ በቀደደው ጅብ ይገባል	ሀ. የሀገርንና የወግን ፍቅር
2. ወንድም ለግርግርታ ጋሻ ለመከታ	ለ. ሚዳቋ ዘላ ዘላ ከምድር
3. ውኃ አድፍን ያጠራል ትምህርት	ሐ. ረዥም ጦር ባይወጉበት
ልብን ያበራል	ያለፈራሩበት
4. ወንድምና ወጥ ማስፈራሪያ ነው	መ. ሴት በዛ ጉመን ጠነዛ
5. ወይም ትሑዳለህ ወደ በሰላ	ሠ. የመማርን ጠቀሜታ
ለሌን የለህምሳ	
6. ውሎ ውሎ ከቤት ኖሮ	ረ. ባለቤት ባላየው ሌላው
ኖሮ ከመሬት	ይከተላል
7. ወንሻ ሲበዛ በሽተኛ ይሞታል	ለ. ስም ይወጣ ከቤት ይከተል
	ጉረቤት
8. ውሻ በቀደደው ጅብ ይገባል	ሸ. አዙ አንድም ተናዙ አንድም
	ለንቅ ይዞ
9. ዓይን ካላዩበት ግንባር ነው	ቀ. አህያ ካልተጫነ አላማ
	ነው
10. ዓባይ ማደሪያ የለውም ግንድ	በ. ሴት በዛ ጉመን ጠነዛ
ይዞ ይዘራል	
11. ውስጥ እግሩን የተሳመ	ተ. የአላዩ ልጅ ዳቦ ፍሪዳው
12. ዐይን መሬ ልብ መካሪ	ቸ. ባፍ ይጠፋ በሰፈሰፋ
13. ወንድ ልጅ አንድ ቀን አንደ	ጎ. ሰራሱ አያውቅ ነዳይ ቅቤ አባቱ
አንድ ቀን አንደ አናቱ	ለመነ ላዋይ
14. ዓባይን ያላየ ምንጭ ያመስግናል	ነ. ወንድ ልጅ አንድ ቀን
	ይሸነፋል አንድ ቀን ደግሞ ያሸነፋል
15. ወጥ ቤቶች ሲበዙ ወጥ ያበላሻሉ	ኘ. ዕድለኛ
16. ዕውር ቢፈርዱ ዕውር ይወልዱ	አ. ዐይን አይቶ ልብ ይፈርዳል
17. ዕዳ ቢያምርህ ዋስትና፣ ከ-ነኔ	ከ. በፈቃዱ ካልሠራ በግድ ቢያምርህ
ግብዝና	ሲሠራ አይችልም
18. ወስፌ ሲለግም ቅቤ አይወጋም	ሸ. ዕዳ ከሜዳ ሲለኝ አደረ
	አሉ
19. ወዛም ይገማል ቢለው የነጭ	ወ. እርሻ ቢፈርስ ካስታራቂው
ወሬ ነው አለ	ድረስ
20. ወሬን ከባላገር ጦርነት ከወታደር	ዘ. ወሬ ቢያምርህ በየሱሌህ
21. ዕርቅ ቢፈርስ ካስታራቂው ድረስ	ዠ. ጠላት ይቀባል ጠላት
22. ወዶ ገባ ውሻ ባለቤቱን አትግባ	የ. ከህብታም ተወለድ ወይ
ይላል	ከህብታም ተጠጋ
23. ወፍ የሚፈራ ዘንጋዳ አይዘራም	ደ. ሳይደውል ቅዱስ
24. ወጡ ሳይወጡ ወስከንባዩ ቂጥ	ጀ. ሲፈሩ አይከሱ በጉጣ
	እያርሱ
25. ወይ ካለው ተወለድ ወይ ካለው	ገ. ከጎላ የመጣ ዓይን አወጣ
ተዛመድ	

ዘመነ ግልምቢጥ ውሻ ወደ ሰርዶ አህያ ወደ ሲጥ

- የተገላቢጠሽ ሆነ

ዘመነ የሰጠው ቅል ድንጋይ ይሰብራል

- ጊዜ የፈቀደለት ደካማ ሰው የፈለገውን መፈጸም ይችላል

ዘመነ የወለደው ንጉሥ የወደደው

- አዲስና በሰው ዘንድ ተወዳጅነትን ያተረፈ

ዘመደ ብዙ ጠላው ቀጭን ነው

- ባለብዙ ዘመድ ሀብት አያበጅም

ዘመዱን ያማ ገማ

- ዘመድን ማማት ያስገምታል

ዘመድ ሲጣላ ያረከሳል

- ውስጥ ዐዋቂ ብዙ ገመና ያወጣል

ዘመድ ሲፈራ ሳሊባላ ሲኮራ

- ዘመድ ለዘመድ መፈራራት የለበትም

ዘመድ በዘመዱ አይጨክንም ሆዱ

- ዘመድ ለዘመድ ይተዛዘናል

ዘመድ ቢረዳዳ ችግርም አይገዳ

- መረዳዳት ችግርን ያሰወግዳል

ዘመድና መድኃኒት የተቸገሩ ዕለት

- አውነተኛ ዘመድ ለችግር ጊዜ ይደርሳል

ዘመድና ሚዛን ከወገብ ይያዛል

- አውነተኛ ወዳጅን አጥብቀው ይይዙታል

ዘመድና አሳት ሩቅ በሩቅ

- ዘመድን በሩቁ ነው

ዘመድና ዋንጫ አያለቀሰ ይመጣ

- ሰው ሲቸገር ወደ ዘመዱ ይሔዳል

ዘመድና ገንዘብ ሳያስቡት ይገኛል

- ሀብት የሚገኝበት ጊዜ አይታወቅም

ዘመድና ፍየል ቤት አጥፏል ነው

- ዘመድን በጣም ካቀረቡት ችግር ይፈጠራል

ዘመድን ከዘመድ ጋር ማማት ዳቦ መግመጥ ነው

- ምስጢር እንደተጠበቀ ይቆያል

ዘመድን የሚወገብት ጦር ጀንፎው አይለቀቅም

- አህያ ለአህያ ቢራገጥ ጥርስ አይሰበር

ዘመድ ከዘመዱ አህያ ካመዱ

- ዘመዳሞች ይረዳዳሉ

ዘመድ ያረጀ በልቶ ያፈጀ

- ያረጀ ያፈጀ ዘመድ ጠቀሜታው አጅግም ነው

ዘመዶችዎ ሁሉ ይሏታል ግንድ አልብሰ

- ለማንም ያላትን ሁሉ የምትሰጥ

ዘምቶ ተወረሰ

- ባለውለታው ሲበደል

ዘምቶ ያረጀ በልቶ ያፈጀ

- ብዙ ብዙ ነገሮችን ያየ

ዘረፋና ቀን ካልተሻመብት ያልቃል

- ጊዜን በአግባቡ ተጠቀሙበት

ዘሩ የጣቴ ምድሩ ያባቴ

- በአባቴ መሬት ላይ ሠርቼ ለፍቼ ያገኘሁት

ዘር ልትበደር ሒዳ አህል ሲሸት መጣች

- ከተላክችበት ቦታ ዘገዮች

ዘርቶ መቃም ወልዶ መሰም

- ጠንከር የሠራ ውጤቱ ያማረ ነው

ዘርቶ ያልበላ ግምላክን ጠላ

- ሥራ ሠርቶ ጥሩ ውጤት ያላገኘ ግምላክን ያማርራል

ዘር ካልጓም ይሰባል

- ሰው ከባድ ይልቅ ለዘመዱ ያደላል

ዘር ካልጓም ይጠቅሳል

- ሰው ከባድ ይልቅ ለዘመዱ ያደላል

ዘባራቂ ላባ ቀረሽ ዕብድ አስተኔ

- ዕብድ ራሷን የሳተች

ዘባራቂ ይወዳል ምራቂ

- የሆነ ያልሆነውን የሚያወራ የሉን ዓይነት ሰው ይወዳል

ዘንዶ የዳገት በረዶ

- ክፉና አሰጨናቂ ችግር

ዘንጋዳና ወታደር በመከር ጊዜ ይታይ ነበር

- በሚበላበት ጊዜ የሚታይ

ዘንጋዳ ከቆረጡት አገዳ ሚስት ከፈቷት ባዳ

- አንድ ነገር አንዴ ከተበላሽ መመለሻ የለውም

ዘንጋዳ ከቆረጡት አገዳ ዕዳኛ ከደረሱ ዕዳ

- አንዴ በተፈጸመ ወንጀል ከተከሰሱ መቀጣት አይቀርም

ዘንጋዳ የገለጠበ አባቱን የገላመጠ

- አባቱን የሚገላምጥ ሰድ አደግ ነው

ዘንግ ከተተክለ ልብ ተክፈለ

- ያቺንም ያቺንም ከተመኙ ሐሣብ መከፈሉ አይቀርም

ዘኬውን ሲቋጥር አነቀው ነብር

- አንድ ነገር ላይ ሲያተኩሩ ሌላው ይዘነጋል

ዘገዮች ከረመች ቆይታ መጣች

- በሔደችበት ቀልጣ ቀረች

- ዘጠኝ ሞት መጣ ቢለው አንዱን ግብ በሰው አሰው
 - የመጣውን ችግር ታግሶ መቀበል ነው
- ዘጠኝ ድሃ ዘመድ ያለው በዓመቱ አራሱ አለረኛ ይሆናል
 - ዘመደ ብዙ ጠላው ቀጭን ነው
- ዘጠኝ ጠጥቶ አሥረኛውን የወደደ ነደደ
 - መጠኑን ያለፈ ነገር አደጋ ያስከትላል
- ዘጠኝ ጠጥቶ አሥር የወደደ ዘጠኙ ተናደ
 - አልጠግብ ባይ ሲተፋ ያድራል
- ዘፈን በበገና፣ ነገር በዋና
 - ሁሉም ነገር ከተሟላ ያለደለታል
- ዘፈን በክበር አዋጅ በደበሎ
 - ሁሉም ነገር ከተሟላ ያለደለታል
- ዘፈን አሰ በገና፣ ነገር አሰ በዋና
 - ሁሉም ነገር በወቅቱ ሲደረግ ያለደለታል
- ዘፍና አያምር፣ አንኳን አልቅሶ
 - ሁሉ ነገር ያለጠላበታል
- ዘጥ ዘጥ አቁማዳ ቁጥ
 - ዘዋሪ አውደልዳይ
- ዘር ልመና ሳይዙ ገና፣ ከተያዙ ብዙ ነው መዘዙ
 - አንድ መጥፎ ነገር ሥር ሳይሰድ ነው ሥር ከሰደደ በኋላ ያስቸግራል
- ዛብ የሌለው ፈረሰኛ፣ ምሳ የሌለው ኮሰኛ
 - ዛብ የሌለው ፈረሰኛ መቆማያ መቆጣጠሪያ ስለሌለው ሰአደጋ ይጋሰጣል
- ዛፍ ሊወድቅ ከግንዱ፣ ሰው ሲቸገር ከዘመዱ
 - ምንም ቢጠብ መንገድ ምንም ቢከፋ ዘመድ
- ዛፍ በሌለበት፣ አንጊጮ አድባር ይሆናል
 - ዛፎች ቢጠፉ ቁጥቋጦች ተለሰፉ
- ዛፍ ዝናብ ያስጥላል፣ ትልቅ ሰው ከዕዳ ያለጠላል
 - ትልቅ ሰው ሰአካባቢው ሰው ጥላ ነው
- ዛፍ ያስቅርንጫፍ፣ አይደምቅም፣ ሰው ያለለው አይከብርም
 - ሰው ማጎበራዊ አንሰሳ በመሆኑ ሰው ያለለው አይኖርም
- ዛፎች ቢጠፉ ቁጥቋጦች ተለሰፉ
 - ዛፍ በሌለበት አንጊጮ አድባር ይሆናል
- ዜማ በሐሌ ነገር በምሳሌ
 - ነገር በምሳሌ ጠጅ በብርሌ
- ዝሆን ሳለ ጽኑው
 - ግንድ አያሰ ቅርንጫፍ ፍሰጋ መሐድ
- ዝሆን ሰቀንድ፣ ባላባት ሰትውልድ
 - ዝሆን ሰቀንዱ አንደሚፈለግ ሁሉ አባትም በልጆቹ ዘንድ ተፈላጊ ነው

- ዝሆን ቂጡን ተማምኖ ግንድ ይውጣል
 - እስተማማኝ የሆነ ነገር ካለ ምንም ማድረግ ይቻላል
- ዝሆን እነሆ ፍሰጋው ወዴት
 - እጠገብህ እያሰ ፍሰጋው ለምን ተብሎ
- ዝሆን የዋሰችበትን ትመሰላለች
 - ከአሁን የዋሰች ጊደር ፈለ ተምራ ትመጣለች
- ዝሆን ጥርስን አዝመራ ገብሱን
 - እንዲህ በዋዛ የማይሰጥ
- ዝም ማለት ከምኝ ያስቆጥራል
 - ካልታረደ እይታይ ስባቱ፣ ካልተናገረ አይታወቅ ብልሃቱ
- ዝም ባለ አፍ ዝንብ አይገባበትም
 - ዝም በማለት የሚመጣ ችግር የለም
- ዝምብ ሊያቆሙ፣ ዝግን አይቅሙ
 - አንድን መጥፎ ነገር ለማስወገድ ያ መጥፎ ነገር የሚወደውን አለማቅረብ
- ዝምብ ቢሰበሰብ መግላሊት አይከፍትም
 - አንድን ጠንካራ ሺ ልቃም አይደፍረውም
- ዝምብ አሩቅ አይበር የሜዳ ልጅ ጾር አይደፍር
 - ያላዩት እገር አይኖፍቅም
- ዝምብ ከዓይን ጭራ ከዘባን
 - ማንኛውም ጥቅም ወደሚያገኝበት ያመራል
- ዝምታ ሰበግም አልበጃት አሥራ ሁለት ሆና አንድ ነብር ፈጃት
 - ሕመሙን የማይናገር በሽተኛ ፈውሱ መጋኛ
- ዝምታ ወርቅ ነው መናገር ብር ነው
 - ከመናገር ማዳመጥ ይበልጣል
- ዝም አይነቅዝም
 - ዝም ማለት አያስንቅም
- ዝም ያለ ተንኮለኛ ይመስላል፣ አንብላ ያለ ስስታም ይመስላል
 - ጠጋ ብሰው ሰያጣሩ በግምት መናገር ተገቢ አይደለም
- ዝርከርክ ከወንፈት የባስ ዝክዝክ
 - ወሬኛ ነው ምስጢር አይደብቅም
- ዝቅ ቢል ከገብርዬ ከፍ ቢል ከዚያ ስውዬ
 - ሰውዬው የሚናቁ ሳይሆኑ የተከበሩ ናቸው
- ዝባድን ከውሻ እምነትን ከባላጌ አትሻ
 - ባላጌን ፈጽሞ አትመነው
- ዝናር የሌለው ነፍጠኛ አለንጋ የሌለው ፈረሰኛ
 - ለሁሉም መሣሪያ ያስፈልጋል
- ዝናብ ለዘር ጠል ለመከር
 - እንደየሥራው ሁኔታ የተለያዩ የአየር ጠባዮች ይመርጣሉ
- ዝናብ ሊጥል ሊል ይነፍሳል
 - ከፋ ነገር ሊመጣ ሊደርስ ሊል መንፈስ ይጨነቃል

ዝናብ ሊያባራ ከዋሻ ምን ሊሻ

- ጅብ ካለፈ ውሻ ጮኽ

ዝናብ ላይመጣ ገና የውኃ መንገድ መጥረግ ደሀና

- እንድን ነገር በቅድሚያ ከሠሩት ጥሩ ነው

ዝናብ ላይመጣ ሁሉ ቤት እንግዳ ባይመጣ ሁሉ ሌት

- የአንድ ነገር ትልቅነቱ የሚታወቀው ፈታኝ ጊዜ ሲመጣ ነው

ዝናብና ልጅ ሲጠሉት ያከብር

- የጠሉት ነገር እንዳንዴ ለችግር ጊዜ ይሆናል

ዝናብ ከጀመረ ነገር ከዋና

- ተባራሪ ወሬ ከመሰማት ከምንጩ የሰሙት አስተማማኝ ነው

ዝናብ ካባራ ወደ ዋሻ

- ጅብ ካለፈ ውሻ ጮኽ

ዝንጀሮ መቀመጫዬ ይብላል አለች

- ቀደምትነት ያለው ነገር ቅድሚያ ይሰጠዋል

ዝንጀሮ ሰው ነበር ይላሉ ዱሮ

- አልፎ አልፎ የሰው ባሕርያት ስለሚታይበት

ዝንጀሮ ቢለበሰብ ውሻ አይመክትም

- ዝንብ ቢለበሰብ መግላሊት አይከፍትም

ዝንጀሮና ጥዋ፣ ካፋ ነው የሚያዝ

- እንድን ነገር ተጠንቅቀው ካልያዙት ከባድ ችግር ያስከትላል

ዝንጀሮን በበግ ለውጠኝ ቢለው ጣፋጩን ትቼ አልማጩን

- የተሻለውን ትቼ ያልተሻለውን

ዝንጀሮ እንሣሣቅ ካልሽ ነዶዬን መልሽ

- ሰው ከተማመነ ከልብ መሆን አለበት

ዝንጀሮ የቂጧን መላጣ ሳታይ በባልንጀራዋ ትሥቃለች

- የራስን ስንፍና ላያዩ በሰው ስንፍና ማሸፍ አያገባም

ዝንጅብል ማን ጋ ቢሉህ ማነኝ ትል

- ማንነትን አጥርቶ ያለማወቅ ችግር ላይ ይጥላል

ዘር አሉ አልሸሹም

- አልተደበቁም

ዘር ዘር መዝጊያው ጭራሮ

- ሰውጥ የሌለው ነገር

ዘር ዘር አራቱ ጥፊ

- ለፍቶ መና

ዘር ዘር የዶሮ አንገት በማለር

- መጨረሻው አያምር

ሀ. የሚከተሉትን ምሳሌያዊ እነጋገሮች አሟሉ

1. ዘመደ ብዙ _____ ነው
ሀ. ድንገጥ ለ. ኃይለኛ
ሐ. ጠላው ቀጭን መ. መልሱ የለም
2. ዘመድ ሲፈራ _____ ሲከራ
ሀ. ጠላት ለ. ድሃ ሐ. ሀብታም መ. ላሊበላ
3. ዘሮ ዘሮ _____
ሀ. አራቱ ጥፊ ለ. ከቤት
ሐ. መዝጊያው ጭራሮ መ. ሀ እና ሐ መልስ ይሆናሉ
4. ዝባድን ከውሻ _____ ከባለጌ አትሻ
ሀ. ውለታን ለ. እምነትን
ሐ. ገንዘብን መ. ሁሉም መልስ ነው
5. ዘሮ ዘሮ _____ በማለር
ሀ. ንፍሮ ለ. ድንች
ሐ. የዶሮ አንገት መ. ሁሉም መልስ ነው
6. ዝናብና ልጅ _____ ያከብር
ሀ. ሲያቀርቡት ለ. ሲንከባከቡት
ሐ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ መ. ሲጠሉት
7. ጅብ እንደ አገሩ _____
ሀ. ያንከላል ለ. ይራመዳል
ሐ. ይጮሃል መ. ሁሉም መልስ ነው
8. ጆሮ _____
ሀ. ባዳ ነው ለ. ደነቆረ
ሐ. ይሰማል መ. ለባሰቤቱ ባዳ ነው
9. ጅብን ፈርቼ _____
ሀ. እጉረቤት ተቀምጬ ለ. ከሚያለጥለኝ ተጣልቼ
ሐ. ዛፍ ላይ ብወጣ ነብር ቆየኝ መ. መልሱ የለም
10. ጆሮ አይጠምም _____
ሀ. አፍ ተሳዳቢ ነው ለ. ዓይን አይጠግብም
ሐ. ሆድ አይጠግብም መ. መጠጥ አይጠግብም
11. ዘመድና ገንዘብ _____ ይገኛል
ሀ. ጸባይ ካለ ለ. ጉልበት ሐ. ከሥራ መ. ላያስቡት
12. ዘሩ የጣቱ _____ ያባቱ
ሀ. ውርሱ ለ. ልምዱ ሐ. ጸባዬ መ. ምድሩ
13. ጅብ የኔ ነው ሰለው _____
ሀ. ከዳኝ ለ. በላኝ ሐ. አሾፈብኝ መ. የሌላ ሆነ

14. ዘርቶ መቃም _____ መሳም
 ሀ. ሴት ለ. ቆንጆ ሐ. ጋለሞታ መ. ወልዶ
15. ጅብ እስኪነክስ _____
 ሀ. ይፈራ ለ. ያደፍጥ ሐ. ይሸሽ መ. ያነክስ
16. ዝናብ ሲጥል ሲል _____
 ሀ. ያሰታውቃል ለ. ጉም ይሆናል
 ሐ. ይነፍሳል መ. ሁሉም መልስ ነው
17. ዝምታ _____ ነው
 ሀ. የተቃውሞ መግለጫ ለ. ጥሩ
 ሐ. ወርቅ መ. ሁሉም መልስ ነው
18. ጅብ እንደአባቱ ይዘረጥጥ _____ አንደአባቱ ይፈረጥጥ
 ሀ. ሞኝ ለ. ፈሪ ሐ. ፈረስ መ. አህያ
19. ጅብን ሲወጉ _____ ይጠጉ
 ሀ. ክውሻ ለ. ከአንበሳ ሐ. ከአህያ መ. መልሱ የለም
20. ዘመን የወለደው _____ የወደደው
 ሀ. አግዜር ለ. ለይጣን ሐ. ንጉሥ መ. መልሱ የለም
21. ጀምሮ ይጨርሳል _____ ይተኩሳል
 ሀ. ለጉሞ ለ. በአሳት ሐ. በዘፈቀደ መ. መልሱ የለም
22. ጀርባዬን አከክኝ _____ ራቀኝ
 ሀ. ልጅ ለ. ለአኔ ሐ. አባቴ መ. ዘመዴ
23. ጃርት ያሰደነገጠው _____ ይመስላል
 ሀ. ጉመን ለ. ጫጨት ሐ. ዶሮ መ. ዱባ
24. _____ ታደርሳለች ካናቷ
 ሀ. ጃርት ለ. ጅራፍ ሐ. ጅራቷን መ. መልሱ የለም
25. ጅብን ለመግደል _____ ተጠለል
 ሀ. በግንብ ለ. ከምሽግ ሐ. ከውርንጭላ መ. ከአህያ
26. ጅብ ካተከተ _____ ከተከተ
 ሀ. ለው ለ. አህያ ሐ. ፈረስ መ. ሁሉም መልስ ነው
27. ዝምብ ከዓይን _____ ከዘባን
 ሀ. የጽድ ቅጠል ለ. የባህር ዛፍ ቅጠል
 ሐ. ጭራ መ. ጆንያ
28. ዝም ማለት _____ ያለቆጥራል
 ሀ. ከብልጠት ለ. መሰሪ
 ሐ. ህ እና ለ መልስ ይሆናሉ መ. ከሞኝ

29. ዛሬች ቢጠፉ _____ ተሰለፉ
 ሀ. ቁጥቁጦች ለ. ዐረሞች
 ሐ. አምቧጮች መ. ሁሉም መልስ ነው
30. ዘርቶ ያልበላ _____ ጠላ
 ሀ. ጠላቱን ለ. ወዳጁን ሐ. ወላጆቹን መ. ዓምላክን
31. ዝንጆር አንሣሣቅ ካልሽ _____
 ሀ. ነዳዩን መልሽ ለ. ከበሮዩን መልሽ
 ሐ. ጸባዩን መልሽ መ. ልጅን መልሽ
32. ጅብ ጥጆቹን ጠብቅ ቢባል _____ አለ
 ሀ. አሽ ለ. ይጠፋብኛል
 ሐ. ረዳት ይሰጠኝ መ. መልሱ የለም
33. ዘመድ ሲጣላ _____
 ሀ. ያባብላል ለ. ይለማመጣል
 ሐ. ያረክሳል መ. ህ እና ለ መልስ ይሆናሉ
34. ዘንዶ _____ በረዶ
 ሀ. የሜዳ ለ. የዳገት ሐ. የጫካ መ. ሁሉም መልስ ነው
35. ዘኬውን ሲቋጥር _____
 ሀ. ጅብ ጉብኘው ለ. ዝሆን ረገጠው
 ሐ. አንቀው ነብር መ. መልሱ የለም
- ለ. ለሚከተሉት ምሳሌያዊ አነጋገሮች ፍቺ ምረጡላቸው
1. ጅብን ፈርቼ እዛፍ ብወጣ ነብር ቆየኝ
 ሀ. አውሬ ክዋሻ በሬ ከእርሻ
 ለ. ሁሉ አማረሽን ገበያ አታውጧት
 ሐ. ሁሉቱን የተመኘ አንዱንም አላገኘ
 መ. ብንጨው ፈቴን ብመታው ደረቴን
 2. ዘርተህ ዘርተህ ሥንዴንና አንክርዳድን ለይ
 ሀ. ከፋና ደጉን ለይ
 ለ. ሲያጌጡ ይመሳሰሉ
 ሐ. የወጋ ቢረሰ የተወጋ አይረሰ
 መ. ላም ባልዋለበት ከብት ለቀማ
 3. ዝም አይነቅዝም
 ሀ. የነገር ወጡ ማዳመጡ
 ለ. የቡና ለባቱ መፈጀቱ
 ሐ. መናገር ብር ነው ዝምታ ወርቅ ነው
 መ. መልሱ የለም

4. ዝንብ ቢሰበሰብ መግላሊት አይከፍትም
 - ሀ. ተልባ ቢንጫጫ ባንድ መቀጫ
 - ለ. የሽሮ ድንፋታ እንጀራ እስኪቀርብ ነው
 - ሐ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
 - መ. ሀ-ሱም መልስ ነው
5. ጅብ ከሔደ ውሻ ጮኽ
 - ሀ. ዝናብ ሲያባራ ወደ ዋሻ
 - ለ. ከሞተ ወዲያ ማልቀስ ድንጋይ መንከስ
 - ሐ. ያልጠረጠረ ተመነጠረ
 - መ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
6. ዘር ከልጎም ይስባል
 - ሀ. እጅና አፍ አይተጣጡም
 - ለ. ልጅን መቅጣት በጡት
 - ሐ. ዘመድ ከዘመዱ አህያ ካመዱ
 - መ. ሀ እና ሐ መልስ ይሆናሉ
7. ጆርባ ሰባለቤቱ ባዕድ ነው
 - ሀ. ከርሞ ጥጃ
 - ለ. የሚሉሽን በሰማሽ ገበያም ባልወጣሽ
 - ሐ. እግር የላት ከንፍ አማራት
 - መ. የጋራ ወንገራ
8. ዛፎች በሌሎብት እንቧጮ አድባር ይሆናል
 - ሀ. ጋናች አሰቁና ምንቸቶች ጋን ሆኑ
 - ለ. የደሃ ብርቁ ማለሻ ብርቁ
 - ሐ. ከሰው መርጦ ሰሹመት ከዕንጨት መርጦ ለታቦት
 - መ. ዓባይን ያላየ ምንጭ ያመሰግናል
9. ዝም ባሰ አፍ ዝምብ አይገባበትም
 - ሀ. ሰው ካልተናገረ ክፉ አይወጣውም
 - ለ. ከመናገር ማዳመጥ ይበልጣል
 - ሐ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
 - መ. መልሱ የለም
10. ዘመደ ብዙ ጠላው ቀጭን ነጡ
 - ሀ. ባሰ ብዙ ዘመድ ገንዘቡ አይበረከትም
 - ለ. ባሰ ብዙ ዘመድ ጠላው አይጣፍጥም
 - ሐ. ባሰ ብዙ ዘመድ ጠላጡ ቶሎ ያልቃል
 - መ. መልሱ የለም

- የሀር ገመድ የበቅሎ ክበድ
 - ሲሆን የማይችል
- የሀብታም ልጅ ሲጫወት የደሃ ልጅ ይሞታል
 - ያጣ እንደተቸገረ ይሞታል
- የሀሰት ሴቶች ባል ይሞታል ይበላል ሲባል
 - ሳይሳካ ከንቱ ልፋት
- የሀለት አገር ሰደተኛ
 - ከሀለት ያጣ
- የሀሰት ዕዳ ከፋይ
 - ከአቅም በላይ የሆነ
- የሆነ አይመሰስ እሳት አይጉረስ
 - የፈሰሰ ውኃ አይታፈስ
- የሆድ ማበድ ያሥቃል በግድ
 - ችግሩ ሲጠና ያሰጨንቃል
- የሆድ ምቀኛ አፍ ነው
 - ፍላጎትን ግልጽ ካሳደረጉት መፍትሔ የለውም
- የሆድ ብልሃት የጋን መብራት
 - ችሎታን በሥራ ላይ ካላዋሉት ዋጋ የለውም
- የሆድ ነገር ሆድ ይቆርጣል
 - ሰሚቀርቡት ለው መከራከር ያለ ነው
- የለመነ መነመነ
 - የማይጠረቃ የማይሻሻል
- የሰመነ ያገኛል የነገደ ያተርፋል
 - ሰው በጥረቱ የልፋቱን ያገኛል
- የሰመነትን የማይነሳ የነገሩትን የማይረሳ
 - አንድዬ ነው
- የለመደ ልማድ ያስርቃል ከማዕድ
 - መጥፎ ልማድ ያዋርዳል
- የለመደ መደመደ
 - የለመደች ጠጣ ሁልጊዜ ሽምጠጣ
- የሰመደች ጠጣ ሁልጊዜ ሽምጠጣ
 - ዓመል ያለበት ዓመሱን አይተውም
- የለመደ እጅ ጆሮ ግንድ ያለመታል
 - ሌብነት ያዋርዳል
- የለመደ ፈረሰኛ ዛብ አይጨብጥ አርካብ አይረግጥ
 - ልምድ ያሰው ሰው በሥራው ላይ አይጨነቅም ነገሮችን በቀላሉ ይሠራል
- የሰማኝ ለማኝ ቁርንጮዬን ቀማኝ
 - ለምኜ ያገኘሁትን ሌላ ለው ወለደብኝ

የላማን ሰልጅ ሲንከባለል ከላማን ደጅ ይጠድቃል

- ቂጥኛም ከውርዶ
- የላም ቀሪ ካለ ፈጣሪ
- የሁሉም ሰጣ ሞት ነው
- የለበለ የማንንም ንጋሪሰ
- ልብሰ ያስከብራል
- የለበሱት ያልቃል የሰጡት ያጸድቃል
- የተቸገረን መርዳት ይገባል
- የሊጋሰ ምሰክሩ መስጠቱ
- ቸር ለው በደገነቱ ይታወቃል
- የላሜ ልጅ ያውራዬ ውላጅ
- የላም ልጅ ወተት በመባል ይታወቃል
- የላም መንጃ የሸማ መከንጃ የማር መቅጃ
- ለሁሉም የሥራ መሣሪያ አለፈላጊ ነው
- የላም ወተቱን የጌታ ከብቱን
- ዋናው ተፈላጊ ነገር
- የላከ አንደ እፋ ያከከ አንደ እጁ አይሆንሉትም
- ሁሉም ባለው አይጸናም
- የላም ለምጡን የውስጥ ዕበጡን ባለቤቱ ያውቃል
- ከባለቤቱ ያወቀ ቡዳ ነው
- የላይኛው ከንፈር ለከርከር የታችኛው ከንፈር ለምሰክር
- ሸማ በየፈርጁ ይለበሳል
- የላይ አልጋ የውስጥ ቀጋ
- እሰሱት ጸባይ ነው ያለው
- የላጭን ልጅ ቅማል በላው ያናጢን ልጅ ጅብ በላው
- የዓባይን ልጅ ውጋ ጠማው
- የሌለው ልብ የለው ወዳጅ የለው
- ድሃን የሚያስጠጋው የላም
- የሌለው ሚሰት የለው ወዳጅ የለው
- ድሃን አሚወዳጀው የላም
- የሌሊት ግሰገሳ የቀን ዘለላ
- አመቺ ጊዜንና ሁኔታን መጠበቅ
- የሌላት አራት ደግሞ ምላ አማራት
- ምንም ላይኖራት ደሞ ሌላ ነገር አማራት
- የሌባ መኝታው ካመድ መታሰሪያው ገመድ
- የሰው ንብረት የሚለርቅ ክብር የለውም
- የሌባ ሞኝ ከጉተራ ሥር ይገኛል
- ሞኝ ሌባ ብልጠት ሰላሌለው ይያዛል
- የሌባን ጠበቃ አደባቀቁህ ውቃ
- የሌባን ረዳት አብረህ ቅጣ

የሌባ ዓይነ ደረቅ መልሶ ልብ ያድርቅ

- አንዳጠፋ ዕያወቀ ይከራከራል
- የሌባ እጁን የፍየል ልጁን
- ሌባን ሁለተኛ አንዳይለምደው አይቀጡ ቅጣት ቅጣው
- የልመና በሬ ትክክል አይሔድም
- የልመና በሬ ወደአገሩ ይሰባል
- የልመና አንጀራ ምን ጊዜም ክልመና አያወጣም
- የሰው ጥገኛ ሆኖ መኖር ራሱን ያሰንፋል
- የልቡን ሲነግሩት የኮረከሩትን ያህል ይሥቃል
- በነገሩ የመግባባትና ካወቁብኝ ዓይነት አሳሳቅ ነው
- የልብህን ቢነግሩህ አለ ዕዳ ቢለቁህ
- አንድ ሰው ያለ ዕዳ ሲለቀቅ የሚደለተውን ያህል የልቡን ሲነግሩት ይከፋዋል
- የልብ ላይደርሰ ዕድሜ ይደርሰ
- ምኞትና ተግባር አይጣጣሙም
- የልብሰ ቀላል ባለቤቱን ያቀላል
- ወፈር ያሰ ልብሰ ሲያሰከብር በትትክክለኛ ቋንቋ አለመጠቀም ተናጋሪውን ያቀለዋል
- የልጅ ልጅ አህል ፈጅ ጎላም ጅብ ያለፈጅ
- በአጉል አሰተዳደግ ያደገ ልጅ ዳተኛ ይሆንና ለችግር መንስኤ ይሆናል
- የልጅ መልክ ጥፋ በለም ይደግፉ
- ከአንጀራው የለሽ ከወው የለሽ ከጠላው የለሽ አንዲያው ልኬለሽ
- የልጅ ማደጊያ በመሰክ ያድራል
- ንብረት ከቤት ውጪ ነው የሚገኘው
- የልጅ ሞት የአግር አላት
- የልጅ ሞት ያንገበግባል ተሎ አይረላም
- የልጅ ቀላቢ የአህያ ጋላቢ
- ዘልቆ አይዘልቅ
- የልጅ ብልጥ የፊት የፊቱን አየቀደመ ይውጥ
- ብልጥ ልጅ የለጡትን አየበላ ያለቅላል
- የልጅ ተሟጋች በፊት ለማይ ያያል ጎላ መሬት
- ልጅ አቅሙን ሰለማያውቅ ሁሉን ነገር አድርጉልኝ ይላል
- የልጅ ተሟጋች ጧት ለማይ ለማይ ማታ ምድር ምድር ያይ
- ልጅ የቤተሰቡን ጓዳ ሰለማያውቅ ሁሉን ነገር አድርጉልኝ ይላል
- የልጅቷን ሥጋ በአናቷ ቅቤ
- መሠረቱ ከአንድ ምንጭ የሆነ
- የልጅ ነገር ሁለት ፍሬ አንዱ ብሰል አንዱ ጥሬ
- ዐዋቂ ነው ሲሉት ሕፃን ሕፃን፣ ነው ሲሉት ብሰለት ያሳያል
- የልጅ ነገር ጥሬ በገል
- ከሕፃናት ቁም ነገር አይጠበቅም

የልጅ እንግዳ ማንን ይጉዳ

- ለልጅ የሚወጣ ገንዘብ አይቆጭም
- የልጅ ክፍ ዲቃላ የቤት ክፍ ለቀላ የልብስ ክፍ ነጠላ
- ችግር ይገፋል ባቄላ፣ ጥቃት ያወጣል ዲቃላ፣ ከጸሀና ያደርሳል ሰቀላ፣ ቀን ያሳልፋል ነጠላ ካወቁበት ሁሉም አይጠላ
- የልጅ ፍቅር የሌት ከንፈር እናትም አያሰቀብር
- ልጅ በጣም ተወዳጅ ነው
- የሱሌ አልቃሽ የሌት ቀዳሽ የቄስ አውደሽዳሽ
- ሰው መሠማራት ያለበት በየሙያው መሆን አለበት
- የሐምሌ ብራ የባልቴት ወበራ
- ወቅቱን ጊዜውን ጠብቆ ያልተከናወነ ነገር የሐምሌን ውኃ የጎዳርን ራብ የሚያውቅ ያውቀዋል
- ያልተገኘ ሰው ችግርን አያውቀውም
- የሕልም ሩጫ የጨለማ ፍጥጫ
- ምንም የማይደረሰበትና ውጤት የማይገኝበት የመልካን ሲሏት የጠባይዋን
- ሁሉ ነገሯ የተበላሽ ነው
- የመሬት ሌለኛ ከመንገድ ዳር ይተኛ
- ሌለኛ ያያትን ሁሉ የሚመኝ በመሆኑ ለምኞቱ ይረዳው ዘንድ መንገድ ዳር መተኛቱ ለእርሱ ይጠቅመዋል
- የመሬት እርጥብ አሸቱን ደረቅ ምርቱን
- አሸቱን በርጥቡ ምርትን በደረቁ መሬት ትለግለናሰች
- የመስክረም ውስጡ በጋ ያረመኔ ልቡ ቀቃ
- መጥፎ ሰው ልቡ በሙሉ በተንክል የታጠረ ነው
- የመቀናጃ በሬ ሲመሽ ወደቤቱ ይሰባል
- የአራሰ ያልሆነ ነገር አያረካም
- የመበደሪያ አፍ መክፈያ አይሆንም
- የመጀመሪያውና የመጨረሻው ሁኔታ አይመሳሰልም
- የመተሩበት እጅ ይወዛል ያማከሩት ዳኛ ያግዛል
- ችግርህን ለሰው ካማከርክ መፍትሔ ታገኛለህ
- የመታለር ምልክቱ ተመያዝ የመሻር ምልክቱ መጋዝ
- አንድ ሰው ከታገዘ ወዲያ ማዕረግ የሌለው ነው
- የመታለር ምልክቱ መጋዝ የመዳኘት ምልክቱ መያዝ
- በሕግ ቁጥጥር ሥር ያለ ሰው መዳኘት የግድ ይላል
- የመነን ከዱር የሞተ ከመቃብር አይወጣም
- አንዴ ቆርጦ ለነፍሱ አድር ገዳም የገባ የከተማ ኑሮ አያምረውም
- የመነኩሴ ሱሴ የክረምት እሞሌ
- እማይሆን ነገር
- የመነኩሴ ፈራጅ
- ያለበታው ያለሙያ የሆነ ነገር

የመንግሥት የሰው ገናና

- የከሰመነ ሰው አይፈራም
- የመንታ እናት ተንጋላ ትሞት
- ችግር ሲደራረብ ለአደጋ ይዳርጋል
- የመንገድ ዳር አሽት ባል የሌላት ሴት ለማንም ናት
- ትዳር የሌላት ሴት ትደፈራለች
- የመከሩበት ሞት የወረወሩበት ተሳት
- ዲላማው ያልመታ ግብን የላተ
- የመከራ ሌሊት አያልቅም
- ችግር ሲደርሰብህ ሌሊቱ አይነጋልህም
- የመከራ ልጅ ሁልጊዜ መከራ መስሎ ይታያል
- በችግር ጊዜ የተወዳጁት ያንኑ የመከራ ጊዜን ያሰታውላል
- የመከራ ሱሴ መከራ መስሎ ይታያል
- ያንኑ የመከራ ጊዜን ያሰታውላል
- የመከራ ውዝፍ ያለበት ነጋዴ ከሚወረር አገር ይደርሳል
- ለመከራ የፈጠረው በነግድ አያተርፈው
- የመከራን ጉድጓድ ማዳቋ አትዘለውም
- ከባድ አደጋን ገብዝ እንኳን ሊቋቋመው እይችልም
- የመከንን ልጅ በከተማ የድሃ ልጅ በውድማ
- ዱባና ቅል አበቃቀሉ ለየቅል
- የመከንን ልጅ አዘን ቢነግሩት አደን
- ችግር ደርሶበት የማያውቅ ሰው ስለችግር ምንም አያውቅም
- የመዝሙር መጀመሪያ ሐሌታ የዘፈን መጀመሪያ አሰክሰታ
- የዘፈን ዳር ዳሩ አሰክሰታ ነው
- የመወጡት ቅልጥም ከብርንዶ ይጥም
- በራስህ ተነሳሽነት የምታደርገው ነገር ይወደዳል
- የመጣ ቢመጣ ከቤቱ አልወጣ
- ያግደሰኝ እንጂ አልሄድም
- የመጥረቢያ ልጅ መዘለፊያ
- የጃግና ልጅ ፈሪ
- የመሽራ ዕድሜ ቢያጥር የሠርጉ ደግሰ ሆነ ለተዘካር
- ለእንዱ ያለበት ለእንዱ ይሆናል
- የሙት ቀናተኛ ሚስቱን አደራ ይላል
- ያልጋ ሌለኛ ሦስት ያሰተኛ
- የሙት አልቃሽ የሙት ወራሽ
- ለሙት አልቃሽ ለንብረትም ወራሽ አይታጣም
- የሙት የሰውም መብት
- አንድ ሰው ከሞተ ወዲያ በንብረቱ የማዘዝ መብት አይኖረውም
- የሚሆን ቢሆን ዝሆን ይበላ ቢሆን
- ቢቻል ኖሮ ብዙ ሥጋ ነበረው ለማለት